

Názov stratégie CLLD:

**Stratégia CLLD mikroregiónu
„Požitavie – Širočina“**

Názov MAS:

**Občianske združenie pre rozvoj mikroregiónu
„Požitavie – Širočina“**

Logo MAS:

Abstrakt

Občianske združenie pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ je verejno-súkromným partnerstvom, ktoré pracuje na princípoch metódy LEADER, aktivizuje miestnych obyvateľov, pričom zabezpečuje a koordinuje rozvoj v území pôsobnosti OZ. Združenie bolo založené dňa 05. 06. 2008 registráciou Stanov OZ na Ministerstve vnútra SR číslo spisu: VVS/1-900/90 – 32113.

Činnosť združenia a jeho história je veľmi bohatá. V rokoch 2009 – 2015 implementovalo združenie Integrovanú stratégiu rozvoja územia mikroregiónu „Požitavie – Širočina“, v rámci ktorej podporilo 55 projektov v celkovej výške NFP viac ako 2 milióny €. V rámci implementácie stratégie sa realizovali aj projekty spolupráce (spolu 5 projektov) v celkovej výške NFP viac ako 140 tisíc €. Činnosť MAS v rokoch 2009 – 2015 bola ocenená viacerými organizáciami a združenie patrilo k najaktívnejším MAS na Slovensku.

Budovanie stratégie CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ na roky 2014 – 2020 začalo v roku 2014, kedy sa uskutočnili prvé analytické zisťovania a vykonal sa dotazníkový prieskum. V roku 2015 sa uskutočnili verejné stretnutia a prerokovania stratégie s občanmi a prebiehala finalizácia dokumentu. Finálny dokument bol schválený Valným zhromaždením MAS dňa 10. 12. 2015, pričom sa definovali nasledovné prioritné oblasti podpory:

Rozvoj polnohospodárstva, podnikania a rast zamestnanosti	Podopatrenia PRV: 4.1; 4.2; 6.1; 6.4 Špecifické ciele IROP: 5.1.1
Obnova obcí, budovanie infraštruktúry a životné prostredie	Podopatrenia PRV: 7.2; 7.4; 7.5 Špecifické ciele IROP: 5.1.2
Rozvoj partnerstva a spolupráce	Podopatrenia PRV: 19.3; 19.4 Špecifické ciele IROP: 5.1.1

Miestny rozvoj vedený komunitou (CLLD) je inovatívny nástroj, ktorý spája miestnych aktérov rozvoja územia do občianskeho združenia, pričom títo aktéri následne rozhodujú o smerovaní rozvoja v danom území. Všetky aktivity a činnosť združenia musia vychádzať zo 7 princípov metódy LEADER, pričom stratégia CLLD musia byť multifondové a zahŕňať zdroje z EPFRV a EFRR.

Obsah

1. Základné informácie o MAS.....	7
1.1. Identifikačné údaje MAS.....	7
1.2. Vymedzenie oblasti a obyvateľstva, na ktoré sa stratégia CLLD vzťahuje.....	7
2. Vznik, história a tvorba partnerstva a stratégie CLLD.....	9
2.1. Vznik a história partnerstva.....	9
2.2. Tvorba partnerstva a stratégie CLLD.....	14
3. Analytický rámec	18
3.1. Analýzy zdrojov územia.....	18
3.2. SWOT analýza.....	59
3.3. Identifikácia potrieb.....	68
4. Strategický rámec	71
4.1. Definovanie vízie a strategického cieľa.....	71
4.2. Stanovenie priorít, špecifických cieľov a opatrení.....	72
4.3. Súhrn strategického rámca.....	83
4.4. Integrované znaky stratégie CLLD.....	86
4.5. Inovatívne znaky stratégie CLLD.....	88
5. Implementačný rámec.....	90
5.1. Popis riadiaceho a implementačného procesu.....	90
5.1.1. Riadiaci proces – organizačná štruktúra MAS.....	90
5.1.2. Implementačný proces.....	94
5.2. Akčný plán.....	99
5.3. Monitorovanie a hodnotenie stratégie CLLD.....	130
5.3.1. Opis monitorovacích a hodnotiacich opatrení stratégie CLLD.....	131
5.3.2. Monitorovacie ukazovatele.....	132
6. Finančný rámec.....	139
6.1. Financovanie stratégie CLLD.....	139
6.2. Finančný plán pre opatrenia.....	142
7. Zhodnotenie prínosov stratégie CLLD, jej synergie a doplnkovost'.....	146
7.1. Prínosy k zlepšovaniu ekonomickejho rozvoja územia.....	146
7.2. Prínosy k napĺňaniu cieľov PRV.....	147
7.3. Prínosy k napĺňaniu cieľov IROP.....	148
7.4. Prínosy k začleňovaniu zraniteľných skupín obyvateľstva.....	149

7.5.	Prínosy k životnému prostrediu.....	150
7.6.	Synergie a doplnkovosť stratégie CLLD.....	150
7.6.1.	Popis iných stratégií, ktoré sa na danom území realizujú, resp. plánujú realizovať.....	150
7.6.2.	Synergie a komplementarity.....	151

Zoznam tabuľiek (povinných)

Tabuľka č. 1: Identifikačné údaje MAS.....	7
Tabuľka č. 2: SWOT analýza.....	59
Tabuľka č. 3: Súhrnný prehľad strategického rámca.....	83
Tabuľka č. 4.A: Opatrenie Stratégie CLLD (1.1)	99
Tabuľka č. 4.B: Opatrenie Stratégie CLLD (1.2)	102
Tabuľka č. 4.C: Opatrenie Stratégie CLLD (1.3)	105
Tabuľka č. 4.D: Opatrenie Stratégie CLLD (1.4)	107
Tabuľka č. 4.E: Opatrenie Stratégie CLLD (1.5)	109
Tabuľka č. 4.F: Opatrenie Stratégie CLLD (1.6)	112
Tabuľka č. 4.G: Opatrenie Stratégie CLLD (2.1)	115
Tabuľka č. 4.H: Opatrenie Stratégie CLLD (2.2)	117
Tabuľka č. 4.I: Opatrenie Stratégie CLLD (2.3)	118
Tabuľka č. 4.J: Opatrenie Stratégie CLLD (2.4)	121
Tabuľka č. 4.K: Opatrenie Stratégie CLLD (2.5)	123
Tabuľka č. 4.L: Opatrenie Stratégie CLLD (3.1)	125
Tabuľka č. 4.M: Opatrenie Stratégie CLLD (3.2)	127
Tabuľka č. 4.N: Opatrenie Stratégie CLLD (3.3)	129
Tabuľka č. 5: Povinné ukazovatele na úrovni programu – PRV SR 2014-2020.....	132
Tabuľka č. 6: Celkové verejné výdavky – PRV SR 2014 – 2020.....	132
Tabuľka č. 7: Povinné ukazovatele na úrovni IROP 2014 – 2020.....	133
Tabuľka č. 8: Celkové zdroje pre MAS z PRV a IROP.....	140
Tabuľka č. 9: Celkové zdroje pre MAS z PRV a IROP rozdelené podľa fondov.....	140
Tabuľka č. 10: Rozdelenie zdrojov na jednotlivé typy nákladov v rámci príslušných programov.....	141
Tabuľka č. 11: Sumárna tabuľka finančného plánu.....	142
Tabuľka č. 12: Celkový pomer medzi fondmi na stratégiu.....	145
Tabuľka č. 13: Zameranie stratégie podľa sektorov.....	145

Zoznam tabuľiek (nepovinných)

Nepovinná tabuľka č. 1: Základné údaje o území	8
Nepovinná tabuľka č. 2: Verejné obecné stretnutia k príprave stratégie CLLD	16
Nepovinná tabuľka č. 3: Vývoj počtu obyvateľov v mikroregióne v rokoch 2004 – 2014	34
Nepovinná tabuľka č. 4: Porovnanie demografie a ekonomickej aktivity obyvateľov v roku 2014	37
Nepovinná tabuľka č. 5: Podiel ekonomickej aktívnejho obyvateľstva v jednotlivých obciach mikroregiónu v roku 2014	37
Nepovinná tabuľka č. 6: Veková štruktúra obyvateľstva v roku 2004 a 2014	38
Nepovinná tabuľka č. 7: Bilancia obyvateľstva mikroregiónu v rokoch 2004 – 2014	40
Nepovinná tabuľka č. 8: Národnostné zloženie obyvateľov v mikroregióne v roku 2011	42
Nepovinná tabuľka č. 9: Religiozna štruktúra obyvateľov mikroregiónu v roku 2014	43
Nepovinná tabuľka č. 10: Stupeň dosiahnutého vzdelania obyvateľstva v roku 2011	44
Nepovinná tabuľka č. 11: Vysokoškolské vzdelanie obyvateľstva v roku 2011	44
Nepovinná tabuľka č. 12: Prehľad zručných ľudí v mikroregióne v roku 2015	46
Nepovinná tabuľka č. 13: MŠ v mikroregióne „Požitavie – Širočina“ a počet detí v roku 2014	49
Nepovinná tabuľka č. 14: ZŠ (1. – 4 roč.) v mikroregióne „Požitavie – Širočina“ a počet detí v roku 2014	50
Nepovinná tabuľka č. 15: ZŠ (1. – 9. roč.) mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ a počet detí v roku 2014	50
Nepovinná tabuľka č. 16: SOŠ a Gymnáziá v mikroregióne „Požitavie – Širočina“ a počet študentov v roku 2014	51
Nepovinná tabuľka č. 17: Počet aktívnych podnikateľov v mikroregióne „Požitavie – Širočina“	53
Nepovinná tabuľka č. 18: Prehľad vybraných najväčších a polnohospodárskych zamestnávateľov v mikroregióne „Požitavie – Širočina“	55
Nepovinná tabuľka č. 19: Najväčší zamestnávateelia mimo región „Požitavie – Širočina“ poskytujúci zamestnanie pre obyvateľov z mikroregiónu	55
Nepovinná tabuľka č. 20: Porovnanie miery nezamestnanosti k 31. 12. 2014	56
Nepovinná tabuľka č. 21: Počet uchádzačov o zamestnanie v rokoch 2004 – 2014	57

1. Základné informácie o MAS

1.1. Identifikačné údaje MAS

Tabuľka č. 1: Identifikačné údaje MAS

Údaje o MAS	Názov MAS	Občianske združenie pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“
	Dátum registrácie v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov	dňa: 5.6.2008, číslo spisu: VVS/1-900/90 - 32113
	Sídlo	Malé Vozokany č. 46, 951 82 Malé Vozokany
	IČO	42 11 9430
	DIČ (ak relevantné)	20 22 844 252
Údaje o banke	Názov banky	Prima banka Slovensko, a.s.
	Číslo účtu	2248250002/5600
	IBAN	SK53 5600 0000 0022 4825 0002
	SWIFT	KOMASK2X
Údaje o štatutárovi	Meno a priezvisko	Ing. Justína Pálková
	E-mail	ou-velkevozokany@slovanet.sk
	Telefón	00421 918 862 027
Údaje o kontaktnej osobe	Meno a priezvisko	Ing. Tomáš Kozolka
	E-mail	kozolka.tomas@gmail.com
	Telefón	00421 917 76 76 19

Zdroj: Vlastné spracovanie

1.2. Vymedzenie oblasti a obyvateľstva, na ktoré sa stratégia CLLD vzťahuje

Mikroregión „Požitavie – Širočina“ sa rozprestiera v severovýchodnej časti Nitrianskeho samosprávneho kraja, na styku severnej časti Podunajskej nížiny a Slovenského stredohoria. Pôvodný mikroregión, ktorý vznikol v roku 2000, združoval 9 obcí ležiacich pozdĺž vodného toku Žitava a jeho prítoku Širočina (od nich bol odvodený názov mikroregiónu). Neskôr sa mikroregión rozšíril až na súčasných 18 obcí a 1 mesto, pričom katastre obcí tvoria súvislé územie. Z administratívneho hľadiska leží v okresoch Zlaté Moravce, Nitra a Levice a je tvorený nasledovnými obcami: Čaradice, Červený Hrádok, Čierne Kľačany, Čifáre, Choča,

Kozárovce, Malé Vozokany, Nemčičany, Nevidzany, Nová Ves nad Žitavou, Slepčany, Tajná, Tekovské Nemce, Telince, Tesárske Mlyňany, Veľké Vozokany, Vieska nad Žitavou, Volkovce a mestom Vráble.

V 19-ich sídlach mikroregiónu na ploche **254,30 km²** žije **23 180** obyvateľov pri priemernej hustote **91,15** obyvateľa na km² (k 31.12.2014).

Nepovinná tabuľka č. 1: Základné údaje o území

Počet obyvateľov (spolu)	23 180 obyvateľov
Rozloha územia (km ²)	254,30 km²
Hustota obyvateľstva	91,15 obyv./km²
Počet obcí	19
Z toho mestá	1
Počet obyvateľov najväčšej obce	8 804
Administratívne zaradenie – okres/y	Zlaté Moravce – 13 obcí Nitra – 5 obcí Levice – 1 obec
Administratívne zaradenie – kraj/e	Nitriansky samosprávny kraj (NSK)

Zdroj: Vlastné spracovanie

Vymedzené územie je v súlade so stratégou CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“, ktorú sa členovia združenia zaväzujú realizovať a napĺňať spoločne zdefinované ciele. Pri plánovaní a programovaní stratégie sa vychádzalo zo strategických dokumentov Slovenskej republiky (napr. z Programu rozvoja vidieka SR 2014 - 2020, Integrovaného regionálneho operačného programu 2014 - 2020 a pod.), pričom stratégia CLLD a vymedzené územie spĺňa všetky minimálne podmienky definované vo výzve 1MAS/PRV/2015.

Povinné prílohy ku kapitole č. 1:

- *Príloha č. 1 - Vymedzenie územia a obyvateľstva MAS*
- *Príloha č. 2 - Doklad o súhlase všetkých obcí so zaradením do územia pôsobnosti MAS*
- *Príloha č. 4 - Mapa územia pôsobnosti Občianskeho združenia pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“*
- *Príloha č. 5 – Výpis zo štatistického registra organizácií (dátum vzniku)*

2. Vznik, história a tvorba partnerstva a stratégie CLLD

2.1. Vznik a história partnerstva

Proces budovania verejno–súkromného partnerstva na území mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ sa začal realizovať od júna 2006. Už v rámci riešenia prvej etapy tvorby ISRÚ pre roky 2007 – 2013 boli oslovení miestni podnikatelia, ktorí sú ekonomicky stabilní, zamestnávajú obyvateľov mikroregiónu a pôsobia na území mikroregiónu dlhší čas. U každého z týchto podnikateľov sa uskutočnila osobná návšteva – pohovor, pri ktorej sa oslovení podnikatelia vyjadrili ku aktivitám projektu LEADER, tvorbe partnerstva, ako aj ku negatívm a pozitívm podnikania a života v samotnom území mikroregiónu, ako aj o svojich plánoch do budúcnosti. Z týchto návštev podnikateľov bola vytvorená databáza podnikateľov, z ktorej podkladov sa neskôr vychádzalo pri procese tvorby členskej základne budúcej MAS.

V rámci miestnej etapy tvorby stratégie rozvoja boli tiež oslovení miestni obyvatelia (rôznych vekových kategórií), jednotlivé rodiny, zástupcovia neziskových organizácií, tiež podnikatelia a predstavitelia miestnych samospráv. Výrazným motivačným prvkom pre uvedené skupiny boli i v jednotlivých obciach mikroregiónu konané individuálne obecné stretnutia, výsledkom ktorých bola vytvorená SWOT – analýza jednotlivých obcí, z ktorých sa neskôr vytvorila SWOT – analýza územia mikroregiónu.

Vychádzajúc z uvedených stretnutí, z aktivity obyvateľov, podnikateľov a zástupcov samospráv a neziskových organizácií sa vytvorila členská základňa Občianskeho združenia pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“. Tito zástupcovia sa od novembra 2006 pravidelne stretávajú na zasadnutiach a spolupracujú, či už pri tvorbe a implementácii stratégie LEADER pre roky 2007 – 2013, ako aj pri plánovaní a tvorbe stratégie CLLD pre roky 2014 – 2020. Zasadnutia sú z dôvodu odbornosti vždy vedené facilitátorom – projektovým manažérom.

Prvé zasadnutie nových orgánov Občianskeho združenia pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ sa uskutočnilo v obci Tajná dňa 15. 04. 2008. Na tomto zasadnutí boli prijaté Stanovy OZ a poverila sa predsedníčka OZ, aby vykonala ich registráciu na MV SR. Stanovy boli zaregistrované 05. 06. 2008 pod spisovým číslom: VVS/1-900/90 – 32113 a tento dátum sa pokladá za oficiálny vznik združenia, pretože získalo právnu subjektivitu.

Podnety pre vznik združenia boli zadefinované v Stanovách OZ, v článku 2 Ciele združenia. Hlavným cieľom združenia je zabezpečiť zvýšenie kvality života obyvateľov, ako aj rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“. Hlavnými činnosťami pre dosiahnutie stanoveného cieľa sú spolupráca, rozvoj cestovného ruchu, rozvoj zamestnanosti, dostupné a kvalitné verejné služby, atraktívne kultúrno spoločenské podujatia a pod.

Za najvýznamnejší úspech Občianskeho združenia pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ možno považovať schválenie financovania ISRÚ mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ cez os 4 LEADER Programu rozvoja vidieka SR 2007 - 2013 a jeho úspešná implementácia. Počas rokov 2010 – 2015 bolo kanceláriou MAS prijatých 81 žiadostí o NFP. Podporených a schválených na financovanie zo zdrojov ISRÚ bolo 55 žiadostí o NFP. Realizácia projektov prebieha aj počas roka 2015, ale k 15. 11. 2015 môžeme konštatovať, že čerpanie ISRÚ mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ je na úrovni viac ako 85 %, pričom cieľová hodnota na konci roka 2015 je na úrovni viac ako 99 %.

Implementácia ISRÚ mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ sa realizovala naprieč všetkými opatreniami osi 3 z PRV 2007 – 2013. Realizovali sa projekty súkromného sektora (opatrenia 3.1 Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam, 3.2 A Podpora vidieckeho cestovného ruchu ako aj 3.3 Vzdelávanie a informovanie) ako aj projekty verejného sektora (opatrenie 3.4.1 Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo a 3.4.2 Obnova a rozvoj obcí). Celková hodnota NFP zazmluvnených projektov z opatrenia 4.1 implementácia ISRÚ mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ je 2 066 308,44 € a pre opatrenie 4.3 Chod MAS 360 637,78 €.

Ďalšie dodatočné financie cez ISRÚ mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ prišli do územia cez projekty spolupráce – opatrenie 4.2 Vykonávanie projektov spolupráce. V tejto činnosti sa radíme medzi aktívnejšie MAS, ktorá realizovala 5 projektov spolupráce (2 nadnárodné a 3 národné projekty) v celkovej hodnote vyčerpaného NFP viac ako 140 000 €. Projekty boli zamerané hlavne na rozvoj cestovného ruchu a mali za cieľ zvýšiť záujem turistov o územie mikroregiónu „Požitavie – Širočina“. Zrealizoval sa projekt na podporu podujatí (ochotnícke divadlá, folklórne slávnosti, remeselné trhy, hasičské podujatia), projekt na podporu regionálneho značenia produktov značkou PONITRIE, vybudovalo sa múzeum dobrovoľných hasičov mikroregiónu „Požitavie – Širočina“, ako aj vyhliadková veža mikroregiónu „Požitavie – Širočina“.

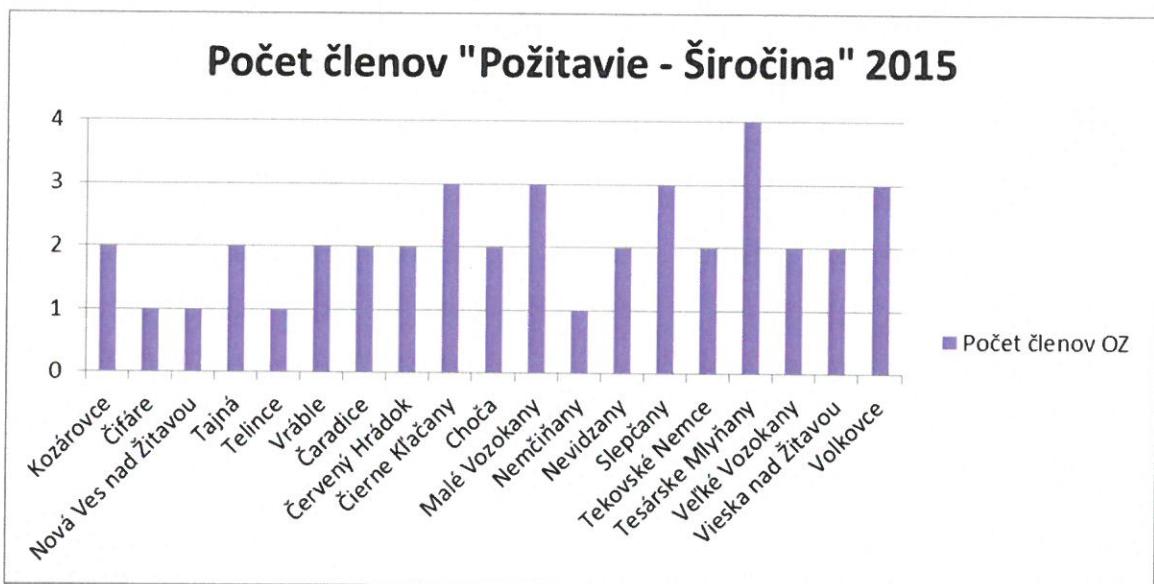
Aktívnu bola naša MAS aj navonok. O všetkých svojich aktivitách informovala verejnosť prostredníctvom webovej stránky, regionálneho časopisu a aktívnou účasťou na výstavách a veľtrhoch na Slovensku a v zahraničí.

Ako partner projektu sme sa uchádzali aj o iné finančné zdroje potrebné pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“, ale nie vždy sa nám podarilo uspiet. Podali sme projekt pod názvom **Náučné turistické chodníky pozdĺž vodných tokov** do Dunajskej stratégie – START výzva č. 1, ktorý mal za cieľ riešiť cykloturistiku v našom regióne. Bohužiaľ projekt neboli podporený pre veľký záujem a málo dostupných finančných prostriedkov. Taktiež sme sa uchádzali o podporu z Vyšehradského fondu na podporu kultúrnych podujatí za účasti zahraničných partnerov. Aj v tomto prípade neboli náš projekt úspešný z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov vo výzve.

Všetky tieto naše činnosti a aktivity v rokoch 2010 a 2015 si všimla Národná sieť rozvoja vidieka SR (NSRV SR), ktorá našu MAS vyhodnotila ako jednu z najaktívnejších v programovom období 2007 – 2013. Taktiež sa naše projekty umiestnili na prvých miestach v hodnotení celonárodnej súťaže „Projekty MAS“ organizovanej NSRV SR. V roku 2012 získalo naše združenie pamätnú plaketu Dr. Štefana Ambrózyho – Migázzhiho od Arboréta Mlyňany SAV, ktorú venovala Slovenská akadémia vied pri príležitosti 120. výročia založenia parku Arboréta Mlyňany.

Rovnomernosť a vyváženosť zastúpenia verejno-súkromného partnerstva je zabezpečená z geografického, sektorového, inštitucionálneho aj sociálneho a ekonomickeho hľadiska. V súčasnosti je partnerstvo tvorené 40-timi zástupcami, z toho 47,50 %-né zastúpenie má verejný sektor a 52,50 %-né zastúpenie má občiansky, neziskový a súkromný sektor. Členstvo v združení je dobrovoľné a členom združenia sa môže stať akákoľvek osoba, podnikateľ či nezisková organizácia z územia pôsobnosti OZ, ktorá chce pracovať pre rozvoj územia a súhlasí so stanovami. Pomerné zastúpenie členov a ich vyváženosť z hľadiska územného a geografického je zabezpečená tým, že minimálne 1 člen je z každej obce.

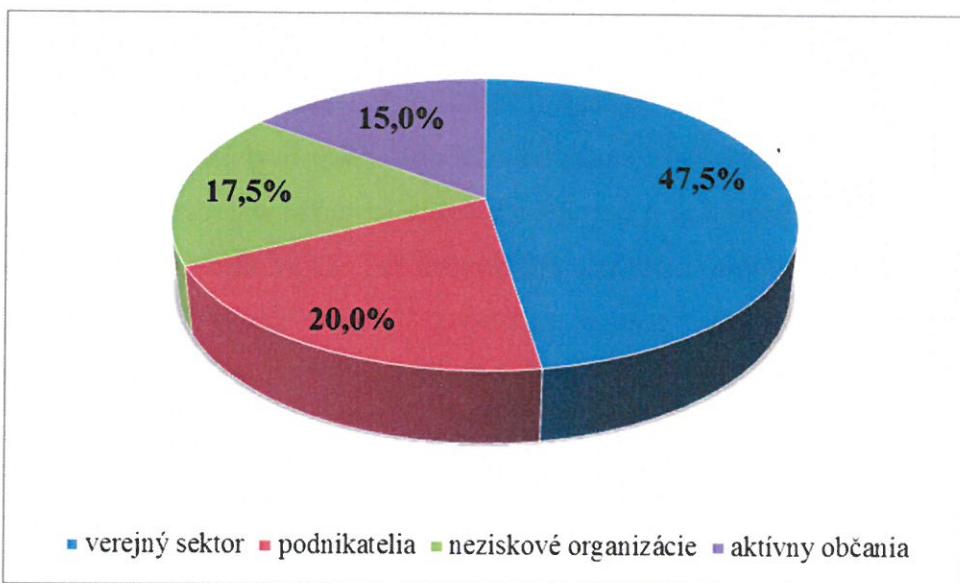
Graf č. 1: Občianske združenie pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ – členská základňa z územného hľadiska

Zdroj: Vlastné spracovanie

V súčasnosti je vedenie občianskeho združenia v rokovaní ohľadom vstupu nových členov do členskej základne. Konkrétnie sa jedná o Arborétum Mlyňany SAV, so sídlom vo Vieske nad Žitavou, č. 178, 951 52 Slepčany, a spoločnosť TAJNÁ, s.r.o., Tajná č. 163, 952 01 Vráble, ktorá sa zaobrá pestovaním viniča a predajom kvalitného regionálneho vína. O prijímaní nových členov bude valné zhromaždenie OZ rozhodovať na najbližšom zasadnutí.

Graf č. 2: Rozloženie členov MAS medzi jednotlivými sektormi a skupinami

Zdroj: Vlastné spracovanie

Fotografia č. 1

Ocenenia „Projekty MAS“ a „Aktívna MAS v programovom období 2007 – 2013“

Fotografia 2

Prezentácia na výstavách a veľtrhoch

Fotografia 3

Zasadnutia MAS a spolupráca členov

Povinné prílohy:

- *Príloha č. 3 - Zoznam členov MAS podľa sektorov (okrem obcí)*
- *Príloha č. 7 - Životopis + doklad o vzdelaní (manažér OZ pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“)*
- *Príloha č. 8 - Životopis + doklad o vzdelaní (5-ti členovia výkonného orgánu - Rady združenia) OZ pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“*

2.2. Tvorba partnerstva a stratégie CLLD

Proces tvorby verejno-súkromného partnerstva bol aktívne zahájený v roku 2006, kedy sa začala horlivo pripravovať ISRÚ mikroregiónu „Požitavie – Širočina“. Avšak začiatok spolupráce jednotlivých členov sa datuje rokom 2000, kedy vznikol Mikroregión „Požitavie – Širočina – Záujmové združenie obcí pre CR. Postupne sa do spolupráce pridávali iní aktéri ako napr. podnikatelia, obce z okolia, aktívni ľudia či neziskové organizácie a v roku 2015 získalo partnerstvo jeho súčasnú podobu, keď združuje 19 obcí a na území jeho pôsobnosti žije 23 180 obyvateľov.

Verejnosť bola do procesu tvorby verejno-súkromného partnerstva, ako aj stratégie CLLD celý čas kontinuálne zapájaná viacerými adekvátnymi formami. Podnety a postupy pri vzniku partnerstva, plánovaní a realizovaní ISRÚ mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ ako aj zapojenie verejnosti do činnosti združenia v rokoch 2008 - 2015 sú podrobnejšie popísané v podkapitole 2.1 Vznik a história partnerstva.

Pri príprave stratégie CLLD nebola verejnosť vylúčená a akákoľvek diskriminácia je v tomto prípade neprípustná. Aktívna informačná kampaň a zapojenie verejnosti do celého procesu začalo v roku 2014, konkrétnie 15. marca 2014, počas prvého kola voľby prezidenta SR, kedy sa uskutočnilo dotazníkové zisťovanie v každej obci mikroregiónu. S dotazníkovým zisťovaním pomáhali študenti Slovenskej polnohospodárskej univerzity v Nitre a pedagógovia katedry regionalistiky a rozvoja vidieka. Naše združenie má s SPU Nitra podpísanú zmluvu o spolupráci a každoročne jej študenti chodia na odborné exkurzie a stáže do nášho združenia.

V dotazníkovom prieskume bola oslovená 15 %-ná vzorka obyvateľov, pričom sa im kládli otázky týkajúce sa rôznych oblastí kvality života. Postoje občanov boli v každej obci a v každej otázke osobitne vyhodnocované. Sumárne možno konštatovať, že najväčšiu

nespokojnosť občania prejavili v oblasti ochrany životného prostredia – konkrétnie zhodnotili negatívny vzťah obyvateľov k životnému prostrediu, d'alej ich nespokojnosť bola adresovaná smerom k nevyhovujúcemu technickému stavu miestnych komunikácií a chodníkov, k nedostatku a malej tvorbe pracovných príležitostí priamo v mikroregióne (s čím súvisí vysoké percento odchodu obyvateľov za prácou) a v absencii sociálnych a zdravotných služieb. Medzi najväčšie pozitíva bývania v tomto typickom vidieckom území patrilo tiché a kľudné prostredie s možnosťou záhradkárčenia a zároveň prostredie vhodné pre výchovu detí.

Informačná kampaň bola realizovaná priebežne v rokoch 2014 a 2015 (t.j. v procese tvorby stratégie CLLD) prostredníctvom časopisu mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ a taktiež prostredníctvom vývesných obecných tabúľ a obecného rozhlasu. Formálne konzultácie s manažmentom združenia prebiehali tiež v tomto období a týmto spôsobom sa získalo množstvo potencionálnych projektových zámerov, ktoré by bolo možné realizovať v budúcnosti. Kontakty na manažment združenia sú verejne prístupné a obyvatelia mikroregiónu často využívajú túto formu osobného poradenstva. Webová adresa <http://www.ozpozitavie-sirocina.sk/> je často navštievovaná ako miesto prvého kontaktu pre žiadateľov o NFP z EÚ zdrojov, alebo ako miesto, kde sa dajú získať užitočné informácie o mikroregióne „Požitavie – Širočina“.

V procese tvorby SWOT analýzy sa v prvom rade v obciach mikroregiónu uskutočnilo stretnutie s obyvateľmi, ako aj s miestnymi podnikateľmi a zástupcami neziskových organizácií. Celkovo bolo uskutočnených 15 verejných obecných stretnutí. (pozri Nepovinná tabuľka č. 2). Na stretnutiach sa v súvislosti s tvorbou spoločnej SWOT analýzy pre celé územie prezentovali výsledky z dotazníkového zisťovania a už vypracované kapitoly analytickej časti.

SWOT analýza pôvodnej ISRÚ bola prehodnotená a boli pri jej opäťovnom zostavovaní zohľadnené všetky skúsenosti a poznatky z implementácie osi 4 LEADER v rokoch 2010 – 2015. Pri príprave a prezentácii výstupov SWOT analýzy nám aktívne pomáhali zástupcovia SPU Nitra. Ich pohľad na problematiku rozvoja vidieka sa na obecných stretnutiach stretol s požiadavkami obyvateľov územia a rozprúdila sa aktívna diskusia na tému rozvoja mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ v rokoch 2015 až 2023.

K zostaveniu problémovej analýzy a identifikácií potrieb územia, zároveň k rozdeleniu finančnej alokácie stratégie CLLD sa uskutočnilo spoločné stretnutie „klúčových aktérov“ a členov občianskeho združenia zo všetkých troch sektorov relevantne zastupujúcich celé územie mikroregiónu. Na uvedené stretnutia je pozývaná široká verejnosť, pričom podnety od občanov často predkladajú ich volení zástupcovia – starostovia jednotlivých obcí. Dátum konania tohto stretnutia bol 08. 06. 2015 v obci Malé Vozokany.

Nepovinná tabuľka č. 2 Verejné obecné stretnutia k príprave stratégie CLLD

OBEC	DÁTUM	POČET ÚČASTNÍKOV
Červený Hrádok	21. 01. 2015	25
Nová Ves nad Žitavou	22. 01. 2015	9
Choča	23. 01. 2015	19
Veľké Vozokany	27. 01. 2015	26
Volkovce	09. 02. 2015	26
Čáradice	10. 02. 2015	10
Malé Vozokany	11. 02. 2015	26
Tajná	16. 02. 2015	14
Nevidzany	23. 02. 2015	18
Čierne Kľačany	26. 02. 2015	12
Tekovské Nemce	02. 03. 2015	17
Nemčiňany	05. 03. 2015	13
Vieska nad Žitavou	14. 03. 2015	11
Tesárske Mlyňany	27. 03. 2015	14
Slepčany	28. 03. 2015	13
SPOLU:	15 stretnutí	253

Zdroj: Vlastné spracovanie

Konečná podoba stratégie CLLD pre mikroregión „Požitavie – Širočina“ spolu s prílohami bola prerokovaná a schválená na verejnom zasadnutí valného zhromaždenia, ako najvyššieho orgánu dňa 10. 12. 2015 a bola všetkými prítomnými členmi jednomyselne schválená. Na tomto zasadnutí sa schválila aj zmena stanov združenia v zmysle metodiky CLLD.

Na základe uvedených skutočností môžeme konštatovať, že stratégia CLLD bola pripravovaná kontinuálne a bola pri jej celej príprave od začiatku až po úplný záver tvorby zapojená široká verejnosť. Po vykonaní verejného obstarávania pomáhali zo zdrojov prípravnej podpory opatrenie 19.1 pri príprave stratégie CLLD aj externí poradcovia a facilitátori, ktorí poskytli odborný pohľad zvonka bez rodinných či iných väzieb a konfliktov záujmov.

Povinné prílohy:

- *Príloha č. 9 – Vzor dotazníka pre prípravu stratégie mikroregiónu „Požitavie – Širočina + Výpis z uznesenia Ústrednej volebnej komisie pre voľby prezidenta SR 2014 + správa z realizácie a fotografie*
- *Príloha č. 10 - Výber fotografií zo stretnutí s občanmi a verejné prerokovania prípravy „Stratégie CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ pre roky 2014 – 2020“*
- *Príloha č. 11 - Výber fotografií zo stretnutí členov MAS (pracovných skupín) k príprave „Stratégie CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ pre roky 2014 – 2020“*
- *Príloha č. 12 - Výber z prezenčných listín zo stretnutí s občanmi a verejných prerokovaní prípravy „Stratégie CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ pre roky 2014 – 2020“*
- *Príloha č. 13 – Výpis z uznesenia zo zasadnutia Valného zhromaždenia (najvyššieho orgánu združenia) zo dňa 10. 12. 2015 k schváleniu stratégie CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ a jej príloh (napr. Stanovy OZ a pod.)*

3. Analytický rámec

3.1. Analýza zdrojov územia

3.1.1. Výhody a nevýhody z hľadiska polohy a lokalizácie územia verejnosúkromného partnerstva (MAS)

Územie mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ je uceleným územím, rozprestierajúcim sa na **25 430** ha s počtom **23 180 obyvateľov**. Mikroregión „Požitavie – Širočina“ leží vo východnej časti Nitrianskeho kraja. Tvorený je z **13 obcí** južnej časti okresu Zlaté Moravce a **4 obci a 1 mesta** z okresu Nitra a **1 obcou** z okresu Levice.

Medzi výhody územia z hľadiska polohy určite patrí dobrá dopravná dostupnosť obcí do okolitých miest, hlavne z hľadiska riešenia zamestnanosti (vybudovaná rýchlosná cesta R1, cesta I. triedy (I65 Nitra – Zlaté Moravce a I51 Nitra - Vráble) a cesta II. triedy (II 511 Zlaté Moravce - Vráble). Ďalšou, nie menej významnou výhodou je, že územie mikroregiónu je ucelené a prirodzene homogénne. Nadväznosť katastrálnych území jednotlivých obcí je dané spoločnou historiou, kultúrnym a prírodným bohatstvom.

Na jednej strane je určitou nevýhodou územia MAS lokalizácia jadrovej elektrárne Mochovce (EMO) a to z pohľadu tvorby krajiny, kvality životného prostredia a rozvoja cestovného ruchu. Na druhej strane práve EMO poskytuje pracovné príležitosti pre domácich obyvateľov a rôzne kompenzácie obciam zaradeným do ochranných pásiem. Oveľa výraznejším negatívom je odлив najmä mladých ľudí z mikroregiónu, čím obyvateľstvo územia starne.

Prepojenie územia na širšie rozvojové súvislosti národného alebo regionálneho významu (investičné zámery väčšieho rozsahu, ktoré sa realizujú, prípadne sa plánujú v území a v jeho okolí realizovať) pôsobia synergicky k stratégii CLLD a stratégia ako taká aktívne rieši aktuálnu situáciu v území.

Z pohľadu realizovania investičného zámeru dostavby tretieho a štvrtého bloku jadrovej elektrárne Mochovce bude územie mikroregiónu priamo ovplyvnené. Na dostavbe atómovej elektrárne v súčasnosti pracuje viac ako 5 000 pracovníkov, čím sa Enel, a.s. a jeho subdodávatelia stali najvýznamnejším zamestnávateľom v regióne. Termín dostavby sa niekoľkokrát posúval, pričom momentálne sú platné termíny 4Q/2016 pre tretí blok

a 4Q/2017 pre spustenie do prevádzky štvrtého bloku EMO. Predpokladané náklady na dostavbu dosiahnu 4,63 miliardy EUR.

Dôležitým aspektom rozvoja poľnohospodárstva v mikroregióne „Požitavie – Širočina“ je výhodné podnebie, dostatok vody a kvalitná pôda. Dostatok zrážok a vody z topiaceho sa snehu v jarných mesiacoch, dostatočný počet dní s intenzívnym slnečným žiareniom v letných mesiacoch a kvalitné hnedozemné pôdy predurčujú oblasť mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ na intenzívnu poľnohospodársku činnosť v oblasti pestovania obilnín, olejnín, technických plodín, ako aj špeciálnych ovocných stromov a rastlín a vinohradov.

Medzi silné stránky mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ môžeme zaradiť doterajší rozvoj územia, hlavne so zameraním na integrovaný prístup, vrátane popisu využitia vonkajších zdrojov, napr. EU fondov, štátneho rozpočtu, súkromných zdrojov a ďalších nástrojov. Prvé koordinované kroky smerujúce k aplikácii integrovaného prístupu v území sa naštartovali práve v roku 2000 založením a začatím činnosti už spomínaného Mikroregiónu „Požitavie – Širočina – záujmového združenia obcí pre CR“. Snaha o kontinuálny rozvoj územia na báze aktivizovania a koordinovania všetkých relevantných ekonomických, kultúrnych a spoločenských subjektov sa priamo premietla do mnohých aktivít a projektov financovaných predovšetkým z vonkajších zdrojov (grantov a dotácií z Európskych fondov a národných dotačných systémov). V programovom období 2007 – 2013 sa v území MAS – OZ pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ aplikoval prístup LEADER, ktorý implementoval ISRÚ mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ a zrealizoval v území projekty v hodnote vyše 2 miliónov EUR.

Podrobnejší prehľad realizovaných projektov s vyšpecifikovaním výšky získaných finančných prostriedkov je uvedený vo Formulári projektového zámeru v rámci PRV SR 2014 – 2020 pre podopatrenie 19.2 – Podpora na vykonávanie operácií v rámci stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou v bode 8.2 Poskytnutá pomoc členovi občianskeho združenia.

Stupeň vidieckosti územia

Z hľadiska stupňa vidieckosti zaraďujeme územie Občianskeho združenia pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ do prevažne vidieckeho regiónu, kde viac ako 50 % obyvateľov žije vo vidieckych obciach a hustota obyvateľstva je do 100 obyv. na km². Konkrétna hustota osídlenia mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ je 91,15 obyv./km².

Administratívno-správna príslušnosť územia

Územie pôsobnosti občianskeho združenia pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ administratívne patrí do Nitrianskeho samosprávneho kraja a okresov Zlaté Moravce, Nitra a Levice.

Geografická charakteristika

Geomorfologická charakteristika - reliéf

V zmysle geomorfologického členenia Slovenska sa prevažná väčšina územia mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ rozprestiera v oblasti Podunajskej nížiny v časti Podunajská pahorkatina. Podunajská pahorkatina sa člení na podcelky Žitavská pahorkatina, Žitavská niva a Hronská pahorkatina. Na severovýchode do územia mikroregiónu zasahuje oblasť Slovenského stredohoria s celkom Pohronský Inovec a na juhovýchode celok Štiavnické vrchy.

Územie mikroregiónu leží v nadmorskej výške od 150 m n. m. (niva vodného toku Žitava) do 901 m n. m. (vrch Veľký Inovec). Rozdiel medzi najvyšším a najnižším bodom územia je 751 m. Prevažná časť mikroregiónu má južnú až juhovýchodnú orientáciu svahov, čo je vhodný predpoklad pre rozvoj poľnohospodárstva a vinohradníctva. Orientácia svahov ovplyvňuje intenzitu a množstvo slnečného žiarenia.

Klimatické podmienky

Územie OZ patrí do klimatickej oblasti miernych zemepisných šírok. Priemerná ročná teplota vzduchu je 9 °C, pričom najteplejším mesiacom je júl (priemerne 18,7 °C). Medzi najchladnejšie mesiace patria január a február (-1,8 °C). Obdobie s priemernou teplotou nad 10 °C sa začína v polovici apríla a končí v polovici októbra. Priemerný počet letných dní za rok v tejto oblasti je 63 dní, keď teplota vzduchu vystúpi nad 30 °C, tzv. tropických dní, býva priemerne 14. Výskyt mrazových dní (s minimálnou teplotou – 0,1 °C) je priemerne 22.

Úhrn zrážok v území predstavuje len okolo 662 mm za rok, pričom vo vrcholových a náveteriných svahoch Pohronského Inovca ročne spadne aj viac ako 800 mm zrážok. Najviac zrážok pripadá na letné mesiace, naopak minimálne množstvo spadne v marci, vo februári a v januári. Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou (viac ako 1 cm) sa pohybuje v rozpätí od 39 do 60 dní za rok, pričom vo vyšších polohách nad 600 m n. m. je takýchto dní

viac ako 50. V zime prevládajú hlavne juhovýchodné, východné a severovýchodné vetry, v lete západné.

Hydrologické podmienky

Územie hydrograficky patrí do vrchovinno-nížinnej oblasti. Pre vodné toky je charakteristický dažďovo-snehový typ režimu odtoku – s najvyšším prietokom v marci, v septembri býva hladina miestnych vodných tokov najnižšia.

Osami územia sú rieka Žitava (99,3 km dlhý ľavostranný prítok Nitry) a jej ľavostranný prítok Širočina. Žitava pramení na severozápadných svahoch Pohronského Inovca vo výške 625 m n. m. Tečie južným až juhozápadným smerom a pod Martovcami vo výške 107 m n. m. ústi do rieky Nitry. Najvýznamnejšie prítoky Žitavy na území mikroregiónu sú pravostranné Stránka, Čerešňový potok a Drevenica, ľavostranný Majerský potok. Pre východnú časť mikroregiónu je charakteristický vodný tok Širočina. K jeho najvýznamnejším prítokom z ľavej strany patria Bočovka, Rohožnícky potok a Podegerský potok. Žitava a Širočina sú na celom území zregulované.

Na území mikroregiónu sa nachádzajú i viaceré vodné plochy. K najväčším z nich patrí vodná nádrž v Slepčanoch, v Kozárovciach a vo Veľkých Vozokanoch. K menším patria vodné nádrže v Nevidznoch a v Nemčiňanoch. V súčasnom období sa všetky uvedené nádrže využívajú najmä na rybolov, pričom vodná nádrž v Nevidznoch je chránenou rybárskou oblasťou so špeciálnym chovom rýb.

Zásoby podzemných vód sa vyskytujú najmä v neogénnych morských sedimentoch nížinej časti. Spôsob ich uloženia umožnil vznik tzv. artézskej podzemnej vody (s napäťou hladinou). Medzi zdroje podzemných vód, ktoré sa využívajú na území mikroregiónu, patria oblasti na území Nemčinian, Čiernych Kľačian a Nevidzian.

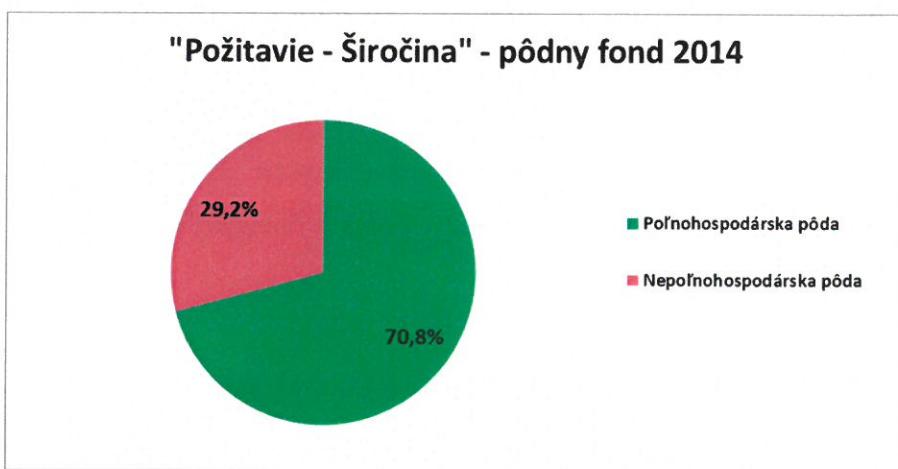
Pedologické podmienky a pôdný fond

Z pôdnich typov sa takmer na celom území vyskytujú fluvizeme (nivné pôdy) a hnedenzeme. Pozdĺž vodných tokov prevažujú fluvizeme glejové, pozdĺž rieky Žitavy v katastrálnom území Vieska nad Žitavou a Tesárske Mlyňany majú zastúpenie fluvizeme typické. Zo subtypov hnédych pôd, ktoré sa viažu na zvlnenú pahorkatinnú časť územia, prevažuje najmä hnedenzem erodovaná a to najmä v západnej, centrálnej a južnej časti územia. Široký rozvodný chrbát medzi riekami Žitava a Širočina je pokrytý hnedenziami pseudoglejovými

a viacerými subtypmi kambizemí s prevahou kambizemí pseudoglejových a kambizemí typických. Pre východnú časť územia je typický výskyt prevažujúcich regozemí a hnedenozemí. Zalesnené časti v severovýchodnom a juhovýchodnom cípe územia sa vyvinuli na subtypoch lesných pôd. Tieto v nižších častiach lemuju najmä hnedenozeme typické a hnedenozeme erodované. Južná časť územia je pokrytá najmä mozaikou hnedenozemí s prevahou subtypu hnedenozem glejová a miestami i lesných pôd.

Z hľadiska úrodnosti ornú pôdu v rámci celého územia zaraďujeme do kategórie veľmi produkčných až produkčných pôd.

Graf č. 3: Pôdny fond mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ v roku 2014

Zdroj: Štatistický úrad SR, Krajská správa v Nitre, 2015, www.datacube.sk

Graf č. 4: Zloženie polnohospodárskej pôdy v mikroregióne „Požitavie – Širočina“ v roku 2014

Zdroj: Štatistický úrad SR, Krajská správa v Nitre, 2015, www.datacube.sk

Graf č. 5: Zloženie nepoľnohospodárskej pôdy v mikroregióne „Požitavie – Širočina“ v roku 2014

Zdroj: Štatistický úrad SR, Krajská správa v Nitre, 2015, www.datacube.sk

Z hľadiska pôdneho fondu môžeme mikroregión „Požitavie – Širočina“ charakterizovať ako prevažne poľnohospodársky región, pretože až 70,8 % výmery katastrov tvorí pôda využívaná v poľnohospodárstve. Najviac je zastúpená orná pôda až 84,3 % z poľnohospodárskej pôdy. Chmeľnice sa na území mikroregiónu vôbec nenachádzajú a ovocné sady sú zastúpené len 0,7 %. Trvalo trávnaté porasty sú vo výmere $1,23 \text{ km}^2$, čo predstavuje 9,1 %. Vinohrady a záhrady sú zastúpené približne 3 %, avšak zelenina a vinič dopestované v regióne majú vysokú kvalitu.

Nepoľnohospodárska pôda zaberá takmer 30 % celkovej rozlohy mikroregiónu „Požitavie – Širočina“. V tejto zložke dominujú lesy, ktoré sa rozprestierajú na rozlohe $50,1 \text{ km}^2$, čo predstavuje 67,6 % z nepoľnohospodárskej pôdy. Najväčšia výmera lesa je na východe regiónu v katastri obcí Tekovské Nemce a Čaradice. Zastavané plochy a nádvoria predstavujú takmer 20 % z nepoľnohospodárskej pôdy. Zastúpenie vodných a ostatných plôch je okolo 5 % z celkovej výmery nepoľnohospodárskej pôdy.

Ochrana prírody

V zmysle Zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších právnych predpisov a vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 v platnom znení, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, je celé územie mikroregiónu zaradené do prvého

stupňa ochrany prírody – tzv. „voľná krajina“. Zároveň sa na území mikroregiónu nachádzajú nižšie opísané chránené územia:

- **Chránený areál Arborétum Mlyňany** - k.ú. Vieska nad Žitavou a Tesárske Mlyňany o celkovej výmere 61,1479 ha, vyhlásený v roku 1951. V zmysle vyhlášky Povereníctva školstva, vied a umení č. 102449/1951 - IV/3 - č. v. 80/1951 zo dňa 30. mája 1951 je zaradený do 4. stupňa ochrany územia. Predmetom ochrany je záhrada cudzokrajných drevín (z Ázie, Severnej Ameriky, južnej Európy), založená v roku 1892 na štúdium aklimatizačných problémov týchto drevín v našich klimatických pomeroch. Zistuje sa v nej aj vhodnosť cudzokrajných drevín pre domáce hospodárske účely. Chráneným areálom je v správe ŠOP - S – CHKO – PONITRIE.
- **Chránený areál Novoveský park** – nachádza sa v k.ú. Nová Ves nad Žitavou o výmere 65 900 m². Chráneným areálom je od roku 1982 a spravuje ho ŠOP - S – CHKO - PONITRIE
- **Veľký Inovec** – prírodná pamiatka so štvrtým stupňom územnej ochrany o výmere 8,4 ha v katastrálnom území obce Tekovské Nemce. Ochrana územia bola vyhlásená v roku 1992. Hlavným predmetom ochrany je ochrana reliktnej formy andezitového prúdu vrcholového typu ako dokladu geologického a geomorfologického vývoja reliéfu vulkanických štruktúr Pohronského Inovca a zachovalých rastlinných a živočíšnych spoločenstiev podhorského až horského stupňa na vulkanickom podloží. Prírodná pamiatka je v správe ŠOP - S – CHKO – PONITRIE.

Natura 2000

Z hľadiska zaradenia územia medzi oblasti Natura 2000 môžeme konštatovať, že ani jedna členská obec nezasahuje do takéhoto špeciálneho typu chráneného územia.

Zdroj: <http://uzemia.enviroportal.sk/>

Historický vývoj

Územie v pôsobnosti verejno-súkromného partnerstva sa vyznačuje vysokým potenciálom a rôznorodosťou kultúrneho dedičstva. Archeologické nálezy dokazujú, že územie mikroregiónu bolo osídlené už od staršej doby kamennej (paleolitu). Nález kamenného ústupu

v Nemčiňanoch poukazuje na táborisko lovcov mamutov (gravettská kultúra) pred 23 000 rokmi.

V eneolite sem prichádzajú prví poľnohospodári, nositelia kultúry s lineárhou keramikou. Ďalšie nálezy poukazujú na želiezovskú, bukovohorskú ako i ďalšie kultúry. Eneolitické sídlisko bolo objavené napr. vo Veľkých Vozokanoch, Nemčiňanoch, Slepčanoch. Na území mikroregiónu boli taktiež nájdené výrobky z doby železnej a bronzovej, ako i sídliská, ktoré archeológovia zaraďujú do 9. storočia n. l. (Tesárske Mlyňany). Porušený kostrový hrob z tohto obdobia ako i nálezy sekierky a vedierka poukazujú na staršie osídlenie v obci Vieska nad Žitavou.

Prvé písomné zmienky o obciach mikroregiónu pochádzajú z 12. – 14. storočia. Najstaršou obcou sú Tesárske Mlyňany a Tekovské Nemce, ktorých prvé písomné zmienky pochádzajú z roku 1075. Viacero obcí sa spomína v zakladajúcej listine benediktínskeho opátstva z roku 1113 v tzv. Zoborskej listine (napr. Nevidzany). Najmladšou obcou regiónu je Vieska nad Žitavou, prvýkrát spomínaná v roku 1386.

Obce v priebehu svojho vývoja častokrát menili svojich majiteľov. Boli majetkom cirkvi, ale i mnohých šľachtických a zemepanských rodín, ktoré sa menili príbuzenskými vzťahmi, kúpou a zálohovaním. Na vhodných miestach boli zriadené mýtnice – na výber poplatkov, napr. Čierne Kláčany (r. 1386).

Začiatkom 14. storočia boli majetkom Matúša Čáka Trenčianskeho, neskôr mnohé z nich sa stali majetkom gýmešských Forgáčovcov alebo hrušovského hradu.

V 16. – 17. storočí obce mikroregiónu trpeli tureckou expanziou – drancovaním, plienením i odnášaním obyvateľstva do zajatia. Obyvatelia obcí sa v roku 1652 zúčastnili spoločnej bitky na Veľkovozokanskom poli, v ktorej boli Turci porazení. Na pamiatku tejto udalosti tu dnes stojí pamätník „Lev“.

Počas 16. – 19. stor. postihli toto územie viaceré epidémie, ktorých počet obetí však nie je známy. Ani vlna cholery, ktorá zachvátila celé Slovensko v r. 1831, mikroregión neobišla.

Aj udalosti 20. storočia zanechali svoju pečať v tomto území. Po Viedenskej arbitráži 2. 11. 1938 došlo k narušeniu územnej celistvosti Slovenska, čo sa dotklo i územia mikroregiónu.

Po vypuknutí SNP 29. 8. 1944 sa začal otvorený boj proti fašizmu. K oslobodeniu mikroregiónu došlo v marci 1945. Po vojne nastal nový rozvoj mikroregiónu. Na vidieku prebiehala kolektivizácia poľnohospodárstva. Nové veľké podniky ako i nové sídliská vybudované v Zlatých Moravciach a vo Vrábľoch spôsobili odliv mladého obyvateľstva do týchto miest, čo sa prejavilo v starnutí obyvateľstva mikroregiónu.

Prírodné a kultúrne pamiatky

Pôvodné historické hodnoty územia sú reprezentované zachovanými prvkami urbanistickej štruktúry a rôznych prírodných a kultúrnych pamiatok.

K významným vyhľadávaným miestam rozprestierajúcim sa na katastrálnych územiach obcí Vieska nad Žitavou a Tesárske Mlyňany patrí chránený areál Arborétum Mlyňany. Svojím rozsahom unikátnej zbierky cudzokrajných drevín patrí k najväčším v strednej Európe. V súčasnosti sa na ploche 67 ha nachádza viac ako 2 300 druhov vzácnych cudzokrajných drevín. Špecifickou črtou je rozsiahle zastúpenie stálozelených drevín. Dominantu parku tvorí pseudoklasicistický kaštieľ z r. 1894 s charakteristickou neogotickou vežou (z r. 1905).

Arborétum založil v roku 1892 Dr. Štefan Ambrózy – Migazzi. Do 40 ha dubovo-hrabového lesíka boli postupne dosádzané dovezené dreviny získané od zahraničných škôlkarských firiem v Nemecku, Francúzsku a Anglicku. V bezprostrednej blízkosti kaštiel'a sa prvé výsadby uskutočnili v roku 1894. Na jeho rohoch boli vysadené borievky virgínske (*Juniperus virginiana*) a cezmína ostrolistá (*Ilex aquifolium*) v zadnej časti. Okrem týchto druhov bol vysadený vavrínovec lekársky (*Laurocerasus officinalis*), vresovec mäsový (*Erica carnea*), pachysandra vrcholová (*Pachysandra terminalis*) a pokusne aj indigovník (*Indigofera gerardiana*). Po dobudovaní kaštiel'a sa v jeho bezprostrednej blízkosti robili veľké terénné úpravy umožňujúce obklopiť ho štýlovo jednotrou záhradnou úpravou. Úpravami boli vytvorené terasy podopreté dlhými kamennými mûrmi. Časť plošiny tvorí parter pred kaštieľom. Systém terás vytvára vhodné stanovište pre svetlomilné a suchomilné druhy, ktoré na jeseň veľmi dobre vyzrievajú a netrpia toľko mrazom. V roku 1925 sa podarilo v Arboréte sústredit' okolo 300 taxónov sempervirentov. Zaujmavosťou je plocha rozdelená na základe geografického princípu, ktorá umožňuje návštevníkom zoznámiť sa so skladbou drevín

z východnej Ázie a severnej, východnej a západnej časti Severnej Ameriky. Po vojne bol objekt zoštátnený a prešiel do správy Povereníctva školstva a osvety. V roku 1951 bolo Arborétum vyhlásené za prírodnú rezerváciu a stalo sa samostatným vedeckým ústavom Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. Neskôr prebrala Arborétum Slovenská akadémia vied, ktorá ho spravuje až doteraz.

Okrem spomínaného kaštieľa situovaného v arboréte sa v mikroregióne nachádzajú kaštiele v obci Malé Vozokany, Nová Ves nad Žitavou, Tajná a Čaradice. V Malých Vozokanoch ide o barokový kaštieľ z roku 1710 a druhý kaštieľ (miestny názov „Horný kaštieľ“), ktorý bol postavený v roku 1904 v štýle francúzskeho baroka 17. storočia. V Novej Vsi nad Žitavou sa nachádzajú 3 kaštiele (barokový kaštieľ zo začiatku 18. storočia, ďalej neorokokový kaštieľ z roku 1800, v ktorom dnes sídli Odborné učilište internátne, a tretí kaštieľ postavený v neoklasicistickom slohu obklopený parkom). Klasicistický kaštieľ v obci Tajná bol postavený v roku 1840 aj s rozsiahlym historickým parkom. V Čaradičiach je v súčasnosti lovecký kaštieľ v súkromnom vlastníctve.

Medzi technické pamiatky patrí Zungov, postavená ostríhomskou kapitolou za účelom zavlažovania v obci Slepčany. Ide o jedinú technickú pamiatku Zástavnica na rieke Žitave, ktorá bola financovaná a vykonaná so štátной podporou za účelom zavodnenia „mikofalských a žitvaujfalušských lúk“ v roku 1911. Tzv. Szelepcénske zdymadlo slúžilo na zavlažovanie príahlých rolí, v prípade sucha a počas povodní na odvádzanie vysokej hladiny vód. Počas prvého roku využívania stavby došlo k jej čiastočnému poškodeniu a oprave v roku 1912. Táto technická pamiatka je v súčasnosti v havarijnom stave a vyžaduje si rekonštrukciu.

Dominantou v každej obci mikroregiónu sú rímskokatolícke kostoly. Medzi najstaršie pamäti hodnosti môžeme zaradiť pôvodne románsky z prvej polovice 13. storočia, neskôr prestavaný, rímskokatolícky kostol sv. Michala archanjela v obci Nemčiňany a rímskokatolícky kostol sv. Jakuba, pôvodne vybudovaný v gotickom slohu, zbarokizovaný v rokoch 1750 – 1754 vo Volkoviach. V Tajnej sa nachádza rímskokatolícky barokový kostol Všetkých svätých z roku 1749, v obci Malé Vozokany barokový kostol sv. Anny postavený v roku 1752.

Pôvodnú architektúru dotvára i murovaná zvonica z roku 1989 v Malých Vozokanoch, postavená na mieste pôvodnej drevenej zvonice a v časti Mlyňany v Tesárskych Mlyňanoch

murovaná zvonica s jedným zvonom. V dolnej časti obce Nemčiňany je situovaná drevená zvonica (so zvonmi z rokov 1868 – 1935). Nad potokom Drevenica v obci nová Ves nad Žitavou je vybudovaný Turecký most ako jedinečná architektonická pamiatka z 15. storočia. Taktiež v západnej časti novoveského chotára sa rozprestiera pútnický areál zasvätený Panne Márii Kráľovnej. Od roku 1996 je Studnička v Novej Vsi nad Žitavou zaznačená na mape Mariánskych pútnických miest Slovenskej republiky a schválená Arcibiskupským úradom Nitrianskej arcidiecézy.

Ďalej sa v rámci mikroregiónu nachádza 9 významných hrobov rodákov alebo osobností, ktoré v obciach mikroregiónu žili alebo pôsobili. Zaujímavosťou sú najmä rodinné hrobky. V Nemčiňanoch sa nachádza na vrchole zalesneného kopca rodinná hrobka zemianskeho rodu Kosztolányiovcov, ktorá si dodnes zachovala miestny názov krypta. V rokoch 1903 – 1904 bola na miestnom cintoríne v Malých Vozokanoch postavená gotická hrobka rodiny Botkovej. V rodinnej hrobke je pochovaných šesť členov rodiny. Posledným bol v roku 1993 Teodor von Botka de Széplak et Szánto. Tento venoval obci 105 portrétov prevažne obyvateľov obce alebo zamestnancov na panstve zo začiatku 20. storočia, ktoré sám maľoval.

Medzi kultúrne pamäti hodnosti patrí pamätník víťaznej bitky uhorských vojsk nad Turkami – pomník bronzového Leva na kamennom podstavci vo Veľkých Vozokanoch a množstvo drobných sakrálnych stavieb (kríže, kaplnky, sochy).

I keď sa priamo archeologické lokality na území mikroregiónu nenachádzajú, ako je už spomínané, je tu evidovaných niekoľko archeologických nálezísk z obdobia neolitu, paleolitu, z neskorej doby kamennej a bronzovej. Dôkazom sú nálezy štiepanej kamennej industrie a sídliská bádenskej kultúry (vo Veľkých Vozokanoch). Náleziská kostrových hrobov z 5. stor. n. l. a z 9. stor. n.l. boli objavené v Tesárskych Mlyňanoch, vo Vieske nad Žitavou a v Novej Vsi nad Žitavou. Z obdobia mladšej doby kamennej v obci Malé Vozokany k najvýznamnejším patrí nález hlinenej plastiky (sošky) ľudskej postavy, ktorá oboma rukami drží pred sebou nádobu. Ide o zobrazenie ženy – Venuše, predstaviteľky matriarchárnych kultov. V Čiernych Kľačanoch o najstarších stopách osídlenia svedčí bronzová gombíková nášivka kruhového tvaru s polkruhovým uškom a neskoroantická pyxida (Veľkomoravská pyxida) – šperkovnice zo slonoviny, ktorá bola nájdená v poškodenom hrobe z konca 9. prípadne zo začiatku 10. storočia.

Súčasný technický stav spomínaných kultúrnych pamiatok nie je veľmi priaznivý. Kaštiele, kostoly, malé sakrálne stavby ako kaplnky, sochy a kríže sa nachádzajú v rôznom stupni zachovanosti, mnohé z nich je potrebné obnoviť a zrekonštruovať.

Doterajší rozvoj územia

V zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení je za rozvoj obce zodpovedná samotná obec, pričom v zmysle zákona č. 302/2001 o samospráve vyšších územných celkov musí byť regionálny rozvoj koordinovaný zo strany kraja. Samosprávne kraje sú zriadené od roku 2001.

Rozvoj do roku 2000 prebiehal na území mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ viac-menej individuálne a každá obec si realizovala vlastné rozvojové plány a zámery. V roku 2000 vznikol „Mikroregión Požitavie – Širočina – Záujmové združenie obcí pre CR“. Pôvodne zakladajúce obce sú: Slepčany, Vieska nad Žitavou, Tesárske Mlyňany, Čierne Kľačany, Veľké Vozokany, Malé Vozokany, Nevidzany, Tajná a Nemčičany. Cieľom mikroregiónu bolo spoločne koordinovať rozvoj obcí hlavne v oblasti cestovného ruchu pri Arboréte Mlyňany a iných kultúrno-historických pamiatkach.

Postupne sa mikroregión rozširoval o okolité obce, čím dokázal svoju životaschopnosť, pričom v roku 2015 sa rozšíril na súčasných 19 obcí, medzi ktoré patrí aj mesto Vráble. Mesto Vráble je taktiež spoločným stavebným úradom pre väčšinu obcí mikroregiónu „Požitavie – Širočina“. Mikroregión sa rozprestiera na ploche o veľkosti **254,30 km²** a žije tu **23 180** obyvateľov.

Spolupráca členských obcí, podnikateľov, občanov a neziskových združení vyústila do prípravy, tvorby a implementácie stratégie LEADER pre roky 2007 – 2013. Prvé zasadnutia nových orgánov Občianskeho združenia pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ sa uskutočnilo v obci Tajná dňa 15. 04. 2008. Na tomto zasadnutí boli prijaté Stanovy OZ a poverila sa predsedníčka OZ, aby vykonala ich registráciu na MV SR. Stanovy boli zaregistrované 05. 06. 2008 pod spisovým číslom: VVS/1-900/90 – 32113 a tento dátum sa pokladá za oficiálny vznik združenia, pretože získalo právnu subjektivitu.

Podnetы pre vznik združenia boli zadefinované v Stanovách OZ, v článku 2 Ciele združenia. Hlavným cieľom združenia je zabezpečiť zvýšenie kvality života obyvateľov, ako aj rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“. Hlavnými činnosťami pre dosiahnutie stanoveného

cieľa sú spolupráca, rozvoj cestovného ruchu, rozvoj zamestnanosti, dostupné a kvalitné verejné služby, atraktívne kultúrno-spoločenské podujatia a pod.

K najvýznamnejším úspechom Občianskeho združenia pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ patrí schválenie financovania ISRÚ mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ cez os 4 LEADER Programu rozvoja vidieka SR 2007 - 2013 a jeho úspešná implementácia. Počas rokov 2010 – 2015 bolo kanceláriou MAS prijatých 81 žiadostí o NFP. Podporených a schválených na financovanie zo zdrojov ISRÚ bolo 55 žiadostí o NFP. Realizácia projektov prebieha aj počas roka 2015, ale k 15. 11. 2015 môžeme konštatovať, že čerpanie ISRÚ mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ je na úrovni viac ako 85 %, pričom cieľová hodnota na konci roka 2015 je na úrovni viac ako 99 %.

Implementácia ISRÚ mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ sa realizovala naprieč všetkými opatreniami osi 3 z PRV 2007 – 2013. Realizovali sa projekty súkromného sektora (opatrenia 3.1 Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam, 3.2 A Podpora vidieckeho cestovného ruchu ako aj 3.3 Vzdelávanie a informovanie) ako aj projekty verejného sektora (opatrenie 3.4.1 Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo a 3.4.2 Obnova a rozvoj obcí). Celková hodnota NFP zazmluvnených projektov z opatrenia 4.1 implementácia ISRÚ mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ je 2 066 308,44 € a pre opatrenie 4.3 Chod MAS 360 637,78 €.

Ďalšie dodatočné finančie cez ISRÚ mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ prišli do územia cez projekty spolupráce – opatrenie 4.2 Vykonávanie projektov spolupráce. V tejto činnosti sa radíme medzi aktívnejšie MAS, ktorá realizovala 5 projektov spolupráce (2 nadnárodné a 3 národné projekty) v celkovej hodnote vyčerpaného NFP viac ako 140 000 €. Projekty boli zamerané hlavne na rozvoj cestovného ruchu a mali za cieľ zvýšiť záujem turistov o územie mikroregiónu „Požitavie – Širočina“. Zrealizoval sa projekt na podporu podujatí (ochotnícke divadlá, folklórne slávnosti, remeselné trhy, hasičské podujatia), projekt na podporu regionálneho značenia produktov značkou PONITRIE, vybudovalo sa múzeum dobrovoľných hasičov mikroregiónu „Požitavie – Širočina“, ako aj vyhliadková veža mikroregiónu „Požitavie – Širočina“.

Aktívnu bola naša MAS aj navonok. O všetkých svojich aktivitách informovala verejnosť prostredníctvom webovej stránky, regionálneho časopisu a aktívnou účasťou na výstavách a veľtrhoch na Slovensku a v zahraničí.

Ako partner projektu sme sa uchádzali aj o iné finančné zdroje potrebné pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“, ale nie vždy sa nám podarilo uspiet. Podali sme projekt pod názvom **Náučné turistické chodníky pozdĺž vodných tokov** do Dunajskej stratégie – START výzva č. 1, ktorý mal za cieľ riešiť cykloturistiku v našom regióne. Bohužiaľ projekt neboli podporený pre veľký záujem a málo dostupných finančných prostriedkov. Taktiež sme sa uchádzali o podporu z Vyšehradského fondu na podporu kultúrnych podujatí za účasti zahraničných partnerov. Aj v tomto prípade neboli nás projekt úspešný z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov vo výzve.

Za činnosť v rokoch 2010 až 2015 získala miestna akčná skupina „Požitavie – Širočina“ niekoľko ocenení:

- Aktívna MAS v programovom období 2007 – 2013
- Víťaz súťaže „Projekty MAS“
- Pamätná plaketa Dr. Štefana Ambrózyho – Migazziho.

V rámci programovacieho obdobia 2014 – 2020 sa plánujeme naďalej aktívne zúčastňovať a participovať na rozvoji mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ prostredníctvom stratégie CLLD, ako aj realizáciou rôznych iných projektových zámerov, ktoré zvýšia kvalitu života v našich členských obciach, prinesú nové pracovné miesta a zabezpečia komplexný rozvoj.

Úspešne na týchto aktivitách spolupracujeme so Slovenskou polnohospodárskou univerzitou v Nitre, s katedrou regionalistiky a rozvoja vidieka, s ktorou máme podpísanú zmluvu o spolupráci.

Zaujímavosti a zvláštnosti územia, typické črty a pod.

Deklarované územie Občianskeho združenia pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ disponuje prirodzeným centrom národného až medzinárodného významu a to chráneným areálom Arborétum Mlyňany, ktorý svojím rozsahom unikátnej zbierky cudzokrajných drevín patrí k najväčším v strednej Európe. Na ploche 67 ha sa tu nachádza viac ako 2 300 druhov vzácnych cudzokrajných stálo zelených drevín. Súčasťou areálu a zároveň jeho dominantou je

pseudoklasicistický kaštieľ z r. 1894 s charakteristickou neogotickou vežou (z r. 1905). Práve chránený areál Arborétum Mlyňany, rozprestierajúci sa na katastrálnych územiach obcí Vieska nad Žitavou a Tesárske Mlyňany, je vnímaný z hľadiska potrieb mikroregiónu ako impulz pre naštartovanie rozvoja služieb vidieckeho cestovného ruchu v území.

Druhou nosnou líniou nesúcou komparatívnu výhodu oproti ostatným územiam je dlhodobá tradícia vinohradníctva a vinárstva, ktorá vyplýva z vhodných prírodných podmienok „príjemnej krajiny pahorkatinného typu“ a aktivitami zameranými smerom k neustálemu zvyšovaniu úrovne kvality vín a ich prezentácií v rámci Nitrianskeho kraja a zároveň Slovenska. Jedným z mnohých príkladov sú výstavy a degustácie na vysokej úrovni usporiadavané od roku 1981 Zväzom vinohradníkov v obci Nemčičany, vinohradníkmi v obci Vieska nad Žitavou a mikroregiónom „Požitavie – Širočina“ v obci Nevidzany. Zaujímavými podujatiami sa hrdí mesto Vráble ako napr. Rockshow (letné mesiace), Vinobranie (september), Hodové slávnosti (október) a pod.

Určitý špecifický atribút územia prezentuje i jeho historický vývoj charakterizovaný pôsobením mnohých šľachtických a zemepanských rodín, ktoré zanechali svoju pečať vo forme hodnotných kaštieľov v území a rodinných hrobiek.

Špecifickým základom pre budovanie identity územia sú určite viaceré atraktívne objekty, predovšetkým kultúrno-historické pamiatky s príťažlivosťou nielen historickej, ale aj vysokej umeleckej hodnoty. Ide o vidiecke šľachtické sídla – kaštiele, zachované v rôznom technickom stave, v ktorých sa odráža postupnosť stavebných krokov od renesancie cez baroko až po neoromantické štýly začiatku 20. storočia. Mnohé z nich sú atraktívnymi miestami pre turistov, pričom slúžia ako dobové múzeá vrátane ich využitia pre ubytovanie poskytované náročnejším klientom.

V nadväznosti na pseudoklasicistický kaštieľ v chránenom areáli Arborétum Mlyňany je potrebné zvýrazniť práve tento „stálozelený magnet“ pre návštevníkov s viac ako storočnou tradíciou.

Portfólio územia tvoria fragmenty jednotlivých prehistorických a historických dôb. Konkrétnie územie disponuje niekoľkými archeologickými náleziskami z obdobia neolitu, paleolitu a z obdobia neskorej doby kamenej a bronzovej; bolo tu odkrytých mnoho sídlisk, hradísk,

kostrových a žiarových hrobov. Množstvo zaujímavých historických exponátov a vzácnych nálezov dokumentujúcich vývoj mikroregiónu je uložených v stálej expozícii v Mestskom múzeu v Zlatých Moravciach.

Ďalej typické črty územia prezentuje dlhodobá história a tradícia vinohradníctva a vinárstva. Prvá zmienka o vinohradoch pochádza z roku 1273 (Veľké Vozokany), je napríklad zdokumentované, že v období tureckého panovania v polovici 17. storočia bol Turkom z miestnych viníc poskytovaný mušt. Príkladom pokračovania tradícií v tomto smere je aktivita vinohradníckych spolkov, organizovanie degustácií a výstav vín, či už v samostatne v obciach alebo na úrovni mikroregiónu.

Diferencovaný reliéf v rámci územia poskytuje priestor pre pešiu turistiku (obzvlášť v lokalite v severovýchodnej časti územia) a cykloturistiku. Prírodné zdroje umožňujú rozvíjať okrem už spomínaných viaceré formy rekreácie, napr. zber lesných plodov, hubárčenie, lov stepnej i vysokej zveri a športové rybárčenie. V roku 2015 bola otvorená „Vyhliadková veža mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ v obci Nevidzany“.

V celom tomto kontexte v prípade územia mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ je veľmi významná aktívna činnosť mnohých spoločenských organizácií (pozri vyššie). Celá plejáda organizácií zachovávajúcich a venujúcich sa šíreniu ľudových zvykov a tradícií poukazuje na hodnotný ľudský potenciál, ktorý je potrebné nadalej rozvíjať. Ten sa odráža v mnohých prípadoch v koncentráции významných rodákov a osobností, ktoré na území mikroregiónu žili a pôsobili, ako napr. ostrihomský arcibiskup a uhorský prímas Juraj Selepčení – Pohronec, režisér a scenárista Eliáš Havetta, známy filmom „Slávnosť v botanickej záhrade“ resp. „Ľalie poľné“ (1972), historik a publicista prof. František Vnuk, sochár a architekt Gejza Matóti Rintel atď.

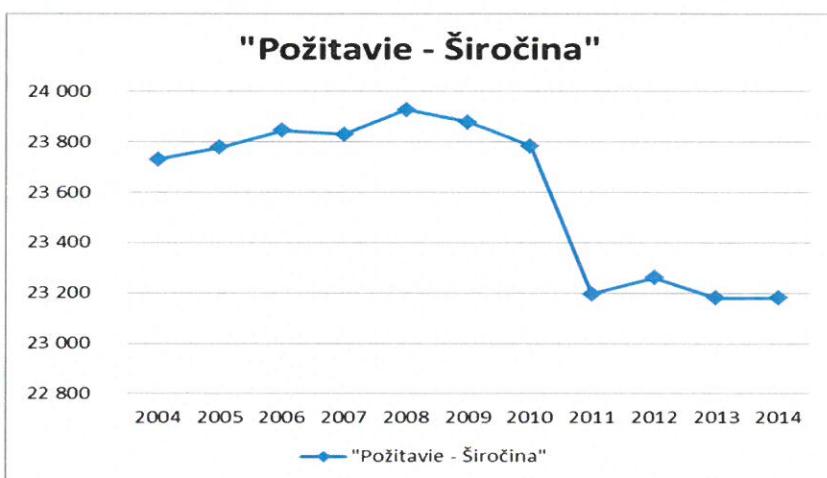
Demografická situácia – analýza, popis

Na základe štatistických údajov z roku 2014 na území v pôsobnosti verejno-súkromného partnerstva žije 23 180 obyvateľov. Podiel žien z celkového počtu obyvateľov predstavuje 50,75 % (11 765 žien).

Demografický vývoj počtu obyvateľov prezentujú najmä údaje uvedené v Nepovinnej tabuľke č. 3. Z celkového hľadiska vývoja populácie mikroregiónu sa negatívny trend za posledných

10 sledovaných rokov prejavil poklesom počtu obyvateľov mikroregiónu z 23 730 na 23 180 obyvateľov. Z hľadiska ďalších trendov v tejto oblasti je výrazne pravdepodobný predpoklad pokračovania naštartovanej línie pozitívneho demografického vývoja a to najmä vďaka pozitívnej migrácii (viď. časť trendy v demografických pohyboch). Vývoj počtu obyvateľov v mikroregióne prezentuje Graf č. 6. Z dlhodobého hľadiska je pozorovaný pokles obyvateľstva v predprodukčnom veku a presun obyvateľov z produkívnej do poproduktívnej zložky obyvateľstva. Negatívny prirodzený úbytok je nahradzany pozitívou migráciou – zaujímavý život v obciach pre obyvateľov z okolia. Nárast poproduktívnej zložky obyvateľstva bude v budúcnosti klásť zvýšené nároky na kvalitnejšie zdravotnícke a sociálne služby.

Graf č. 6: Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 2004 – 2014

Zdroj: Štatistický úrad SR, Krajská správa v Nitre, 2015, www.datacube.sk

Nepovinná tabuľka č. 3: Vývoj počtu obyvateľov v mikroregíone v rokoch 2004 – 2014

Rok	OBYVATEĽSTVO						Spolu	Index starnutia	Index vitality			
	Predprodukčné (0 – 14 rokov)		Produktívne (15 – 64 rokov)		Poproduktívne (65 a viac rokov)							
	Spolu	%	Spolu	%	Spolu	%						
2004	3 973	16,7 %	16 584	69,9 %	3 173	13,4 %	23 730	0,80	1,25			
2005	3 867	16,3 %	16 717	70,3 %	3 195	13,4 %	23 779	0,83	1,21			
2006	3 738	15,7 %	16 910	70,9 %	3 197	13,4 %	23 845	0,86	1,17			
2007	3 617	15,2 %	16 997	71,3 %	3 216	13,5 %	23 830	0,89	1,12			
2008	3 547	14,8 %	17 150	71,7 %	3 230	13,5 %	23 927	0,91	1,10			
2009	3 452	14,5 %	17 157	71,9 %	3 269	13,7 %	23 878	0,95	1,06			
2010	3 328	14,0 %	17 182	72,2 %	3 273	13,8 %	23 783	0,98	1,02			
2011	3 167	13,7 %	16 756	72,2 %	3 273	14,1 %	23 196	1,03	0,97			
2012	3 180	13,7 %	16 748	72,0 %	3 334	14,3 %	23 262	1,05	0,95			
2013	3 151	13,6 %	16 664	71,9 %	3 365	14,5 %	23 180	1,07	0,94			
2014	3 162	13,6 %	16 606	71,6 %	3 412	14,7 %	23 180	1,08	0,93			

Zdroj: Štatistický úrad SR, Krajská správa v Nitre, 2015, www.datacube.sk

Štruktúra populácie územia podľa produktívnosti a ekonomickej aktivity

Z hľadiska zastúpenia vekových kategórií z celkového počtu 23 180 obyvateľov je v predprodukívnom veku 13,6 % obyvateľov, v produkívnom 71,6 % a v poproduktívnom veku 14,7 % (Graf č. 7).

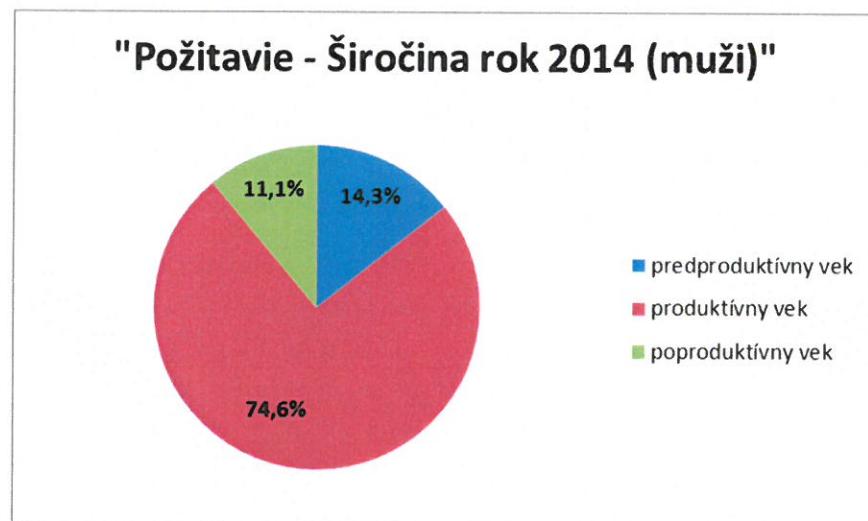
Graf č. 7: Demografická štruktúra obyvateľov mikroregiónu v roku 2014

Zdroj: Štatistický úrad SR, Krajská správa v Nitre, 2015, www.datacube.sk

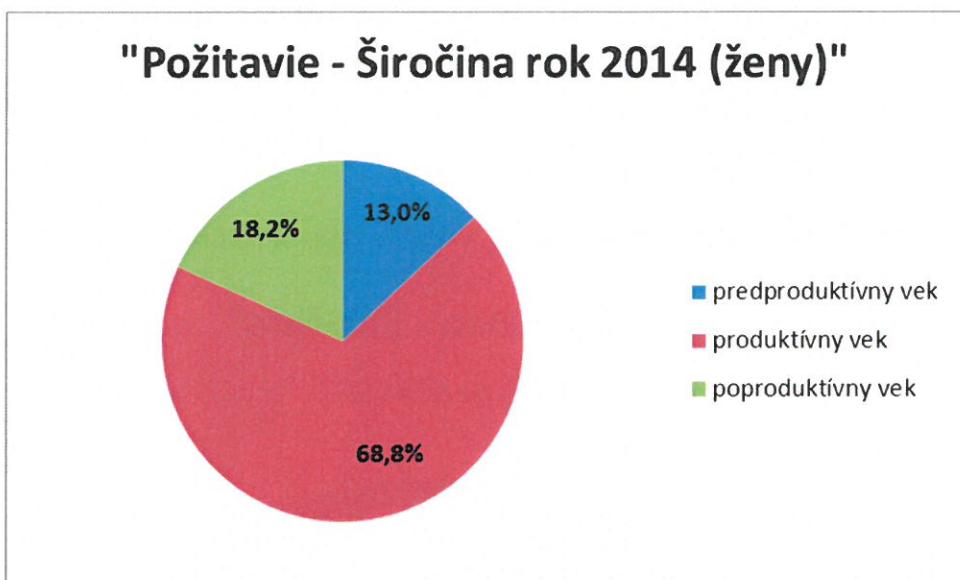
Ak porovnáme percentuálne zastúpenie mužov a žien na základe demografickej štruktúry (Graf č. 8 a Graf č. 9), je evidentné, že zastúpenie mužov v predprodukívnom, ale najmä v produkívnom veku výraznejšie prevyšuje percentuálny podiel žien. Naopak ženy majú dominantné zastúpenie v poproduktívnom veku.

Graf č. 8: Demografická štruktúra mužov r. 2014

Zdroj: Štatistický úrad SR, Krajská správa v Nitre, 2015, www.datacube.sk

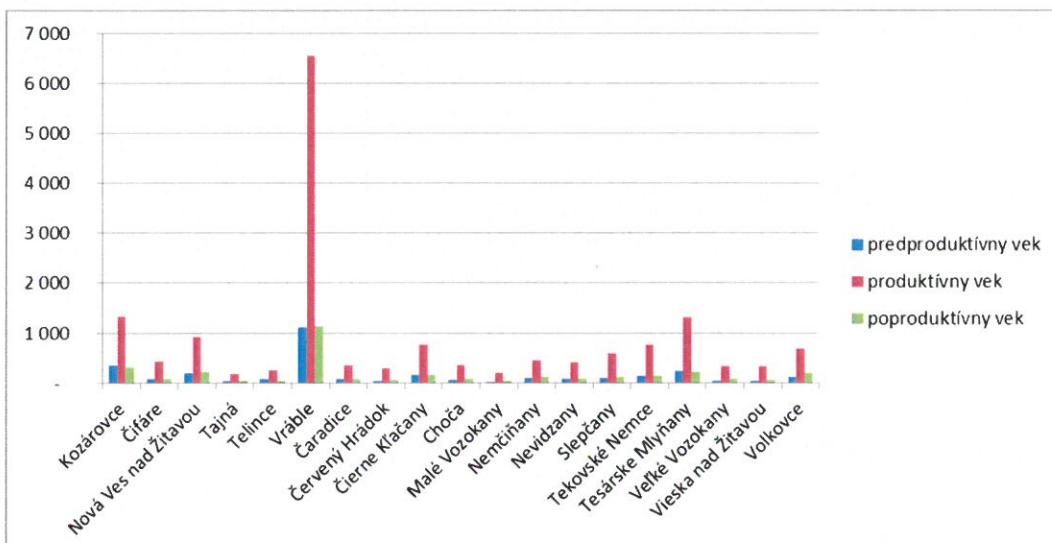
Graf č. 9: Demografická štruktúra žien r. 2014

Zdroj: Štatistický úrad SR, Krajská správa v Nitre, 2015, www.datacube.sk

V rámci štruktúry populácie na úrovni jednotlivých obcí sú zaznamenané v niektorých prípadoch výrazné rozdiely. Najvyššie percentuálne zastúpenie obyvateľov v predprodukčnom veku v roku 2014 mala obec Telince (22,98 %), medzi obce s najnižším podielom predprodukčného obyvateľstva patrí Vieska nad Žitavou (10,94 %). Zastúpenie obyvateľov v produktívnom veku nad 72 % je zaznamenané v šiestich obciach – Malé Vozokany, Slepčany, Tekovské Nemce, Tesárske Mlyňany, Vieska nad Žitavou a v meste Vráble. Najviac obyvateľstvo starne v Tajnej a vo Volkovciach (Graf č. 10), podiel obyvateľov v poproduktívnom veku tu v roku 2014 dosiahol hodnotu 19,4 % a viac.

Graf č. 10: Demografická štruktúra obyvateľstva v obciach mikroregiónu v roku 2014

Zdroj: Štatistický úrad SR, Krajská správa v Nitre, 2015, www.datacube.sk

Z hľadiska potenciálu ľudských zdrojov je významným ukazovateľom i podiel ekonomickej aktívnej obyvateľstva. Podľa posledných štatisticky sledovaných údajov podiel ekonomickej aktívnych obyvateľov v území tvorí 49,88 %. V porovnaní s údajmi prezentovanými v Nepovinnej tabuľke č. 4, podiel ekonomickej aktívnych obyvateľov je pod úrovňou priemeru Nitrianskeho kraja i Slovenskej republiky.

Nepovinná tabuľka č. 4: Porovnanie demografie a ekonomickej aktivity obyvateľov v roku 2014

	Trvale bývajúce obyvateľstvo			Podiel žien v %	Ekonomicky aktívne osoby spolu	Podiel ekonomickej aktívnych v %
	Spolu	Muži	Ženy			
„Požitavie – Širočina“	23 180	11 415	11 765	50,75	11 563 ¹	49,88
Nitriansky kraj	686 662	333 558	353 104	51,42	347 500	50,61
Slovenská republika	5 415 949	2 639 060	2 776 889	51,27	2 721 800	50,26

Zdroj: Štatistický úrad SR, Krajská správa v Nitre, 2015, www.datacube.sk

V rámci vnútornej štruktúry územia najvyšší podiel ekonomickej aktívnych obyvateľov je v meste Vráble a to 54,86 %. Je to spôsobené lokalizáciou väčšiny veľkých podnikov a pozitívnej migráciou mladých ľudí do mesta. Najnižšia miera ekonomickej aktivity je v obci Telince (40,91 %) a v obci Volkovce (41,86 %), kde je umiestnené sociálne zariadenie pre seniorov „Nádej“ v miestnej časti Olichov (Nepovinná tabuľka č. 5).

Nepovinná tabuľka č. 5: Podiel ekonomickej aktívnej obyvateľstva v jednotlivých obciach mikroregiónu v roku 2014

Obec	Trvale bývajúce obyvateľstvo	Ekonomicky aktívne osoby spolu ²	Podiel ekonomickej aktívnych v %
Kozárovce	2 012	882	43,84%
Čifáre	616	310	50,32%
Nová Ves nad Žitavou	1 340	627	46,79%
Tajná	283	133	47,00%
Telince	396	162	40,91%
Vráble	8 804	4 830	54,86%
Čaradice	515	237	46,02%
Červený Hrádok	407	183	44,96%
Čierne Kl'ačany	1 104	538	48,73%
Choča	501	250	49,90%

¹ údaj z SODB 2011 z dôvodu neexistencie údajov k 31.12.2014 na úroveň obce

² údaj z SODB 2011 z dôvodu neexistencie údajov k 31.12.2014 na úroveň obce

Malé Vozokany	272	143	52,57%
Nemčiňany	692	311	44,94%
Nevidzany	593	298	50,25%
Slepčany	822	407	49,51%
Tekovské Nemce	1 071	536	50,05%
Tesárske Mlyňany	1 787	813	45,50%
Veľké Vozokany	479	228	47,60%
Vieska nad Žitavou	466	248	53,22%
Volkovce	1 020	427	41,86%

Zdroj: Štatistický úrad SR, Krajská správa v Nitre, 2015, www.datacube.sk

Trendy vo vývoji jednotlivých vekových kategórií

V porovnaní rokov 2004 a 2014, v rámci vývoja vekovej štruktúry obyvateľstva mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ môžeme pozorovať vo väčšine kategórií obyvateľstva prirodzený úbytok obyvateľstva. Z vekovej štruktúry sledujeme vysoké zastúpenie obyvateľov narodených v rokoch 1980 – 1984, ktorí sú pevným základom pre reprodukciu obyvateľstva a tvorbu hodnôt v národnej ekonomike. Tento nárast sa prejavuje vo vekovej skupine 0 – 4 ročných, kde sledujeme prírastok populácie. Taktiež je zaujímavé sledovanie dramatického nárastu obyvateľov v preddôchodkovom veku od 55 rokov. Veková štruktúra obyvateľstva v členení na mužov a ženy je uvedená v Nepovinnej tabuľke č. 6.

Nepovinná tabuľka č. 6: Veková štruktúra obyvateľstva v roku 2004 a 2014

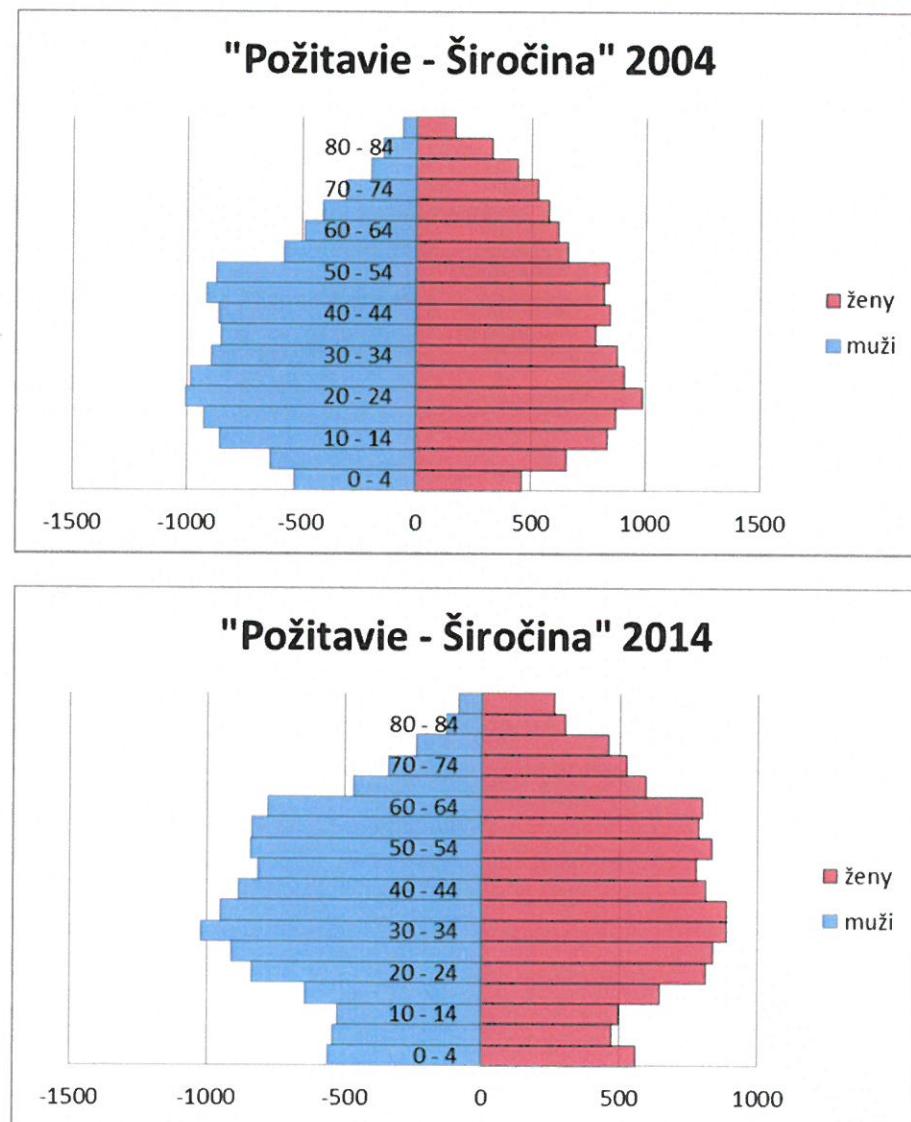
Rok	2004			2014		
	Veková skupina	Pohlavie		Spolu	Pohlavie	
		muži	ženy		muži	ženy
0 - 4	528	462	990	560	561	1 121
5 - 9	634	658	1 292	545	472	1 017
10 - 14	857	834	1 691	527	497	1 024
15 - 19	924	873	1 797	642	646	1 288
20 - 24	1 002	988	1 990	836	813	1 649
25 - 29	983	908	1 891	912	840	1 752
30 - 34	894	879	1 773	1 021	889	1 910
35 - 39	850	780	1 630	950	890	1 840
40 - 44	860	845	1 705	883	814	1 697
45 - 49	917	820	1 737	813	777	1 590
50 - 54	870	841	1 711	841	834	1 675
55 - 59	580	661	1 241	839	788	1 627
60 - 64	489	620	1 109	778	800	1 578
65 - 69	408	576	984	468	596	1 064
70 - 74	312	532	844	342	525	867
75 - 79	201	439	640	242	460	702
80 - 84	148	329	477	131	302	433
85 a viac	62	166	228	85	261	346

Zdroj: Štatistický úrad SR, Krajská správa v Nitre, 2015, www.datacube.sk

Evidentný posun počtu obyvateľov vo vekových kategóriách do 19 rokov do vyšších vekových kategórií je zrejmý z Grafu č. 11. Relatívne malá detská zložka obyvateľstva v roku 2004 a 2014 vyjadruje nedostatočnú reprodukciu obyvateľstva, ktorá má tendenciu k zlepšeniu.

V hodnotení vývoja vekových kategórií mužov a žien je zaznamenaný výraznejší posun vo vekových kategóriях najmä u žien (dlhšia stredná dĺžka života), pričom rozhodujúci vplyv na zotrvanie mladých ľudí v regióne je dostatok pracovných miest s adekvátnym ohodnením. Treťou alternatívou je dôsledok migrácie mladých ľudí po zosobášení sa (výstavba nájomných bytov v obciach a mestách).

Graf č. 11: Porovnanie vekovej štruktúry obyvateľstva v roku 2004 a 2014

Zdroj: Štatistický úrad SR, Krajská správa v Nitre, 2015, www.datacube.sk

Trendy v demografických pohyboch, ich príčiny

Od roku 2004 z hľadiska vývoja trendov prirodzených prírastkov/úbytkov neustále prevyšuje počet zomrelých obyvateľov počet narodených detí. Stav prirodzeného úbytku je dôsledkom razantného poklesu miery natality, čo súvisí s celkovými spoločenskými a sociálnymi zmenami. Rok 2014 prináša stabilitu do miery prirodzeného prírastku, resp. úbytku a veríme, že takto nastolený trend bude pokračovať.

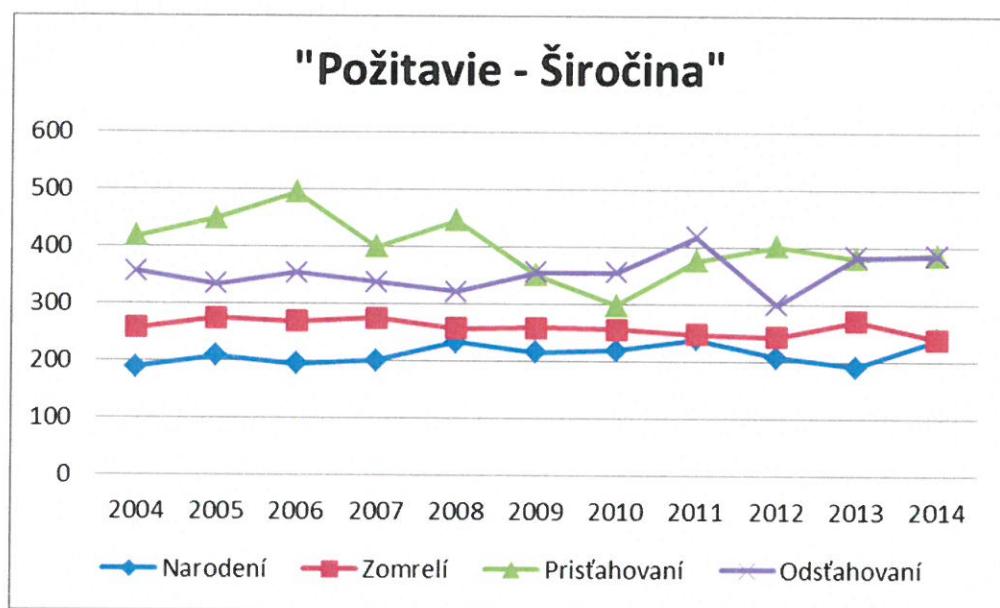
Na základe údajov uvedených v Nepovinnej tabuľke č. 7 je zrejmé, že celkový pokles počtu obyvateľov v mikroregióne je spôsobený negatívnym stavom prirodzeného prírastku. Naopak pozitívny trend je pozorovaný v oblasti počtu pristáhovaných obyvateľov do územia mikroregiónu. Za posledných sledovaných 10 rokov je migračné saldo vysoko pozitívne na úrovni 503 obyvateľov – čím sa dokazuje vysoká atraktivita obcí mikroregiónu pre život obyvateľov, ako aj intenzívna výstavba nájomných bytov v členských obciach. Vnútorný vývoj pohybu obyvateľov v mikroregióne prezentuje Graf č. 12 a Graf č. 13.

Nepovinná tabuľka č. 7: Bilancia obyvateľstva mikroregiónu v rokoch 2004 – 2014

Rok	Narodení	Zomrelí	Prirodzený prírastok (-úbytok)	Pristáhovaní	Odstáhovaní	Migračné saldo	Celkový prírastok (-úbytok)
2004	189	258	-69	418	356	62	-7
2005	209	275	-66	449	334	115	49
2006	194	269	-75	495	354	141	66
2007	200	275	-75	400	338	62	-13
2008	233	258	-25	446	322	124	99
2009	215	259	-44	351	355	-4	-48
2010	219	256	-37	298	355	-57	-94
2011	239	248	-9	376	418	-42	-51
2012	207	244	-37	402	299	103	-66
2013	191	271	-80	381	383	-2	-82
2014	239	240	-1	387	386	1	0

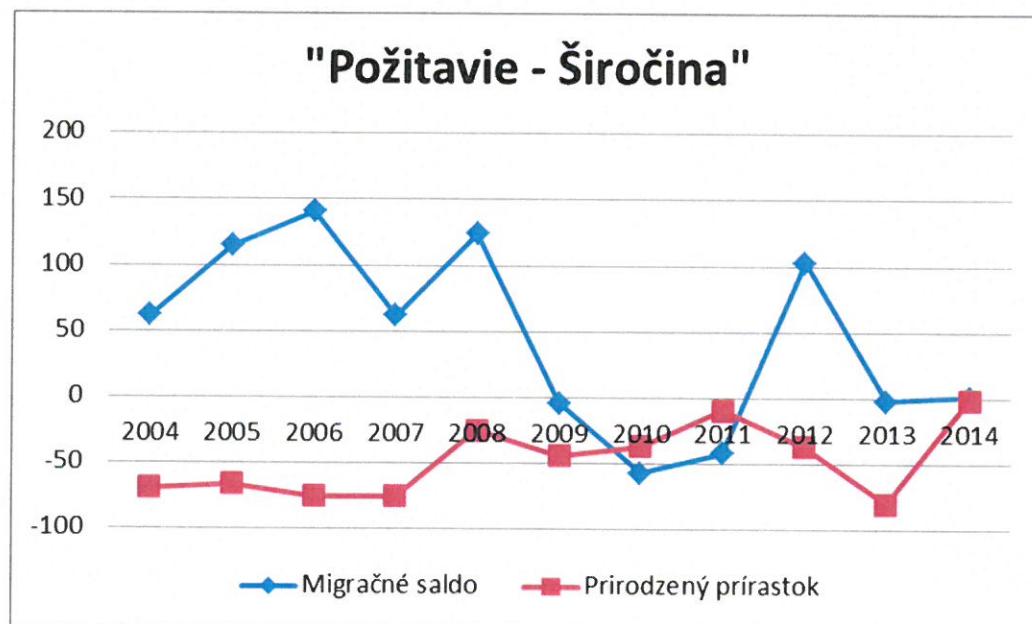
Zdroj: Štatistický úrad SR, Krajská správa v Nitre, 2015, www.datacube.sk

Graf č. 12: Vývoj vnútorného pohybu obyvateľstva v mikroregióne v rokoch 2004 – 2014

Zdroj: Štatistický úrad SR, Krajská správa v Nitre, 2015, www.datacube.sk

Graf č. 13: Vývoj prirodzeného prírastku/úbytku a prírastku/úbytku v mikroregióne v rokoch 2004 -2014

Zdroj: Štatistický úrad SR, Krajská správa v Nitre, 2015, www.datacube.sk

Ak porovnáme hodnoty prirodzeného prírastku a migrácie v rámci jednotlivých obcí mikroregiónu, najlepšia situácia v roku 2014 bola v obci Volkovce – pozitívne migračné saldo aj prirodzený prírastok. Najväčší prirodzený prírastok v roku 2014 bol v meste Vráble (21

obyvateľov), avšak v tomto roku je v meste zaznamenané negatívne migračné saldo až 60 obyvateľov.

Národnostné a etnické zloženie obyvateľstva

Na základe štatistiky národnostného zloženia obyvateľov v roku 2014 možno považovať, vzhl'adom na pomerne vysoký – 93,74 % podiel obyvateľov hlásiacich sa ku slovenskej národnosti, mikroregión za etnograficky homogénny. Z ostatných národností výraznejšie zastúpenie má len maďarská (2,54 %) a česká národnosť (0,42 %). Okrem 5 obyvateľov, ktorí sa hlásia k rómskemu etniku, v mikroregióne svoje zastúpenie majú i obyvatelia ukrajinskej, rusínskej, poľskej, ruskej a iných národností (Nepovinná tabuľka č. 8).

Nepovinná tabuľka č. 8: Národnostné zloženie obyvateľov v mikroregióne v roku 2011

Národnosť	SODB 2011			
	Muži	Ženy	Počet	%
Slovenská	10 584	11 192	21 776	93,74%
Maďarská	299	291	590	2,54%
Rómska	4	1	5	0,02%
Rusínska	0	1	1	0,00%
Ukrajinská	6	15	21	0,09%
Nemecká	3	1	4	0,02%
Česká	35	62	97	0,42%
Poľská	0	8	8	0,03%
Židovská	3	1	4	0,02%
Bulharská	2	1	3	0,01%
Ruská	2	7	9	0,04%
Moravská	2	1	3	0,01%
Chorvátska	1	0	1	0,00%
Iná	13	5	18	0,08%
Nezistená	402	288	690	2,97%
SPOLU	11 356	11 874	23 230	100,00%

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2011, <http://census2011.statistics.sk/tabulky.html>

Vierovyznanie

Z hľadiska religióznej štruktúry v mikroregióne dominuje rímskokatolícke vierovyznanie (84,71 %). Druhú najpočetnejšiu skupinu tvoria obyvatelia hlásiaci sa ku evanjelickej cirkvi augsburgského vyznania (0,53 %). Svoje zastúpenie, i keď minimálne, tu má náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia, gréckokatolícka cirkev, pravoslávna cirkev, kresťanské zbory, židovské náboženské obce a ostatné cirkvi. Bez vyznania je 6,66 % obyvateľov,

pričom až 6,77 % obyvateľov sa k svojmu vierovyznaniu odmietlo vyjadriť (Nepovinná tabuľka č. 9).

Ak porovnáme náboženskú skladbu obyvateľov medzi jednotlivými obcami mikroregiónu, v obci Nevidzany je v porovnaní s ostatnými obcami najvyššie zastúpenie obyvateľov hlásiacich sa k rímskokatolíckej cirkvi ako k dominantnému náboženstvu (96 %). Najväčšie percento obyvateľov, ktorí sa k svojmu vierovyznaniu nevyjadrili, žije v obci Volkovce (24 %) a v obci Choča je až 10 % obyvateľov bez vyznania.

Nepovinná tabuľka č. 9: Religiózna štruktúra obyvateľov mikroregiónu v roku 2014

Vierovyznanie	„Požitavie – Širočina“ (SODB 2011)			
	MUŽI	ŽENY	SPOLU	%
Rímskokatolícka cirkev	9 342	10 336	19 678	84,71 %
Gréckokatolícka cirkev	29	25	54	0,23 %
Pravoslávna cirkev	7	18	25	0,11 %
Evanjelická cirkev augsburgského vyznania	51	71	122	0,53 %
Reformovaná kresťanská cirkev	21	21	42	0,18 %
Cirkev československá husitská	3	1	4	0,02 %
Cirkev adventistov siedmeho dňa	8	4	12	0,05 %
Kresťanské zbory	14	24	38	0,16 %
Ústredný zväz židovských náboženských obcí	1	2	3	0,01 %
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	9	12	21	0,09 %
Evanjelická cirkev metodistická	9	3	12	0,05 %
Apoštolská cirkev	3	4	7	0,00 %
Starokatolícka cirkev	1	0	1	0,00 %
Cirkev bratská	1	0	1	0,00 %
Cirkev Ježiša Krista Svätých neskorších dní	5	5	10	0,00 %
Bahájske spoločenstvo	2	0	2	0,00 %
Bratská jednota baptistov	1	2	3	0,00 %
Iné	42	33	75	0,32 %
Bez vyznania	922	626	1 548	6,66 %
Nezistené	885	687	1 572	6,77 %
SPOLU	11 356	11 874	23 230	100,00 %

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2011, <http://census2011.statistics.sk/tabulky.html>

Vzdelanostná úroveň, vývojové trendy vo vzdelanosti

V rámci vzdelanostnej štruktúry zistenej pri SODB 2011 má 15,7 % obyvateľov mikroregiónu dosiahnuté iba základné vzdelanie, 16,5 % učňovské vzdelanie bez maturity a 11,1 % úplné

stredné odborné vzdelanie s maturitou (Nepovinná tabuľka č. 10). Percentuálny podiel vysokoškolsky vzdelaných obyvateľov je pod celoslovenským priemerom – 10,5 % (Graf č. 14).

Vyšší počet mužov má dosiahnuté učňovské vzdelanie, naopak vyšší počet žien má dosiahnuté základné a úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou.

Nepovinná tabuľka č. 10: Stupeň dosiahnutého vzdelania obyvateľstva v roku 2011

Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	„Požitavie – Širočina“ (SODB 2011)			
	MUŽI	ŽENY	SPOLU	%
Základné	1 286	2 357	3 643	15,7 %
Učňovské (bez maturity)	2 342	1 490	3 832	16,5 %
Stredné odborné (bez maturity)	1 519	1 065	2 584	11,1 %
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	539	294	833	3,6 %
Úplné stredné odborné (s maturitou)	2 225	2 683	4 908	21,1 %
Úplné stredné všeobecné	303	574	877	3,8 %
Vyššie odborné vzdelanie	75	186	261	1,1 %
Vysokoškolské spolu	1 134	1 308	2 442	10,5 %
Z toho: bakalárské	175	285	460	2,0 %
doktorské, inžinierske, magisterské	910	978	1 888	8,1 %
doktorandské	49	45	94	0,4 %
Bez školského vzdelania	1 655	1 579	3 234	13,9 %
Nezistené	278	338	616	2,7 %
Spolu	11 356	11 874	23 230	100,0 %

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2011, <http://census2011.statistics.sk/tabulky.html>

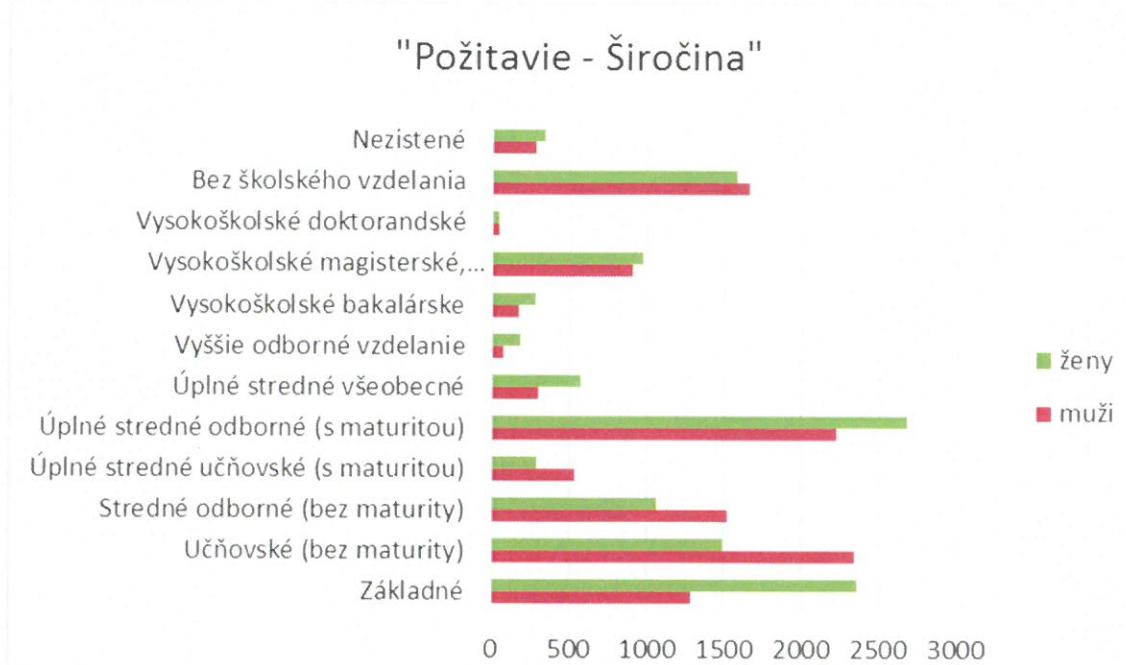
Nepovinná tabuľka č. 11: Vysokoškolské vzdelanie obyvateľstva v roku 2011

VYSOKOŠKOLSKÉ PODĽA ZAMERANIA:	Muži	Ženy	Spolu
prírodné vedy	44	55	99
technické vedy a náuky	434	160	594
poľnohospodársko-lesnícke a veterinárne vedy a náuky	188	107	295
zdravotníctvo	24	87	111
spoločenské vedy, náuky a služby	368	823	1 191
vedy a náuky o kultúre a umení	19	23	42
vojenské a bezpečnostné vedy a náuky	15	3	18
nezistené	42	50	92
Vysokoškolské spolu	1 134	1 308	2 442

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2011, <http://census2011.statistics.sk/tabulky.html>

Čo sa týka štruktúry vysokoškolského vzdelania podľa zamerania, viac ako 48 % vysokoškolsky vzdelaných obyvateľov má ukončené univerzitné vzdelanie v oblasti spoločenských vied a v tejto kategórii dominuje hlavne ženské pohlavie. Potom nasleduje technické (24,32 %) a poľnohospodárske vysokoškolské vzdelanie (12,08 %). Tieto študijné odbory sú zaujímavé hlavne pre mužské pohlavie.

Graf č. 14: Vzdelanostná úroveň obyvateľstva mikroregiónu v roku 2011

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2011, <http://census2011.statistics.sk/tabulky.html>

Z pohľadu hodnotenia vzdelanostnej úrovne obyvateľstva mikroregiónu, ako bolo vyššie spomínané, boli zobrané do úvahy údaje zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2011. Keďže stav vzdelanostnej štruktúry obyvateľov mikroregiónu bol v tomto roku na nízkej úrovni (dominantné základné, učnovské a stredné odborné vzdelanie bez maturity), je predpoklad v rámci existujúceho časového posunu (rok 2020), že nastane zlepšenie vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva. Pozitívny trend nasvedčuje aj nárast počtu vysokoškolsky vzdelaných obyvateľov mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ od roku 2001. I napriek odhadovanému vývojovému trendu bude potrebné vzhľadom na uvedené zistenia do tejto oblasti koncentrovať intervenciu v rámci cieľov a opatrení stratégie CLLD (vzdelanostná infraštruktúra) z dôvodu zabezpečenia kvalitného vzdelávacieho procesu inovatívnymi metódami.

Prehľad zručností obyvateľstva

Pôvodné hodnoty a tradície územia prezentujú zruční ľudia žijúci v mikroregióne. Prehľad činností respektíve remesiel, ktorými sa zaoberajú, prezentuje Nepovinná tabuľka č. 12.

Nepovinná tabuľka č. 12: Prehľad zručných ľudí v mikroregióne v roku 2015

Obec	Meno a priezvisko	Činnosť/Remeslo	Živnosť áno/nie	Záujem realizovať predaj	Prezentácie výrobkov na výstavách
Čaradice	Miroslav Ivan	rezbár sochár	nie	áno	áno
Tekovské Nemce	Anna Balážová	výroba šúpolienok a iné ručné práce	nie	áno	áno
	Veronika Varhaníková	ručné práce, ozdoby do domácnosti	nie	áno	áno
	Dominika Komačková	ručné práce, ozdoby do domácnosti	nie	áno	áno
Nová Ves nad Žitavou	Eva Vargončíková	výroba a maľba kraslíc	nie	áno	áno
	Anna Valentková	zdobenie kraslíc, výrobky zo šúpolia	nie	áno	áno
	Mgr. Monika Pristachová	výroba medovníkov	nie	áno	áno
Choča	Mgr. Alena Záhoreczová	ručné práce, ozdoby, patchwork	nie	áno	áno
	Anna Mankovecká	ručné práce, ozdoby, maľované kraslice	nie	áno	áno
Volkovce	Mária Segíňová	výroba zákuskov, ozdoby a ručné práce	nie	áno	áno
Malé Vozokany	Mária Hlozáková	ručné práce, háčkovanie	nie	áno	áno
Nemčiňany	Jana Siklenková	ručné práce, háčkovanie, ozdoby do domácnosti	nie	áno	áno
Volkovce	Mária Švecová	med, včelár	nie	áno	áno

Zdroj: Vlastný prieskum, databáza remeselníkov „Požitavie – Širočina“, 2015

Technická infraštruktúra

Rozvoj fungovania hospodárstva, ale i základných potrieb spoločnosti zabezpečuje technická infraštruktúra tvorená z viacerých prvkov:

Dopravná infraštruktúra

Cestnú sieť na území v prevažnej miere tvoria cesty III. triedy a miestne komunikácie. Iba cez obce Nová Ves nad Žitavou, Slepčany a Tesárske Mlyňany prechádza cesta II/511 spájajúca mestá Zlaté Moravce a Vráble. Dĺžka vybudovaných chodníkov v mikroregióne je nedostatočná z titulu bezpečnosti peších účastníkov cestnej premávky, ako aj stav požitavských cyklotrás nie je vyhovujúci.

Od roku 2011 je v prevádzke rýchlosťnej cesty R1 medzi Trnavou a Banskou Bystricou, ktorá zabezpečuje výbornú dopravnú dostupnosť na cesty medzinárodného významu zahrnuté v systéme TEN-T. V regióne ústia aj 2 zjazdy z tejto medzinárodne významnej komunikácie a to pri obci Tesárske Mlyňany a obci Čaradice. Cesty I. triedy sú v regióne zastúpené dvomi úsekmi a to:

- cesta I. triedy (I65 Nitra – Zlaté Moravce) – úsek v rámci regiónu: **13,0 km**
- cesta I. triedy (I51 Nitra - Vráble) – úsek v rámci regiónu: **11,5 km**

Prehľad cestnej siete:

- diaľnice a rýchlosťné cesty ..... 20,5 km
- cesty I. triedy (km) ..... 24,5 km
- cesty II. triedy (km) ..... 18,6 km
- cesty III. triedy (km) ..... 71,1 km
- miestne komunikácie (km) ..... 102,8 km

Cestná sieť v území, prezentovaná najmä miestnymi komunikáciami, je v nevyhovujúcom technickom stave a je nutné investovať do jej rekonštrukcie. Taktiež je potrebné zabezpečiť budovanie infraštruktúry pre nemotorových účastníkov cestnej premávky – cyklistov, korčuliarov a chodcov, pričom takto vybudovaná infraštruktúra prispeje k rozvoju cestovného ruchu v regióne.

Verejná doprava je zabezpečovaná Arriva Nitra, a. s, ktorá prevádzkuje viacero liniek autobusového spojenia miestneho významu. Nevyhovujúce dopravné spojenie má obec Tajná.

Ďalej cez územie mikroregiónu prechádza železničná trať 151 smer Zlaté Moravce - Vráble – Úľany nad Žitavou so zastávkami v Slepčanoch, Tesárskych Mlyňanoch a v Novej Vsi nad Žitavou. Vo Volkovciach slúži železničná trať len pre nákladnú dopravu.

Environmentálna infraštruktúra

V súčasnosti je mikroregión zásobovaný pitnou vodou najväčším vodovodným systémom na území okresu a to skupinovým vodovodom Vráble - Zlaté Moravce, ktorý zásobuje pitnou vodou obyvateľov v sídlach na území dvoch okresov: Zlaté Moravce a Nitra. Na zásobovanie vodovodov sa v súčasnosti využívajú zdroje z vodného zdroja Gabčíkovo, na ktorý sú napojené všetky sídla v ochrannom pásme Jadrovej elektrárne Mochovce.

Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd je zabezpečované kanalizačnou sieťou. Komplexne vybudovaná kanalizácia je v obciach Choča, Tesárske Mlyňany, Volkovce, Kozárovce, Vráble, Malé Vozokany, Nemčičany a Nevidzany. V obci Veľké Vozokany je v súčasnosti ČOV a kanalizácia pred dokončením. Rozostavaná je kanalizácia v obci Čierne Kľačany a Nová Ves nad Žitavou.

Čo sa týka zásobovania územia mikroregiónu elektrickou energiou, tá je dostupná z transformovne 110/22 kV, ktorá je lokalizovaná v Zlatých Moravciach o inštalovanom výkone 2 x 40 MVA. V súčasnosti má zaťaženie 12 MWA, čo znamená, že v rozvodni je značná rezerva. V súčasnosti je elektrické vedenie miestnej siete realizované v prevažnej miere cez telekomunikačné vzdušné a káblové vedenie.

Cez územie okresu Zlaté Moravce prechádza medzištátny plynovod DN 700; PN 55. Na tento plynovod je napojený plynovod DN 500; PN 64 Šaľa - Zlaté Moravce. Z uvedených plynovodov cez VTZ prípojky sú zásobované plynom jednotlivé obce mikroregiónu. Okrem plynu obyvatelia využívajú na vykurovanie i elektrinu a tuhé palivo.

V mikroregióne je vybudovaná verejná telekomunikačná sieť, ktorej správcom je Slovak Telekom, a.s. Okrem toho je územie mikroregiónu pokryté signálom mobilných operátorov Orange Slovensko, a.s., Slovak Telekom, a.s., O2, a.s. a 4ka od konzorcia SWAN, a.s. a Slovenská pošta, a.s.

Sociálna infraštruktúra

Sociálnu infraštruktúru na území mikroregiónu reprezentujú maloobchodné zariadenia, školské, zdravotnícke, kultúrne, športové a zariadenia sociálnej starostlivosti. Ich počet a typ závisí najmä od veľkostnej kategórie sídla. V obciach s vyšším počtom obyvateľov sledujeme vyššiu sociálnu vybavenosť nielen z hľadiska počtu, ale aj druhu.

Vo všetkých obciach sú zariadenia základnej obchodnej vybavenosti. Maloobchodná sieť je zastúpená predajňami s potravinárskymi a zmiešanými výrobkami. Takmer v každej obci sa nachádza aj pohostinstvo či miestna krčma (Čaradice – bez pohostinstva). Mesto Vráble a niektoré ďalšie obce rozširujú ponuku maloobchodnej siete na všetky druhy výrobkov – napr. obec Volkovce – predaj áut, predaj PHM, predaj kameňa, obec Kozárovce – predaj spoločenských šiat, obec Nevidzany – predaj vína, obec Nová Ves nad Žitavou – predaj kvetov, mesto Vráble – predaj výrobkov všetkého druhu.

Školské zariadenia sú tvorené materskými a základnými školami. Mesto Vráble má na svojom území aj stredné odborné školy, gymnázium a základnú uměleckú školu. Materské školy sa nachádzajú takmer v každej obci mikroregiónu, jedine obec Telince nemá zriadenú materskú školu a deti z tejto obce navštevujú materské školy v susedných sídlach.

Nepovinná tabuľka č. 13: MŠ v mikroregióne „Požitavie – Širočina“ a počet detí v roku 2014

Obec	Počet MŠ	Počet detí v MŠ
Kozárovce	1	56
Čifáre	1	19
Nová Ves nad Žitavou	1	32
Tajná	1	15
Telince	0	0
Vráble	4	257
Čaradice	1	13
Červený Hrádok	1	15
Čierne Kl'ačany	1	26
Choča	1	17
Malé Vozokany	1	8
Nemčiňany	1	21
Nevidzany	1	16
Slepčany	1	19
Tekovské Nemce	1	23
Tesárske Mlyňany	1	50
Veľké Vozokany	1	10
Vieska nad Žitavou	1	9
Volkovce	1	34
SPOLU „Požitavie – Širočina“	21	640

Zdroj: Štatistický úrad SR, Krajská správa v Nitre, 2015, www.datacube.sk

Základné školy s 1. – 4. ročníkom (malotriedne) sú lokalizované v menších obciach mikroregiónu, čo dokumentuje nasledujúca tabuľka. Po skončení prvého stupňa žiaci z týchto škôl odchádzajú do susedných obcí alebo do mesta Vráble, príp. Zlaté Moravce.

Nepovinná tabuľka č. 14: ZŠ (1. – 4 roč.) v mikroregióne „Požitavie – Širočina“ a počet detí v roku 2014

Obec	Počet MŠ	Počet detí v ZŠ
Čifáre	1	18
Čaradice	1	12
Čierne Kl'ačany	1	32
Slepčany	1	25
SPOLU „Požitavie – Širočina“	4	87

Zdroj: Štatistický úrad SR, Krajská správa v Nitre, 2015, www.datacube.sk

Počet základných škôl s plnou právnou subjektivitou a plným počtom tried od 1. do 9. ročníka je uvedený v Nepovinnej tabuľke č. 15. Sieť základných škôl prechádza v súčasnosti racionalizáciou a Ministerstvo školstva SR nedorovnáva záporné hospodárenie základných škôl vo verejnom záujme, ale táto ľarcha je na zriaďovateľoch (obciach), pričom každé obecné zastupiteľstvo v obci so základnou školou sa vyjadrilo pozitívne k jej zachovaniu a pokračovaniu vzdelávacieho procesu v obci. Základná škola v obci Červený Hrádok vyhrala v roku 2015 súťaž „Škola roka 2015“ v kategórii ZŠ do 300 žiakov, čím dokázala životaschopnosť a konkurencieschopnosť školských zariadení z nášho regiónu a ich vzdelávacích metód v porovnaní s celým Slovenskom.

Nepovinná tabuľka č. 15: ZŠ (1. – 9. roč.) mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ a počet detí v roku 2014

Obec	Počet ZŠ	Počet detí v ZŠ
Kozárovce	1	160
Nová Ves nad Žitavou	1	85
Vráble	4	1 066
Červený Hrádok	1	135
Tekovské Nemce	1	88
Tesárske Mlyňany	1	202
Volkovce	1	66
SPOLU „Požitavie – Širočina“	10	1 802

Zdroj: Štatistický úrad SR, Krajská správa v Nitre, 2015, www.datacube.sk

Školy vyššieho stupňa vzdelávania sa v mikroregióne nachádzajú len v meste Vráble a to konkrétnie gymnázium a stredná odborná škola technického smeru. Študenti týchto škôl nachádzajú uplatnenie na trhu práce a hlavne v priemyselnom parku mesta Vráble.

Nepovinná tabuľka č. 16: SOŠ a Gymnáziá v mikroregióne „Požitavie – Širočina“ a počet študentov v roku 2014

Obec	Počet SŠ	Počet študentov
Vráble - gymnázium	1	225
Vráble – SOŠ technické	1	162
SPOLU „Požitavie – Širočina“	2	387

Zdroj: Štatistický úrad SR, Krajská správa v Nitre, 2015, www.datacube.sk

Špeciálne školstvo je v mikroregióne zastúpené Špeciálnou základnou školou v meste Vráble, ktorú v roku 2014 navštevovalo 59 žiakov.

Sieť zdravotníckych zariadení je zastúpená poliklinikou v meste Vráble, viacerým počtom súkromných ambulancií v meste Vráble, ako aj zdravotníckym strediskom s lekárňou v obci Tesárske Mlyňany. V obci Kozárovce pôsobí všeobecný lekár pre dospelých MUDr. Jozef Šimeg. Ostatní obyvatelia regiónu dochádzajú za zdravotnou starostlivosťou do mesta Zlaté Moravce.

Sociálne služby pre seniorov sú poskytované v obci Volkovce v miestnej časti Olichov, kde má sídlo Domov sociálnych služieb „Nádej“, ktorý je v zriadenosťi pôsobnosti Nitrianskeho samosprávneho kraja

Administratívnu a ostatnú vybavenosť tvoria najmä obecné úrady, ktoré sa nachádzajú v každej obci. Vo väčšine obcí je zriadené pracovisko Slovenskej pošty a v obci Malé Vozokany má sídlo TIK „Požitavie – Širočina“ a zároveň kancelária MAS – Občianske združenie pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“.

Rekreácia a cestovný ruch

Rozvoj cestovného ruchu je jednou z priorít rozvoja mikroregiónu „Požitavie – Širočina“. Orientácia je najmä smerom k poznávaciemu cestovnému ruchu s prioritným zameraním na Arborétum Mlyňany SAV. Územie disponuje aj množstvom prírodných a kultúrnych predpokladov pre rozvoj krátkodobého vidieckeho cestovného ruchu.

Najväčšou a v súčasnosti najnavštevovanejšou atrakciou je Arborétum Mlyňany – vždy zelený park s viac ako 2 000 druhmi stromov a kríkov zo všetkých častí sveta. V areáli arboréta sú tri náučné chodníky, ktoré sú navštevované najmä školami.

Územím mikroregiónu vedú viaceré značené trasy, ktoré umožňujú spoznávať zaujímavosti, história ale i súčasnosť a krásu tohto územia. Vysokému záujmu turistov sa tešia Požitavské cyklotrasy, ako aj Požitavská vítna cesta. Pre turistov je lákadlom vyhliadka z najvyššie položeného bodu mikroregiónu (vrch Veľký Inovec, viac ako 900 m n. m.), v blízkosti ktorej sa nachádza turistická chata.

Z prírodných predpokladov sú pre rozvoj cestovného ruchu vhodné aj vodné nádrže, ktoré v súčasnosti slúžia na chov rýb, ale po vhodných úpravách by mohli byť využívané na rekreačné účely. Územie môže pre rozvoj cestovného ruchu využiť aj svoju historiu, tradície alebo kultúrno-historické objekty, z ktorých k najvýznamnejším patria:

- Pamätník víťazstva nad Turkami (Veľkovozokanský lev)
- Zungov (technická pamiatka)
- kaštiele.

Realizačné predpoklady pre rozvoj cestovného ruchu zaostávajú za potenciálom, ktorý poskytujú lokalizačné predpoklady menované vyššie. Reštauračné zariadenia sú najmä v blízkosti hlavných dopravných uzlov v meste Vráble a v obciach Kozárovce, Volkovce a Tesárske Mlyňany. Ubytovacie služby sú poskytované v menších rodinných penziónoch. Z dotácie LEADER boli v rokoch 2010 – 2015 vybudované penzióny v obciach Tekovské Nemce, Nevidzany, Tajná a Tesárske Mlyňany.

Kultúrne, historické a prírodné zdroje

Kultúrne zariadenia v prvom rade tvoria kultúrne domy nachádzajúce sa v každej obci a obecné knižnice. Kultúrne domy sú využívané na rozličné kultúrno-spoločenské podujatia, ktoré sa konajú najmä pri príležitosti osláv a výročí, resp. pre záujmovú činnosť obyvateľov obcí rôznych vekových kategórií.

Centrom viery sú na vidieku kostoly. Na území mikroregiónu sú len rímsko-katolícke kostoly, ktoré sa nachádzajú v každej obci. Sídla farských úradov sú v Kozárovciach, Čiernych Kľačanoch, Nemčiňanoch, Nevidzancoch, Tesárskej Mlyňane, Novej Vsi nad Žitavou, Tekovských Nemciach, Čifároch a vo Vrábľoch. Mimo mikroregiónu má sídlo farského úradu len obec Choča (farnosť Beladice).

Kultúrno-spoločenský život v obci umožňujú rozvíjať i športové zariadenia, ktoré sa nachádzajú v každej obci mikroregiónu. Každá obec má futbalové ihrisko a vo väčšine obcí je vybudované aj multifunkčné športové ihrisko. V meste Vráble a v obciach Tesárske Mlyňany, Červený Hrádok, Nová Ves nad Žitavou a Kozárovce majú občania k dispozícii telocvičňu. V Nevidzanech je pre športových strelovcov k dispozícii strelnica. V zimných mesiacoch sú kultúrne domy využívané a aj ako športoviská pre stolný tenis.

Najvýznamnejším partnerom miestnej samosprávy v oblasti kultúrno-spoločenského rozvoja sú mimovládne organizácie, ktoré disponujú bohatými skúsenosťami a odborným potenciálom v oblastiach veľmi dôležitých pre trvalo udržateľný rozvoj obce. Takmer v každej obci sú združenia dôchodcov, poľovníkov, hasičov, vinohradníkov a v obci Nová Ves nad Žitavou je cirkevné združenie Spolok Mariánska púť, ktoré každoročne organizuje mariánsku púť v tejto obci.

Ekonomické zdroje – oblasť podnikania

Prehľad podnikateľov z ORSR a ŽRSR

Podnikanie na Slovensku je možné na základe živnostenského oprávnenia v zmysle živnostenské zákona ako SZČO alebo na základe obchodného zákona ako obchodná spoločnosť s rôznymi druhmi právnych foriem.

Nepovinná tabuľka č. 17: Počet aktívnych podnikateľov v mikroregióne „Požitavie – Širočina“

Obec	Počet aktívnych podnikateľov (ORSR)	Počet aktívnych podnikateľov (ŽRSR)
Kozárovce	39	191
Čifáre	10	39
Nová Ves nad Žitavou	23	113
Tajná	6	23
Telince	2	21
Vráble	319	378
Čaradice	2	31
Červený Hrádok	4	35
Čierne Kl'ačany	12	103
Choča	2	33
Malé Vozokany	2	16
Nemčiňany	4	55
Nevidzany	6	66
Slepčany	13	67
Tekovské Nemce	3	82

Tesárske Mlyňany	26	181
Veľké Vozokany	3	41
Vieska nad Žitavou	4	47
Volkovce	13	68
SPOLU „Požitavie – Širočina“	493	1 590

Zdroj: www.orsr.sk, www.zrsr.sk, vlastné spracovanie

Z pohľadu právnej formy podnikania dominujú SZČO na základne živnostenského oprávnenia. Druhou početnou zložkou sú spoločnosti s ručením obmedzeným, najmenej sú zastúpené akciové spoločnosti, družstvá a iné formy podnikania.

Zameranie podnikateľských subjektov odzrkadľuje špecifiká a silné stránky regiónu „Požitavie – Širočina“. Veľký počet podnikateľských subjektov sa venuje poľnohospodárstvu a potravinárstvu. Niekoľko týchto subjektov je aktívnych vo sfére výroby bioplynu. Ďalej sú tu zastúpené subjekty sekundárneho sektora – stavebníctvo, výroba a montáž plastových okien a rôzne iné podniky technického smeru lokalizované v priemyselnom parku Vráble. Tertiárny sektor zastupujú podnikatelia v oblasti poskytovania služieb vo vidieckej oblasti – kaderníctvo, kvetinárstvo, počítačové služby, poradenské služby a pod.

Dostatočný počet podnikateľských subjektov lokalizovaných v regióne dáva predpoklady pre úspešnú implementáciu stratégie CLLD v časti určenej pre realizáciu aktivít súkromného sektora.

Prehľad najväčších zamestnávateľov v mikroregióne „Požitavie – Širočina“

Tvorba pracovných miest je cieľom stratégie CLLD, ktorý korešponduje s cieľom stratégie EURÓPA 2020 ako aj s cieľom Slovenskej republiky zabezpečiť inkluzívny, udržateľný a inteligentný rast prostredníctvom zvyšovania zamestnanosti, zlepšenia vzdelávania a kvalitným výskumom a inováciami, znižovaním sociálneho vylúčenia a zmien v klimatickej oblasti.

Nepovinná tabuľka č. 18: Prehľad vybraných najväčších a polnohospodárskych zamestnávateľov v mikroregióne „Požitavie – Širočina“

Podnikateľ	Predmet činnosti	Počet zamestnancov
Matador Automotive Vráble, a.s.	Výroba ostatných dielov a príslušenstva pre motorové vozidlá	500 – 999 zamestnancov
Kongsberg Automotive, s.r.o.	Výroba ostatných dielov a príslušenstva pre motorové vozidlá	500 – 999 zamestnancov
Miba Steeltec, s.r.o.	Kovanie, lisovanie, razenie a valcovanie kovov; prášková metalurgia	250-499 zamestnancov
ICU Medical Slovakia, s.r.o.	Výroba lekárskych a dentálnych nástrojov a potrieb	250-499 zamestnancov
PPD Inovec	Zmiešané hospodárstvo	25-49 zamestnancov
AGRO - NV a.s.	Pestovanie obilnín (okrem ryže), strukovín a olejnatých semien	25-49 zamestnancov
AGROSPOL 5.TM, s.r.o.	Pestovanie obilnín (okrem ryže), strukovín a olejnatých semien	25-49 zamestnancov
Roľnícke družstvo Tekovské Nemce	Chov dojníč	20-24 zamestnancov

Zdroj: www.orsr.sk, www.zrsr.sk, vlastné spracovanie

Najväčšími zamestnávateľmi mimo región „Požitavie – Širočina“, ktorí poskytujú zamestnanie pre obyvateľov z mikroregiónu, je 8 subjektov uvedených v Nepovinnej tabuľke č. 19.

Nepovinná tabuľka č. 19: Najväčší zamestnávateelia mimo regón „Požitavie – Širočina“ poskytujúci zamestnanie pre obyvateľov z mikroregiónu

Podnikateľ	Predmet činnosti	Počet zamestnancov
Foxconn Slovakia spol. s r. o.	Výroba spotrebnej elektroniky	500-999 zamestnancov
ARRIVA NITRA a. s.	Mestská alebo prímestská osobná pozemná doprava	250-499 zamestnancov
Secop, s.r.o. Zlaté Moravce	Výroba iných čerpadiel a kompresorov	500-999 zamestnancov

ViOn, a.s. Zlaté Moravce	Výstavba ciest a diaľnic	250-499 zamestnancov
Fenestra SK, s.r.o. Zlaté Moravce	Výroba výrobkov z plastu pre stavebníctvo	100-149 zamestnancov
Bauer Gear Motor Slovakia s.r.o.	Výroba elektrických motorov, generátorov a transformátorov	250-499 zamestnancov
SES a.s. Tlmače	Výroba parných kotlov okrem kotlov ústredného kúrenia	500-999 zamestnancov
SLOVENSKÉ ELEKTRÁRNE a.s.	(Jadrová elektráreň - Mochovce),	3 000-3 999 zamestnancov

Zdroj: www.orsr.sk, www.zrsr.sk, vlastné spracovanie

Nezamestnanosť

Najvýznamnejším ukazovateľom situácie na trhu práce je aj miera nezamestnanosti, ktorá je jedným zo základných kritérií pre klasifikovanie ekonomickej vyspelosti regiónov. Sprievodným javom vysokej miery nezamestnanosti je sociálna a ekonomická ohrozenosť. Ekonomická recesia, likvidácia veľkých zamestnávateľov v polnohospodárstve vyvolala tlak na trh práce zaoberať sa inovatívnymi prvkami rozvoja v tejto oblasti.

Riešené územie a okresy spadajúce do územia pôsobnosti OZ majú mieru nezamestnanosti porovnatelnú s mierou nezamestnanosti v Slovenskej republike, výrazne nižšiu má len okres Nitra. Celkovú ekonomickú situáciu v mikroregióne dokresľuje miera nezamestnanosti, ktorá k 31. 12. 2014 dosiahla úroveň 12,47 %.

Nepovinná tabuľka č. 20: Porovnanie miery nezamestnanosti k 31. 12. 2014

	Trvale bývajúce obyvateľstvo spolu	Evidovaný počet nezamestnaných	Miera nezamestnanosti v %
„Požitavie – Širočina“	23 180	2 077	12,51
Okres Zlaté Moravce	41 251	2 375	10,41
Okres Levice	113 913	8 358	12,91
Okres Nitra	160 040	7 793	8,64
Nitriansky kraj	686 662	44 059	11,21
SR	5 415 949	374 718	12,29

Zdroj: ÚPSVaR, Štatistický úrad SR, Krajská správa v Nitre, 2015, www.datacube.sk

Z hľadiska vývoja miery nezamestnanosti môžeme pozorovať vývoj globálnej ekonomiky a vplyv hospodárskych kríz v rokoch 2009 (finančná kríza z USA) a 2012 (finančná kríza EÚ /južné štaty/), kedy dochádzalo k ekonomickej útlmu a zvyšovaniu evidovanej miery nezamestnanosti. Najmenej nezamestnaných ľudí bolo v roku 2007, kedy sa miera nezamestnanosti pohybovala na úrovni 8,25 % a až následne sa prejavili následky svetovej finančnej krízy aj na obyvateľov mikroregiónu „Požitavie – Širočina“. V súčasnosti sa darí slovenskej ekonomike znižovať mieru evidovanej nezamestnanosti, avšak súčasná krehká stabilita, sa môže v dôsledku turbulentných udalostí v roku 2015 (hrozba terorizmu, vojnový konflikt na Ukrajine a v Sýrii a pod.) zmeniť v priebehu okamihu. Pozitívny trend v znižovaní miery nezamestnanosti sa predpokladá aj v najbližších rokoch.

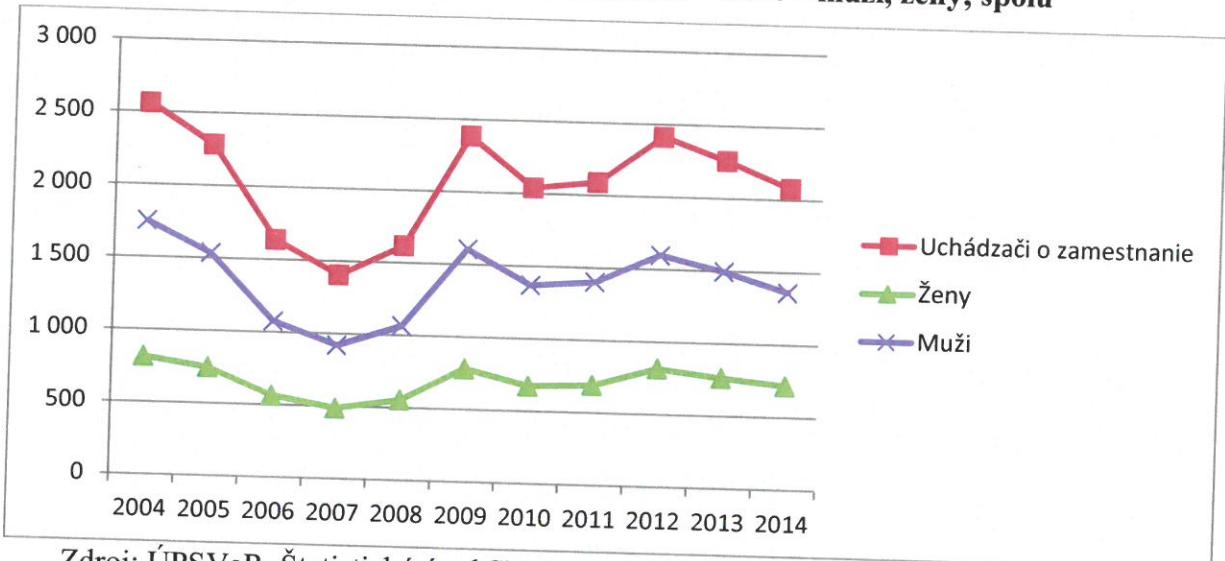
Výrazný pozitívny vplyv na znižovanie miery nezamestnanosti za prezentované obdobie je daný predovšetkým postupným obnovením hospodárskej činnosti v mestách Zlaté Moravce a Vráble, v ktorých po roku 1989 prišlo k rušeniu a stagnácii podnikov a firiem, ktoré poskytovali pracovné príležitosti obyvateľom mikroregiónu.

Nepovinná tabuľka č. 21: Počet uchádzačov o zamestnanie v rokoch 2004 – 2014

Rok	Uchádzači o zamestnanie	Ženy	Muži	Miera nezamestnanosti v %
2004	2 560	812	1 748	15,44
2005	2 281	746	1 535	13,64
2006	1 636	562	1 074	9,67
2007	1 403	485	918	8,25
2008	1 616	553	1 063	9,42
2009	2 385	780	1 605	13,90
2010	2 039	672	1 367	11,87
2011	2 089	689	1 400	12,46
2012	2 413	815	1 598	14,41
2013	2 257	762	1 495	13,54
2014	2 077	717	1 360	12,51

Zdroj: ÚPSVaR, Štatistický úrad SR, Krajská správa v Nitre, 2015, www.datacube.sk

Graf č. 15: Vývoj nezamestnanosti v rokoch 2004 – 2014 – muži, ženy, spolu

Zdroj: ÚPSVaR, Štatistický úrad SR, Krajská správa v Nitre, 2015, www.datacube.sk

V rámci deklarovanej miery nezamestnanosti vyšší percentuálny podiel je zaznamenaný u mužov, pričom môžeme sledovať nárast počtu nezamestnaných v krízových rokoch, kedy dochádza k výpadkom hlavne stavebných a investičných zákaziek, v ktorých sa dokážu uplatniť hlavne muži. Po dostavbe rýchlostnej cesty R1 na konci roku 2011 opäťovne dochádza k zvýšeniu nezamestnanosti, pričom vývoj nezamestnanosti u ženského pohlavia nie je tak dynamický. Taktiež medzi jednotlivými obcami mikroregiónu sú v miere nezamestnanosti výrazné rozdiely. Najvyššia miera nezamestnanosti je evidovaná v obci Choča a to 23,38 % a v obci Čaradice 21,65 %. Viac ako 20 %-ná nezamestnanosť je ešte v malých obciach Tajná a Telince. Pod úrovňou 10 %-nej miery nezamestnanosti sú obce Červený Hrádok, Čierne Kľačany, Slepčany, Veľké Vozokany a Vieska nad Žitavou. Najnižšia miera nezamestnanosti za rok 2014 je zaznamenaná v obci Kozárovce – 7,42 % (Zdroj: ÚPSVaR, Štatistický úrad SR, Krajská správa v Nitre, 2015, www.datacube.sk).

Povinné prílohy:

- Príloha č. 14 - Prehľad projektov realizovaných Občianskym združením pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ a ich členov
- Príloha č. 15 - Zoznam zdrojov (analýzy) a vstupných dokumentov

3.2. SWOT analýza

Východiskom pre formulovanie stratégie CLLD je SWOT analýza, ktorá predstavuje jednoduchú, a pritom výstižnú a objektívnu charakteristiku silných a slabých stránok (vnútorná analýza) skúmanej oblasti a jej možných príležitostí a ohrození (vonkajšia analýza). Svojím obsahom poskytuje SWOT analýza poznatky o faktoroch, ktoré je možné využiť v prospech regiónu a naopak, ktorým je v navrhovanej regionálnej stratégií potrebné čeliť resp. ich eliminovať.

Silné stránky zahŕňajú komparatívne a konkurenčné výhody pre rôzne typy rozvojových aktivít, slabé stránky sú ohrozujúce, limitujúce. Príležitosti ako možnosti a potenciál rozvoja spolu s ohrozeniami ako rizikami vonkajšieho prostredia, môžu mať pravdepodobné účinky na strategický rozvoj územia prostredníctvom stratégie CLLD.

Tabuľka č. 2: SWOT analýza

<i>Silné stránky</i>	<i>Slabé stránky</i>
<p><i>Ludské zdroje</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Stabilizácia počtu obyvateľov – pozitívna migrácia • Zruční a nadaní ľudia • Významní rodáci • Arborétum – pôsobenie SAV a akademickej pôdy • Spolupráca OZ s obcami na Slovensku a v susedných krajinách • Národnostná a religiózna homogénnosť obyvateľstva • Dostatok pracovnej sily a ekonomickej aktívneho obyvateľstva • Priaznivé medziľudské vzťahy a rozvoj komunity • Vysoký stupeň neanonymného prostredia 	<p><i>Ludské zdroje</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Negatívny demografický vývoj v oblasti prirodzenej reprodukcie obyvateľov • Nepriaznivá demografická štruktúra • Vzdelanostná štruktúra obyvateľov (prevažné zastúpenie obyvateľov so základným a učňovským vzdelaním) • Nedostatočná podpora spoločenských organizácií • Slabá propagácia podujatií • Absentujúca koordinácia kultúrnych a športových podujatií • Zánik spolkov, nízky záujem obyvateľov o veci verejné • Nízka zapojenosť mladých ľudí do diania v regióne

<p>Kultúrno-historické zdroje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Existencia kultúrno-historických pamiatok (kaštiele, pamätníky, technické diela, sakrálne stavby) • Tradícia remeselnej výroby a vinohradníctva • Existencia historických parkov • Dostatočná siet kultúrnych zariadení • Religiozne centrá (Nová Ves nad Žitavou, Tesárske Mlyňany) – organizovanie náboženských púti • Organizovanie rôznych kultúrnych a športových podujatí (bohatý kultúrny a spoločenský život) • Stále živé zvyky a tradície • Aktívne spoločenské organizácie a súbory (folklór, spevácke skupiny, dychovky, hudobné kapely, ochotnícke divadlá) <p>Občianska vybavenosť</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dobrá dopravná dostupnosť krajských miest (Nitra, Banská Bystrica a pod.) a napojenosť na rýchlosťné cesty • Vybudovaná infraštruktúra vo väčšine obcí – vodovod, plynovod, kanalizačná siet, elektrická siet • Vybudované verejné osvetlenie a verejný rozhlas • Sociálne a zdravotnícke zariadenia • Dostatočná siet materských a základných škôl 	<p>Kultúrno-historické zdroje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zlý technický stav pamiatok - chátranie • Nevhovujúce podmienky pre organizovanie kultúrnych podujatí • Nedostatok finančných zdrojov na obnovu pamiatok a organizovanie podujatí • Slabá podpora kultúry zo strany štátu a VÚC • Nedostatočná starostlivosť o historické parky <p>Občianska vybavenosť</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatočná údržba a zlý technický stav ciest, nevybudované chodníky • Nepostačujúce dopravné spojenie verejnou dopravou s okolitými mestami • Nedostatočné vybavenie školských a predškolských zariadení modernou vzdelenácou technikou • Nedobudovaná infraštruktúra – kanalizácia, ČOV vo všetkých sídlach • Nedostatok priestorov pre realizáciu kultúrnych podujatí (amfiteátre, zlý stav KD) • Zlý technický stav obecných budov • Vysoký dopyt po bytoch – nedostatočná kapacita • Slabá architektonická a parková výsadba obcí • Nevyužité voľné obecné budovy
---	---

<ul style="list-style-type: none"> • Dostatok miest pre trávenie voľnočasových aktivít (ihriská, tenisové kurty a pod.) • Dostatočná siet maloobchodných a služieb základného charakteru v obciach • Výstavba bytov v obciach 	<ul style="list-style-type: none"> • Nevysporiadane vlastnícke vzťahy <p>Polnohospodárstvo a ekonomika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zanedbané vinohrady, ovocné sady – nízka produkcia • Slabo využívaný potenciál prírodných podmienok a jednotlivých PD (nevyužívané objekty) • Nedostatočná protipovodňová ochrana • Nedostatok pracovných príležitostí v obciach • Nedostatok podnikateľských príležitostí • Nízka konkurencieschopnosť vidieckej ekonomiky • Zastarané technológie v polnohospodárstve • Absentujúci finančný kapitál • Vysoké zastúpenie malých firiem • Slabé podnikateľské zázemie vo väčšine obcí
<p>Cestovný ruch</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vhodné prírodné podmienky (priaznivé klimatické pomery, vodné nádrže a lesy) • Vhodné kultúrno–historické podmienky (sakrálne stavby, pamätníky, pomníky, technické diela) • Arborétum – vždyzelený park s drevinami z celého sveta 	<p>Cestovný ruch</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slabo rozvinutá infraštruktúra pre rozvoj cestovného ruchu – potenciál reštauračných zariadení • Nedostatočne využitý prírodný, kultúrno–historický potenciál a tradícia • Slabá informovanosť prostredníctvom webu

- Existencia TIK
- Vybudované náučné chodníky a požitavské cyklotrasy
- Vyhliadková veža mikroregiónu „Požitavie – Širočina“
- Poľovnícke a rybárske revíry
- Požitavská vínna cesta a množstvo kvalitných vinárov
- Informačné tabule a informačné brožúry o území vo viacerých jazykoch
- Blízkosť kultúrneho centra nadregionálneho významu (Nitra)
- Dostatočný počet penziónov a iných ubytovacích zariadení
- Kvalitná propagácia územia na výstavách a veľtrhoch doma a v zahraničí

Environmentálna oblasť

- Relatívne dobrá kvalita životného prostredia – poloha mimo environmentálne ohrozené oblasti
- Dobrá kvalita ovzdušia
- Viacero obcí napojených na ČOV a kanalizáciu
- Dostatok zdrojov podzemnej vody
- Existencia chránených území v mikroregióne
- Realizácia separovaného zberu odpadov a nebezpečných odpadov
- Prílev prostriedkov z AE Mochovce

- Nedostatok doplnkových aktivít
- Zlý stav kultúrno–spoločenských a športových zariadení
- Nedostatočne využité chátrajúce historické budovy
- Nedostatočne školené ľudské zdroje pre cestovný ruch

Environmentálna oblasť

- Výrub stromov
- Znečistenie povrchových vodných tokov
- Obce nenapojené na ČOV a kanalizáciu
- Existencia nepovolených skládok
- Znečistené verejné priestranstvá v obciach
- vysoká hlučnosť (podniky, dopravné tahy a pod.)
- nedostatočná informovanosť obyvateľov o problémoch životného prostredia
- blízkosť AE Mochovce

Príležitosti	Ohrozenia
Ludské zdroje <ul style="list-style-type: none"> • Zvýšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľov • Využitie aktívnej činnosti spoločenských organizácií a využitie vnútorného ľudského potenciálu (zruční ľudia...) • Nadviazanie kontinuálnej spolupráce s Arboréтом Mlyňany 	Ludské zdroje <ul style="list-style-type: none"> • Zmena legislatívy • Zhoršovanie zdravotného stavu obyvateľov • Zvyšovanie úmrtnosti obyvateľstva • Odľiv kvalifikovaných súl a mladých ľudí z regiónu • Nevhodne využívaný voľný čas mládeže • Zhoršovanie medziľudských vzťahov • Nárast kriminality a nezamestnanosti
Kultúrno-historické zdroje <ul style="list-style-type: none"> • Obnova pamiatok • Sprofesionalizovanie organizácie kultúrnych a športových podujatí (marketing) a zvýšenie ich propagácie • Blízkosť významného kultúrno-historického centra SR (Nitra) • Rozvoj cestovného ruchu • Posilnenie tradícií remeselnej výroby • Zabezpečenie podpory činnosti spoločenských a kultúrnych organizácií 	Kultúrno-historické zdroje <ul style="list-style-type: none"> • Znižovanie počtu kultúrnych podujatí v dôsledku nedostatku finančných možností a nepriaznivého stavu infraštruktúry • Strata identity územia
Občianska vybavenosť <ul style="list-style-type: none"> • Dobudovanie technickej infraštruktúry • Rekonštrukcia existujúcej verejnej infraštruktúry – cesty, chodníky a pod. • Rekonštrukcie nevyužitých a nehospodárnych obecných budov 	Občianska vybavenosť <ul style="list-style-type: none"> • Oslabenie záujmu podnikateľov o lokalizovanie podnikov v regióne a s tým spojený zánik pracovných miest • Pretrvávajúci pokles finančných prostriedkov na školstvo, sociálnu sféru a zdravotníctvo • Znižovanie kvality života
	Poľnohospodárstvo a ekonomika <ul style="list-style-type: none"> • Znižovanie dotácií do

<p><i>a objektov</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Výstavba voľnočasových priestorov – ihriská, klubovne a iné • Rozširovanie a uplatňovanie rozličných služieb sociálnej starostlivosti • Podpora zabezpečovania sociálnych služieb pre starších obyvateľov • Možnosti rozširovania zdravotníckych služieb • Budovanie nájomných bytov • Možnosti využívania priestorov školských zariadení aj mimo školského vyučovania • Možnosti čerpania finančných prostriedkov z fondov EÚ • Zlepšenie informovanosti obyvateľov • Budovanie vysokorýchlosného internetového pripojenia 	<p><i>poľnohospodárstva</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatočná legislatívna a finančná podpora pre malých a stredných podnikateľov • Nízky záujem investorov o podnikanie v obciach • Zánik poľnohospodárskej výroby <p>Cestovný ruch</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatok finančných zdrojov • Nedostatočný rozvoj územia a zánik tradícií • Nedostatočný rozvoj podnikania • Nedostatočná prezentácia územia <p>Environmentálna oblasť</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zhoršovanie kvality zložiek životného prostredia • Potencionálne riziko pôdnej erózie v dôsledku poľnohospodárskej činnosti • AE Mochovce – potencionálne ohrozenie jadrovým odpadom • Znečisťovanie životného prostredia samotnými občanmi
<p>Polnohospodárstvo a ekonomika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj ekologického poľnohospodárstva a podpora mladých farmárov • Vytvorenie priaznivejších podmienok na podnikanie • Podpora živnostníkov, remeselného podnikania a samozamestnávania v regióne • Vysoký potenciál pre rozvoj obnoviteľných zdrojov • Rozvoj a podpora malého a stredného podnikania 	

- *Využitie vedecko-výskumného potenciálu vysokých škôl a vedeckých inštitúcií v Nitrianskom kraji*
- *Využívanie podporných programov z EÚ*

Cestovný ruch

- *Využívanie prírodných predpokladov pre rozvoj cestovného ruchu (vodné nádrže, lesy)*
- *Možnosti čerpania prostriedkov z fondov EÚ*
- *Podpora nepoľnohospodárskych aktivít na vidiek*
- *Možnosti rozvoja ekoturizmu, agroturizmu a vidieckeho turizmu*
- *Rozvoj cestovného ruchu pre rodiny s deťmi*
- *Využitie historických udalostí na rozvoj cestovného ruchu*
- *Rozšírenie služieb v cestovnom ruchu*
- *Vyššia upravenosť obcí*
- *Vytváranie pracovných príležitostí*
- *Možnosti ubytovania na súkromí*

Environmentálna oblast'

- *Uchovávanie a zvyšovanie biodiverzity krajiny*
- *Vyčistenie vodných tokov a s tým spojený cestovný ruch*
- *Zvýšenie atraktivity krajiny ochranou historických parkov a chránených areálov*

• <i>Potenciál na zavedenie obnoviteľných zdrojov energie</i> • <i>Zvyšovanie environmentálneho vedomia obyvateľov</i> • <i>Napojenie obcí na ČOV a dobudovanie kanalizačnej siete</i> • <i>Využívanie prostriedkov z EÚ na realizáciu environmentálnych projektov</i>	

Zdroj: Vlastné spracovanie

SWOT analýza monitoruje súčasný stav územia mikroregiónu. Hodnotí silné a slabé stránky (negatíva a pozitíva územia) a príležitosti a možné ohrozenia v jeho budúcom rozvoji. Do jej prípravy a tvorby boli priamo aktívne zapojení samotní obyvatelia územia (rôzne vekové kategórie), podnikatelia, zástupcovia neziskových organizácií, ako aj zástupcovia miestnej samosprávy (poslanci, zamestnanci obecných úradov, starostovia).

Pri spracovaní SWOT analýzy sa v 15-tich obciach mikroregiónu konali verejné stretnutia s obyvateľmi, na ktorých sa samotní obyvatelia priamo vyjadrovali ku pozitívm, d'alej k negatívm, v tej ktorej obci; a zároveň k možným príležitosťam a ohrozeniam. Výsledkom týchto stretnutí boli individuálne SWOT analýzy obcí a sumárna SWOT analýza mikroregiónu.

Dňa 08. 06. 2015 na verejnom stretnutí zástupcov OZ v Malých Vozkanoch bol prezentovaný audit zdrojov, ktorý bol východiskom ku tvorbe SWOT analýzy územia mikroregiónu a zároveň bola prezentovaná zostavená SWOT analýza územia mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ na verejné pripomienkovanie.

Ako vyplýva z výsledkov uvedenej SWOT analýzy, možnými príležitosťami pri budovaní rozvoja územia v spoločenskom meradle sú aktivity zamerané na podporu činnosti spoločenských a kultúrnych organizácií, ktoré majú silnú pozíciu na území mikroregiónu a sú nositeľmi a šíriteľmi kultúrnych a historických hodnôt. Nutným sa tiež javí profesionalizovanie organizácie kultúrnych a spoločenských podujatí a zvýšenie ich propagácie.

Zároveň je potrebné uchovávať prírodné podmienky mikroregiónu. Z hľadiska možných príležitostí, sú výborným portfóliom pre využitie prírodného potenciálu pre rozvoj podnikateľských aktivít a aktivít cestovného ruchu. Ďalšími možnosťami ich adekvátneho zhodnotenia je ich využitie nielen v oblasti poľnohospodárskej výroby, ale i smerom k diverzifikácii tradičných činností v poľnohospodárstve. Ďalšími príležitosťami sú zlepšenie kvality životného prostredia a zlepšenie systému separácie odpadov vo vzťahu ku eliminácii lokálnych zdrojov znečistenia.

V materiálnej oblasti a v oblasti občianskych služieb poukazuje SWOT analýza na potrebu dobudovania technickej a verejnej infraštruktúry a rozšírenia kapacít verejných budov a objektov pre potreby voľno časových aktivít miestnych obyvateľov a spolkov.

Ekonomická oblasť v rámci príležitostí v sebe zahŕňa nadväznosti na slabé stránky deklarujúce nedostatok pracovných príležitostí, podporu malých a stredných podnikateľov, zabezpečenie rozvoja cestovného ruchu, vidieckej turistiky, ubytovacích a reštauračných kapacít a rozvoj služieb v cestovnom ruchu.

Vychádzajúc z vyššie prezentovaných informácií, zapojenie verejnosti bolo riešené v priebehu celého procesu tvorby SWOT analýzy (či už pri tvorbe v rozsahu obecných SWOT analýz, alebo analýzy územia mikroregiónu). Proces samotného zostavenia obecných SWOT analýz na verejných stretnutiach obyvateľov bol doplnený o dotazníkový prieskum realizovaný ešte na začiatku roka 2014, v ktorom sa obyvatelia vyjadrovali ku indikátorom kvality života v oblastiach: práca, podmienky bývania, verejné a sociálne služby, voľný čas a zábava, rozvoj obce a medziľudské vzťahy.

Stretnutia s obyvateľmi na úrovni jednotlivých obcí sa konali v mesiacoch január 2015 až marec 2015. Účasť na jednotlivých stretnutiach je uvedená v Nepovinnej tabuľke č. 2 a v prezenčných listinách (Príloha č. 12). Obyvatelia mikroregiónu boli o organizovaní obecných stretnutí, ako aj o všetkých aktivitách informovaní prostredníctvom obecných tabuľ, obecného rozhlasu a tiež v článkoch časopisu mikroregiónu „Požitavie – Širočina“.

Na príprave a spracovaní SWOT analýzy sa podieľal tím odborníkov, ktorí viedli všetky obecné zasadnutia a tiež zasadnutia na úrovni predstaviteľov OZ. Smerovanie stretnutí viedla

štatutárna zástupkyňa p. **Viera Ďurčeková** (do 31. 07. 2015) a **Ing. Justína Pálková** (od 01. 08. 2015). Počas neprítomnosti štatutára viedol stretnutie jeden z jeho zástupcov: **Ing. Marián Gyepes** alebo **Alena Záhoreczová**, pričom ako poradný orgán fungoval výkonný výbor „Rada združenia“, ktorá sa skladá z 11 členov. Odborné zabezpečenie, vypracovanie poznámok a prezentovanie aktuálnych informácií mal na starosti **Ing. Tomáš Kozolka** – projektový manažér OZ. Ako externí poradcovia a garanti vedeckej časti stratégie CLLD vystupovali pracovníci Slovenskej polnohospodárskej univerzity – katedry regionalistiky a rozvoja vidieka, ktorí na celý proces tvorby stratégie CLLD dozerali.

3.3. Identifikácia potrieb

Samotné stanovenie klúčových problémov, ktoré je prioritne potrebné v území riešiť, bolo uskutočnené na verejnom stretnutí členov verejno–súkromného partnerstva dňa 08. 06. 2015 v Malých Vozkanoch. V rámci problémovej analýzy v nadväznosti na výsledky komplexného auditu zdrojov, dotazníkového zisťovania a SWOT analýzy boli identifikované nasledovné klúčové potreby:

- Málo pracovných príležitostí a nízke príjmy obyvateľstva
- Slabý rozvoj podnikania a podpora investícií na vidieku
- Zlý vzťah ľudí k životnému prostrediu – čierne skládky
- Rozvoj polnohospodárstva – podpora mladých farmárov, obnova vinohradov
- Živelné pohromy
- Chátrajúce pamiatky
- Podpora vzdelávania – MŠ a ZŠ
- Nepriaznivý demografický vývoj – udržanie mladých ľudí v regióne
- Rozvoj cestovného ruchu, cykloturistika
- Nedobudované ČOV a kanalizačná siet'
- Zlý stav komunikácií, chodníkov a obecných objektov

Na základe vyššie uvedených klúčových problémových oblastí bolo stanovených nasledovných 5 prioritných oblastí, na ktoré sa má zamerať rozvoj:

- 1) Tvorba nových pracovných príležitostí a zvýšenie príjmov obyvateľstva
- 2) Ochrana životného prostredia a budovanie verejnej infraštruktúry
- 3) Obnova kultúrnych a historických pamiatok, úprava verejných priestranstiev
- 4) Zvýšenie dostupnosti kvalitných sociálnych a vzdelávacích služieb
- 5) Podpora aktivít v oblasti cestovného ruchu a cykloturistiky.

V roku 2015 v procese aktualizácie analýz integrovanej stratégie boli prehodnotené problémové oblasti a navrhnuté konečné strategické priority v nasledovnom znení:

- Strategická priorita 1. Rozvoj poľnohospodárstva, podnikania a rast zamestnanosti
- Strategická priorita 2. Obnova obcí, budovanie infraštruktúry a životné prostredie
- Strategická priorita 3. Rozvoj partnerstva a spolupráce.

Pri príprave problémovej analýzy a identifikácií potrieb územia sa vychádzalo z auditu zdrojov a zo SWOT analýzy. V procese určenia kľúčových problémov bola v prvom rade použitá metóda brainstormingu, kedy boli zástupcami verejno-súkromného partnerstva a verejnosťou určené všetky problémy, ktoré je potrebné v území riešiť. Zatriedením problémov do skupín, ich spoločným prehodnotením a pomenovaním, boli stanovené skupiny problémov, ktoré boli následne vyselektované z pohľadu ich riešenia na úrovni celého územia mikroregiónu. Tie boli východiskom pre ich zaradenie do párovej matice problémov (metóda PAIRWISE RANKING MATRIX). Pomocou tejto metódy boli stanovené problémy navzájom porovnané a identifikované kľúčové problémy územia.

Pri zadefinovaní strategických priorit sa vychádzalo z uvedených kľúčových problémov a identifikovaných potrieb územia. Hlavným cieľom bolo reflektovať na stanovené kľúčové problémy tými najvhodnejšími rozvojovými oblasťami, kde sa budú v plnej mierе koncentrovať finančné prostriedky, personálne i materiálne zdroje. Stanovenie strategických priorit odráža potrebu dosiahnutia efektívneho, účinného a trvalo udržateľného rozvoja územia.

Identifikácia potrieb a analýza problémov územia verejno-súkromného partnerstva (OZ pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“) a stanovenie prioritných rozvojových oblastí bolo riešené na zasadnutí dňa 08. 06. 2015 v Malých Vozkanoch. Nakoľko analýza problémov vychádza zo SWOT analýzy, zapojenosť verejnosti bola zabezpečená v celom procese riešenia SWOT analýzy a pokračovala aj v riešení problémovej analýzy prostredníctvom členov verejno-súkromného partnerstva.

Na príprave a spracovaní Identifikácie potrieb sa podieľal tím odborníkov, ktorí viedli všetky obecné zasadnutia a tiež zasadnutia na úrovni predstaviteľov OZ. Smerovanie stretnutí viedla štatutárna zástupkyňa p. **Viera Ďurčeková** (do 31. 07. 2015) a **Ing. Justína Pálková** (od 01. 08. 2015). Počas neprítomnosti štatutára viedol stretnutie jeden z jeho zástupcov: **Ing.**

Marián Gyepes alebo **Alena Záhoreczová**, pričom ako poradný orgán fungoval výkonný výbor „Rada združenia“, ktorá sa skladá z 11 členov. Odborné zabezpečenie, vypracovanie poznámok a prezentovanie aktuálnych informácií mal na starosti **Ing. Tomáš Kozolka** – projektový manažér OZ. Ako externí poradcovia a garanti vedeckej časti stratégie CLLD vystupovali pracovníci Slovenskej polnohospodárskej univerzity – katedry regionalistiky a rozvoja vidieka, ktorí na celý proces tvorby stratégie CLLD dozerali.

4. Strategický rámec

Strategický rámec (vízia, strategické ciele, strategické priority a špecifické ciele) sú definované a vypracované v nadväznosti na analytickú časť, SWOT analýzu, analýzu potrieb, pričom sa zohľadňujú ciele Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020, ciele Integrovaného regionálneho operačného programu 2014 – 2020 a stratégie Európa 2020. V súlade s uvedeným je zameranie na inkluzívny, inteligentný a udržateľný rast v spojení s tvorbou pracovných miest, inováciami, výskumom a zlepšenými službami vo vidiek. V celom strategickom rámci sa uplatňuje regionálne špecifikum a prepojenosť na miestnu potrebu s dôrazom na doplnkovosť PRV a IROP.

4.1. Definovanie vízie a strategického cieľa

Vízia je najvšeobecnejším vyjadrením predstavy a zámeru, kam sa chce územie MAS posunúť, ako chce MAS zmeniť svoje územie a pod. v dlhodobom horizonte 15 rokov.

Vízia vyjadruje predstavu obyvateľov mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ o budúcnosti života v území. Je úzko prepojená na vnímanie aspektov kvality života v oblastiach definovaných v SWOT analýze v časti príležitosti – „Kam sa chceme posunúť“. Medzi najdôležitejšie aspekty rozvoja patria – tvorba pracovných miest, životné prostredie a služby v obci, cestovný ruch a pod.

Na základe vyššie uvedených individuálnych obecných stretnutí a jedného celo-územného stretnutia, uskutočneného za účasti zástupcov všetkých sektorov – verejného, súkromného a občianskeho, počas ktorých sa rozoberala kvalita života a predstavy prítomných o jej situácii v horizonte do roku 2030, bola zostavená nasledovná vízia situácie v území vo vyššie uvedenom roku:

Vízia mikroregiónu „Požitavie – Širočina do roku 2030:

„Mikroregión „Požitavie - Širočina“ bude v roku 2030 územím s kvalitným životným prostredím vzhládovo upravených obcí vybavených infraštruktúrou i podnikateľskými aktivitami, ktoré budú generovať dostatočný počet pracovných miest na základe svojho prírodného, sociálneho a ekonomickejho potenciálu v súlade s princípmi udržateľného a inteligentného rozvoja využívaných v prospech jeho obyvateľov a návštevníkov.“

Zo SWOT analýzy územia a z analýzy potrieb a problémov vyplýva, že v území „Požitavie – Širočina“ je potrebné riešiť prioritne:

- 1) Tvorba nových pracovných príležitostí a zvýšenie príjmov obyvateľstva
- 2) Ochrana životného prostredia a budovanie verejnej infraštruktúry
- 3) Obnova kultúrnych a historických pamiatok, úprava verejných priestranstiev
- 4) Zvýšenie dostupnosti kvalitných sociálnych a vzdelávacích služieb
- 5) Podpora aktivít v oblasti cestovného ruchu a cykloturistiky.

Vyššie uvedená vízia sa začne napĺňať prostredníctvom dosiahnutia vytýčeného strategického cieľa a investovania do rozvojových priorít v horizonte roku 2023, ktoré vyplynuli z analýzy územia a hlavne z analýzy potrieb.

Logický rámec rozvoja územia bol zostavený interaktívne počas stretnutí zástupcov všetkých troch sektorov – verejného, súkromného a občianskeho z celého územia mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ pod odborným vedením.

Strategický cieľ mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ do roku 2023:

„Do roku 2023 zabezpečiť pre obyvateľov mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ zvýšenie kvality ich života, dostatočný počet pracovných miest a zatraktívnenie regiónu z pohľadu cestovného ruchu a volnočasových aktivít prostredníctvom budovania infraštruktúry, podporou podnikateľského prostredia a spoluprácou.“

Strategický cieľ je konkretizáciou vízie a stanovil sa do roku 2023. Definícia strategického cieľa vyplynula z výberu rozvojových priorít, a očakávanej dlhodobej merateľnej kvalitatívnej zmeny v území, realisticky dosiahnuteľnej do roku 2023 za predpokladu investovania finančných vstupov zo stratégie CLLD, ako aj iných dotačných schém.

4.2. Stanovenie priorít, špecifických cieľov a opatrení

Výber strategických (rozvojových) priorít vyplynul z interaktívneho zostavenia SWOT analýzy (počas obecných a regionálnych stretnutí) a hlavne z analýzy potrieb a problémov, realizovanej na stretnutí zástupcov všetkých troch sektorov územia mikroregiónu „Požitavie – Širočina“.

Strategické (rozvojové) priority mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ v stratégii CLLD:

- Strategická priorita 1. Rozvoj polnohospodárstva, podnikania a rast zamestnanosti

- Strategická priorita 2. Obnova obcí, budovanie infraštruktúry a životné prostredie
- Strategická priorita 3. Rozvoj partnerstva a spolupráce.

Priorita 1. Rozvoj poľnohospodárstva, podnikania a rast zamestnanosti

Špecifický cieľ 1: Využitie potenciálu podnikateľského prostredia a tvorba pracovných miest v mikroregióne „Požitavie – Širočina“ v oblasti poľnohospodárstva, služieb a remesiel.

Priorita 2. Obnova obcí, budovanie infraštruktúry a životné prostredie

Špecifický cieľ 2: Zlepšenie kvality života obyvateľov a spokojnosti návštevníkov investičnými neziskovými projektami vo verejnom záujme.

Priorita 3. Rozvoj partnerstva a spolupráce

Špecifický cieľ 3: Rozvíjať partnerstvo a spoluprácu v území mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ i mimo neho.

V rámci priorit d'alej zástupcovia územia definovali špecifické ciele - t. j. želané krátkodobé merateľné kvalitatívne zmeny realisticky dosiahnuteľné v rámci jednotlivých rozvojových priorit so zreteľom na pridelené finančné vstupy prostredníctvom vybraných opatrení a nimi podporovaných aktivít (projektov).

V rámci uvedených cieľov je navrhnutá implementácia nasledovných opatrení:

Špecifický cieľ 1: Využitie potenciálu podnikateľského prostredia a tvorba pracovných miest v mikroregióne „Požitavie – Širočina“ v oblasti poľnohospodárstva, služieb a remesiel.

- Opatrenia Programu rozvoja vidieka SR 2014 - 2020
  - 4. Investícia do hmotného majetku
    - podopatrenie 4.1 Podpora na investície do poľnohospodárskych podnikov
    - podopatrenie 4.2 Podpora pre investície na spracovanie/uvádzanie na trh a/alebo vývoj poľnohospodárskych výrobkov
  - 6. Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti
    - podopatrenie 6.1 Pomoc na začatie podnikateľskej činnosti pre mladých poľnohospodárov

- podopatrenie 6.4 Podpora na investície do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností
- Opatrenia Integrovaného regionálneho operačného programu 2014 - 2020
  - špecifický cieľ č. 5.1.1 Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií
    - Aktivita: zakladanie nových a podpora existujúcich mikro a malých podnikov, samostatne zárobkovo činných osôb, družstiev
      - A) obstaranie hmotného majetku pre účely tvorby pracovných miest
      - B) nutné stavebnotechnické úpravy budov spojené s umiestnením obstarávacej technológie a/alebo s poskytovaním nových služieb
      - C) podpora marketingových aktivít
      - D) podpora miestnych produkčno-spotrebiteľských reťazcov, sietovanie na úrovni miestnej ekonomiky a výmena skúseností.

Špecifický cieľ 2: Zlepšenie kvality života obyvateľov a spokojnosti návštevníkov investičnými neziskovými projektami vo verejnem záujme.

- Opatrenia Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020
  - 7. Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach
    - podopatrenie 7.2 Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie
    - podopatrenie 7.4 Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry
    - podopatrenie 7.5 Podpora na investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a do turistickej infraštruktúry malých rozmerov na verejné využitie
- Opatrenia Integrovaného regionálneho operačného programu 2014 - 2020
  - špecifický cieľ č. 5.1.2 Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach
    - sociálne služby a komunitné služby

- ✓ zriaďovanie nových alebo rekonštrukcia a modernizácia existujúcich zariadení pre poskytovanie komunitných sociálnych služieb vrátane materálno-technického vybavenia
- ✓ zvyšovanie kvality a kapacity komunitných sociálnych služieb
- ✓ rozvoj terénnych a ambulantných sociálnych služieb
- ✓ infraštruktúra komunitných centier
- infraštruktúra vzdelávania
  - ✓ vybudovanie, modernizácia odborných učební, laboratórií, jazykových učební ZŠ
  - ✓ skvalitnenie a rozšírenie kapacít predškolských zariadení

Špecifický cieľ 3: Rozvíjať partnerstvo a spoluprácu v území mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ i mimo neho.

- Opatrenia Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020
  - 19. Podpora na miestny rozvoj v rámci iniciatívy LEADER (MRVK – miestny rozvoj vedený komunitou)
    - podopatrenie 19.4 - Podpora na prevádzkové náklady na oživenie
    - podopatrenie 19.3 – Príprava a vykonávanie činností spolupráce miestnej akčnej skupiny
- Opatrenia Integrovaného regionálneho operačného programu 2014 - 2020
  - špecifický cieľ č. 5.1.1 Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií
    - Aktivita: financovanie prevádzkových nákladov MAS spojených s riadením uskutočnenia stratégii CLLD
      - A) personálne a administratívne náklady MAS (prevádzkové, osobné, poistenie)
      - B) vzdelávanie zamestnancov a členov MAS (školenia, konferencie, semináre, workshopy a pod. okrem školení pre predkladateľov projektov), ktorí sa podieľajú na príprave a vykonávaní stratégie CLLD
      - C) náklady na publicitu a sieťovanie: účasť zamestnancov a členov MAS na stretnutiach s inými MAS, vrátane zasadnutí

- národných a európskych sietí, ako aj poplatky za členstvo v regionálnych, národných alebo európskych sieťach MAS
- D) finančné náklady (napr. bankové poplatky)
- E) náklady vynaložené na monitorovanie, hodnotenie a aktualizáciu stratégie CLLD (na úrovni MAS)

4.2.1. Príspevok špecifických cieľov stratégie CLLD k fokusovým oblastiam PRV a špecifickým cieľom IROP

Každá navrhovaná aktivita a opatrenie stratégie CLLD musí mať charakter synergickej akcie a musí byť v súlade so strategickými dokumentmi vyššej dôležitosti a väčšieho rozsahu. Pripravovaná stratégia CLLD je plne v súlade s cieľmi Európa 2020 a Dunajskou stratégiou v oblasti inteligentného, inkluzívneho a udržateľného rastu. Taktiež pôsobí doplnkovo a je plne v súlade s Regionálnou rozvojovou stratégiou Nitrianskeho samosprávneho kraja, pričom celý dokument vychádza z Programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja jednotlivých členských obcí.

Stratégia CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ pomáha riešiť problémy identifikované v rámci stratégie a ktoré synergicky riešia problémy definované v Programe rozvoja vidieka SR 2014 – 2020 a v Integrovanom regionálnom operačnom programe 2014 – 2020, pričom v rámci jednotlivých špecifických cieľov stratégie sa riešia špecifického ciele IROP a fokusové oblasti PRV 2014 – 2020.

Špecifický cieľ 1: Využitie potenciálu podnikateľského prostredia a tvorba pracovných miest v mikroregióne „Požitavie – Širočina“ v oblasti polnohospodárstva, služieb a remesiel.

Fokusové oblasti PRV 2014 – 2020

- 2A Zlepšenie hospodárskeho výkonu všetkých polnohospodárskych podnikov a uľahčenie reštrukturalizácie a modernizácie polnohospodárskych podnikov, najmä na účely zvýšenia ich účasti na trhu, zamerania na trh a polnohospodárskej diverzifikácii.
- 2B Uľahčenie vstupu polnohospodárov s primeranými zručnosťami do odvetvia polnohospodárstva a najmä generačnej výmeny

- 2C Zlepšenie hospodárskeho výkonu lesného hospodárstva
- 3A Zvýšenie konkurencieschopnosti prvovýrobcov prostredníctvom ich lepšej integrácie do poľnohospodársko-potravinového reťazca pomocou systémov kvality, pridávania hodnoty poľnohospodárskym produktom, propagácie na miestnych trhoch a v krátkych dodávateľských reťazcoch, skupín a organizácií výrobcov a medziodvetvových organizácií
- 4B Zlepšenie vodného hospodárstva vrátane riadenia používania hnojív a pesticídov
- 5C Uľahčenie dodávok a využívania obnoviteľných zdrojov energie, vedľajších produktov, odpadov, zvyškov a iných nepotravinových surovín na účely bioekonomiky
- 6A Uľahčenie diverzifikácie, zakladania a rozvoja malých podnikov ako aj vytvárania pracovných miest

Pre poľnohospodárske podniky v mikroregióne „Požitavie – Širočina“ je charakteristická nízka pridaná hodnota a nízke príjmy na hektár poľnohospodárskej pôdy v porovnaní s ostatnými regiónmi Slovenska, pričom potenciál úrodnosti pôdy je na vysokej úrovni. Štruktúra produkcie sa postupne mení, podiel živočíšnej výroby na celkovej poľnohospodárskej produkcií klesá a podiel rastlinnej výroby rastie. Výrazne padá produkcia mlieka, hovädzieho aj hydinového mäsa, pričom je potrebné stimulovať diverzifikáciu výroby s podmienkou zvýšenia zamestnanosti v živočíšnej výrobe a vybraných odvetviach rastlinnej výroby.

V rastlinnej výrobe dochádza k zmene štruktúry výroby, znižuje sa výmera plodín viac náročných na pracovnú silu, pričom podpora by mala byť smerovaná do ovocinárskej, zeleninárskej a vinohradníckej výroby, ktoré majú potenciál zvýšenia pridanej hodnoty a produkcie nových pracovných miest a zisku pre podnikateľa.

Vychádzajúc z vekovej štruktúry riadiacich pracovníkov poľnohospodárskych podnikov fyzických osôb, SHR a rodinných fariem v záujme udržania tohto typu hospodárenia vyplýva potreba podpory investícií mladých začínajúcich poľnohospodárov. Cieľom je uľahčiť prístup k zdrojom financovania a podpora konkurencieschopnosti poľnohospodárskych podnikov. Podporené budú investície plánované v rámci podnikateľského plánu mladých poľnohospodárov. V spojitosti s kvalitnými poľnohospodárskymi produktmi rastlinnej a živočíšnej výroby nadvázuje ich spracovanie v potravinárskom sektore a následnom odbyte

v maloobchodnej sieti. Kvalita slovenských potravín je oproti zahraničným potravinám častokrát vyššia, pričom v poslednej dobe získava veľa domáčich producentov potravinárskych výrobkov rôzne certifikáty kvality.

Všetky navrhované aktivity a opatrenia majú za cieľ vytvárať nové pracovné príležitosti pre nezamestnaných a osobitne pre mladých ľudí, čím sa podporí ekonomický rast, stabilizácia a posilnenie vidieckej ekonomiky a generovanie nových pracovných miest v mikroregióne „Požitavie – Širočina“.

Príspevok k prierezovým cieľom PRV 2014 - 2020

Inovácie - týkajú sa najmä vývoja trhových noviniek (produktov) v oblasti potravín vrátane inovatívnych systémov zabezpečovania kvality (technológií a postupov). Inovácie sú základným princípom metódy LEADER a CLLD.

Životné prostredie – všetky aktivity musia byť šetrné voči životnému prostrediu a musia byť v súlade s cieľmi EURÓPA 2020 v environmentálnej oblasti.

Špecifické ciele IROP

- *špecifický cieľ č. 5.1.1 Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií*

Trvalo udržateľný rozvoj vidieckych oblastí je prepojený s riešením zamestnanosti na vidieku. Pre trend vidieckej zamestnanosti posledných rokov je typický pokles zamestnanosti v primárnom a sekundárnom sektore, naopak vývoj zamestnanosti v terciárnom sektore naznačuje dynamickejší nárast (výrazný rastový potenciál). V oblasti zamestnanosti a sociálnej súdržnosti sú problémovými oblasťami miera nezamestnanosti, dlhodobá nezamestnanosť, zamestnávanie osôb tesne pred dôchodkom a príslušníkov marginalizovaných rómskych komunít.

Pre mikroregión „Požitavie – Širočina“ je charakteristický nárast počtu podnikateľov (SZČO a.s.r.o.), pričom sa jedná väčšinou o menšie podniky s menšou ekonomickou silou. Mikroregión „Požitavie – Širočina“ má výrazný potenciál rozvoja služieb v oblasti vidieckeho cestovného ruchu spojený najmä s využívaním prírodného a historického bohatstva. Príležitosťou v tejto oblasti je zvyšovať podiel pracujúcich v polnohospodárstve, v oblasti služieb a diverzifikácie ekonomických aktivít. Podpora z IROP v rámci stratégie CLLD

k podpore špecifického cieľa 1 bude orientovaná na trh práce v mikroregióne „Požitavie – Širočina“ s dopadom na rast udržateľných pracovných miest bez ohľadu na sektor, alebo odvetvie mimo podpory subjektov oprávnených v rámci podpory opatrení PRV SR 2014 – 2020.

Špecifický cieľ 2: Zlepšenie kvality života obyvateľov a spokojnosti návštevníkov investičnými neziskovými projektami vo verejnem záujme.

Fokusové oblasti PRV 2014 – 2020

- 5C *Uľahčenie dodávok a využívania obnoviteľných zdrojov energie, vedľajších produktov, odpadov, zvyškov a iných nepotravinových surovín na účely bioekonomiky*
- 6B *Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach*
- 6C *Rozšírenie prístupnosti, využívania a kvality informačných a komunikačných technológií (IKT) vo vidieckych oblastiach.*

Samotné investície zlepšujúce kvalitu života obyvateľov mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ (infraštruktúra, miestne služby) budú mať vplyv na miestny ekonomický rozvoj v podobe vytvorenia podmienok pre podnikateľov a budú mať vplyv na zabránenie odlitu obyvateľov z vidieka. Optimálne a efektívne využívanie kultúrno-historického a prírodného potenciálu vrátane využívania obnoviteľných zdrojov energie, urýchli naštartovanie miestneho ekonomickeho rozvoja založeného na efektívnom využívaní endogénnych zdrojov (inkluzívny rast).

Z dôvodu, že mikroregión „Požitavie – Širočina“ má vysoký potenciál v oblasti rozvoja cestovného ruchu, je potrebné smerovať investície do budovania turistickej infraštruktúry. Využitie kapacít ubytovacích zariadení v mikroregióne „Požitavie – Širočina“ je v priebehu roka veľmi kolísavé vzhľadom na výrazný vplyv sezónnosti. Prísun turistov do územia mikroregiónu bude mať za následok zvýšenie príjmov obyvateľstva, diverzifikáciu ponúkaných služieb a v konečnom dôsledku zlepšenie ekonomickeho postavenia samotných obcí.

Príspevok k prierezovým cieľom PRV 2014 - 2020

Inovácie - týkajú sa najmä nových kvalitnejších verejných služieb vo vidieckych sídlach. Inovácie sú základným princípom metódy LEADER a CLLD.

Životné prostredie – všetky aktivity musia byť šetrné voči životnému prostrediu a musia byť v súlade s cieľmi EURÓPA 2020 v environmentálnej oblasti.

Špecifické ciele IROP

- *špecifický cieľ č. 5.1.2 Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach.*

Medzi mestom a vidiekom existujú demografické, sociálne a hospodárske väzby, ako aj prepojenia v oblasti infraštruktúry. Jedná sa o prepojenia v oblasti prepravy tovarov, dochádzky do zamestnania, v oblasti vzdelávacích, zdravotníckych a iných služieb. V podmienkach mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ ide o väzby medzi mestom Vráble a okolitými členskými obcami, medzi väčšími obcami (vidieckymi rozvojovými centrami) a ich okolím. Riešená podpora v tejto oblasti má prioritne riešiť podporu verejnej infraštruktúry a verejných služieb.

Špecifický cieľ 3: Rozvíjať partnerstvo a spoluprácu v území mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ i mimo neho

Fokusové oblasti PRV 2014 – 2020

- *1A Podpora inovácie, spolupráce a rozvoja vedomostnej základne vo vidieckych oblastiach*
- *2A Zlepšenie hospodárskeho výkonu všetkých polnohospodárskych podnikov a uľahčenie reštrukturalizácie a modernizácie polnohospodárskych podnikov, najmä na účely zvýšenia ich účasti na trhu, zamerania na trh a polnohospodárskej diverzifikácii*
- *2B Uľahčenie vstupu polnohospodárov s primeranými zručnosťami do odvetvia polnohospodárstva a najmä generačnej výmeny*
- *2C Zlepšenie hospodárskeho výkonu lesného hospodárstva*
- *3A Zvýšenie konkurencieschopnosti prvovýrobcov prostredníctvom ich lepšej integrácie do polnohospodársko-potravinového reťazca pomocou systémov kvality, pridávania hodnoty polnohospodárskym produktom, propagácie na miestnych trhoch a v krátkych dodávateľských reťazcoch, skupín a organizácií výrobcov a medziodvetvových organizácií*

- 5C *Uľahčenie dodávok a využívania obnoviteľných zdrojov energie, vedľajších produktov, odpadov, zvyškov a iných nepotravinových surovín na účely bioekonomiky*
- 6A *Uľahčenie diverzifikácie, zakladania a rozvoja malých podnikov ako aj vytvárania pracovných miest*
- 6B *Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach*
- 6C *Rozšírenie prístupnosti, využívania a kvality informačných a komunikačných technológií (IKT) vo vidieckych oblastiach.*

V stratégii CLLD si Občianske združenie pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ naplánovalo širokú škálu podporovaných opatrení a aktivít, ktoré prinášajú inovatívny prístup k rozvoju vidieckej oblasti. Výsledkom činnosti MAS bude skvalitnenie života miestnych obyvateľov, zabezpečenie dostatočného počtu pracovných miest priamo v obciach a budovanie miestnej identity a komunity, ktorá vzájomnou spoluprácou aktivizuje miestnych obyvateľov na základe inkluzívneho, inteligentného a udržateľného rastu. Špecifický cieľ a opatrenie 3.1 v rámci stratégie CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ je prierezové.

Taktiež sa v tomto špecifickom celi č. 3 plánujú podporovať projekty spolupráce (národnej, nadnárodnej) a chod miestnej akčnej skupiny (prevádzka a demonštračné, informačné aktivity) ktoré pomôžu zlepšiť implementáciu stratégie CLLD. Stratégia CLLD je multifondová a zahŕňa finančné prostriedky z EPFRV a EFRR. Podpore stanovených cieľov a napĺňaniu príslušných fokusových oblastí prispeje aj realizácia projektov spolupráce v období 2014 – 2020 a budovanie zručností a animácie MAS, ktoré budú financované zo zdrojov EPFRV.

Príspevok k prierezovým cieľom PRV 2014 - 2020

Inovácie - týkajú sa najmä vývoja trhových noviniek (produktov) v oblasti cestovného ruchu vrátane inovatívnych marketingových a informačných aktivít Inovácie sú základným princípom metódy LEADER a CLLD.

Životné prostredie – všetky aktivity musia byť šetrné voči životnému prostrediu a musia byť v súlade s cieľmi EURÓPA 2020 v environmentálnej oblasti.

Špecifické ciele IROP

- *špecifický cieľ č. 5.1.1 Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií*

Trvalo udržateľný rozvoj vidieckych oblastí je prepojený s riešením zamestnanosti na vidieku. Pre trend vidieckej zamestnanosti posledných rokov je typický pokles zamestnanosti v primárnom a sekundárnom sektore, naopak vývoj zamestnanosti v terciárnom sektore naznačuje dynamickejší nárast (výrazný rastový potenciál). V oblasti zamestnanosti a sociálnej súdržnosti sú problémovými oblasťami miera nezamestnanosti, dlhodobá nezamestnanosť, zamestnávanie osôb tesne pred dôchodkom a príslušníkov marginalizovaných rómskych komunít.

Pre mikroregión „Požitavie – Širočina“ je charakteristický nárast počtu podnikateľov (SZČO a.s.r.o.), pričom sa jedná väčšinou o menšie podniky s menšou ekonomickej silou. Mikroregión „Požitavie – Širočina“ má výrazný potenciál rozvoja služieb v oblasti vidieckeho cestovného ruchu spojený najmä s využívaním prírodného a historického bohatstva. Príležitosťou v tejto oblasti je zvyšovať podiel pracujúcich v polnohospodárstve, v oblasti služieb a diverzifikácie ekonomických aktivít. Podpora z IROP v rámci stratégie CLLD k podpore špecifického cieľa 3 bude orientovaná na činnosť miestnej akčnej skupiny z pohľadu jej prevádzkových nákladov.

4.3. Súhrn strategického rámca

Tabuľka č. 3: Súhrnný prehľad strategického rámca

Vízia		
„Mikroregión „Požitavie - Širočina“ bude v roku 2030 územím s kvalitným životným prostredím vzhľadovo upravených obcí vybavených infraštruktúrou i podnikateľskými aktivitami, ktoré budú generovať dostatočný počet pracovných miest na základe svojho prírodného, sociálneho a ekonomickejho potenciálu v súlade s princípmi udržateľného a inteligentného rozvoja využívaneho v prospech jeho obyvateľov a návštevníkov.“		
Strategický cieľ		
„Do roku 2023 zabezpečiť pre obyvateľov mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ zvýšenie kvality ich života, dostatočný počet pracovných miest a zatraktívnenie regiónu z pohľadu cestovného ruchu a voľnočasových aktivít prostredníctvom budovania infraštruktúry, podporou podnikateľského prostredia a spoluprácou.“		
Priorita 1: Rozvoj poľnohospodárstva, podnikania a rast zamestnanosti		
<p style="text-align: center;">Špecifický ciel 1:</p> <p>Využitie potenciálu podnikateľského prostredia a tvorba pracovných miest v mikroregióne „Požitavie – Širočina“ v oblasti poľnohospodárstva, služieb a remesiel</p>		
Opatrenia PRV: <ul style="list-style-type: none"> • 4. Investícia do hmotného majetku <ul style="list-style-type: none"> ○ 4.1 Podpora investícií do poľnohospodárskych podnikov ○ 4.2 Podpora pre investície na spracovanie/uvádzanie na trh a/alebo vývoj poľnohospodárskych výrobkov • 6. Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti <ul style="list-style-type: none"> ○ 6.1 Podpora na začatie podnikateľskej činnosti mladých poľnohospodárov ○ 6.4 Podpora investícií do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností 	Opatrenia IROP: <ul style="list-style-type: none"> • špecifický cieľ č. 5.1.1 Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií <p>Aktivita: zakladanie nových a podpora existujúcich mikro a malých podnikov, samostatne zárobkovo činných osôb, družstiev</p> <ul style="list-style-type: none"> A) obstaranie hmotného majetku pre účely tvorby pracovných miest B) nutné stavebnotechnické úpravy budov spojené s umiestnením obstarávacej technológie a/alebo s poskytovaním nových služieb C) podpora marketingových aktivít D) podpora miestnych 	Iné opatrenia:

	produkčno – spotrebiteľských reťazcov, sietovanie na úrovni miestnej ekonomiky a výmena skúseností	
Priorita 2: Obnova obcí, budovanie infraštruktúry a životné prostredie		
Špecifický cieľ 2: Zlepšenie kvality života obyvateľov a spokojnosti návštevníkov investičnými neziskovými projektami vo verejnem záujme.		
Opatrenia PRV:	Opatrenia IROP:	Iné opatrenia:
<ul style="list-style-type: none"> • 7. Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach <ul style="list-style-type: none"> ○ podopatrenie 7.2 Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie ○ podopatrenie 7.4 Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry ○ podopatrenie 7.5 Podpora na investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a do turistickej infraštruktúry malých rozmerov na verejné využitie 	<p>• špecifický cieľ č. 5.1.2 Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach</p> <p>Aktivita: rozvoj základnej infraštruktúry v oblastiach</p> <p>➤ sociálne služby a komunitné služby</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zriaďovanie nových alebo rekonštrukcia a modernizácia existujúcich zariadení pre poskytovanie komunitných sociálnych služieb vrátane materiálno-technického vybavenia ✓ zvyšovanie kvality a kapacity komunitných sociálnych služieb ✓ rozvoj terénnych a ambulantných sociálnych služieb ✓ infraštruktúra komunitných centier <p>➤ infraštruktúra vzdelávania</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vybudovanie, modernizácia odborných učební, laboratórií, jazykových učební ZŠ ✓ skvalitnenie a rozšírenie kapacít predškolských zariadení 	

Priorita 3: Rozvoj partnerstva a spolupráce Špecifický cieľ Rozvíjať partnerstvo a spoluprácu v území mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ i mimo neho.		
Opatrenia PRV:	Opatrenia IROP:	Iné opatrenia:
<ul style="list-style-type: none"> • 19. Podpora na miestny rozvoj v rámci iniciatívy LEADER (MRVK – miestny rozvoj vedený komunitou) <ul style="list-style-type: none"> ○ podopatrenie 19.3 – Príprava a vykonávanie činností spolupráce miestnej akčnej skupiny ○ podopatrenie 19.4 - Podpora na prevádzkové náklady a oživenie 	<ul style="list-style-type: none"> • špecifický cieľ č. 5.1.1 Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií <p>Aktivita: financovanie prevádzkových nákladov MAS spojených s riadením a uskutočňovanie stratégii CLLD</p> <p>A) personálne a administratívne náklady MAS (prevádzkové, osobné, poistenie) B) vzdelávanie zamestnancov a členov MAS (školenia, konferencie, semináre, workshopy a pod. okrem školení pre predkladateľov projektov), ktorí sa podieľajú na príprave a vykonávaní stratégie CLLD C) náklady na publicitu a siet'ovanie: účasť zamestnancov a členov MAS na stretnutiach s inými MAS, vrátane zasadnutí národných a európskych sietí, ako aj poplatky za členstvo v regionálnych, národných alebo európskych sietiach MAS D) finančné náklady (napr. bankové poplatky) E) náklady vynaložené na monitorovanie, hodnotenie a aktualizáciu stratégie CLLD (na úrovni MAS)</p>	

Zdroj: Vlastné spracovanie

4.4. Integrované znaky stratégie CLLD

Stratégia CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ predstavuje jeden zo základných strategických dokumentov pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ v rokoch 2014 – 2023. Základným znakom integrácie stratégie je jej samotná tvorba a vznik, pretože stratégia ako taká integruje viacero aktivít pre riešenie konkrétnych problémov územia a snaží sa multiplikovať efekt rozvoja územia mikroregiónu. Ďalším nemenej dôležitým integračným znakom je proces tvorby stratégie CLLD, do ktorej boli zapojené všetky zložky komunitného života v obciach a v mikroregióne (obce, občania, podnikatelia, neziskové organizácie a pod.). Všetky názory a podnety boli brané do úvahy a spoločnými silami vznikla stratégia CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“.

Vyššie spomenutá integrácia vychádza a je v súlade s nariadením (EÚ) č. 1303/2013, ktoré definuje stratégiu CLLD ako stratégiu integrovaných znakov a „viacsektorových oblastných stratégii miestneho rozvoja“. Stratégia CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ je multifondová a viacsektorová. V rámci jej implementácie sa realizujú projekty verejného aj súkromného sektora, pričom väčšina z projektových zámerov má integrovaný charakter.

Stratégia CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ sa zameriava na také ciele a činnosti, ktoré majú najväčšiu šancu spôsobiť pozitívne zmeny v území a podporiť tie oblasti rozvoja územia, kde existuje potenciál pre udržateľný rozvoj mikroregiónu s cieľom využiť kapacity miestnych zdrojov v súlade so stratégou Európa 2020 – inkluzívny, inteligentný a udržateľný rast.

Integrácia v rámci stratégie CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ je tiež zameraná na:

- riešenie špecifických cieľov a strategických priorit prostredníctvom viacerých projektov implementovaných v časovej súvzťažnosti rokov 2016 – 2023 za účelom maximalizácie ich dopadov.
- integrovať silné stránky územia a využiť ich maximálny potenciál.
- spolupracovať a vymieňať si skúsenosti so slovenskými MAS, ako aj s MAS zo zahraničia a spoločným „benchmarking-om“ zlepšovať činnosť MAS.
- pokračovať v integrácii vnútorných zložiek mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ (obyvatelia, podnikatelia, samosprávy a pod.) a spoločnými silami realizovať ciele stratégie CLLD, aktivizovať miestnych obyvateľov.

Integrovaný prístup prináša nové možnosti efektívnejšieho investovania finančných prostriedkov v rozvoji obcí a regiónu, nakoľko niektoré investície spolu logicky súvisia a prinášajú multiplikačný efekt, ktorý mobilizuje a znásobuje využité verejné a súkromné zdroje v území a prispieva k prehĺbeniu spolupráce v rámci mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ (verejný, súkromný, občiansky a neziskový sektor).

Medzi základné spoločné znaky integrovaných nástrojov v období 2014 – 2020 patrí vzájomná synergia a doplnkovosť stratégii rôzneho rozsahu a územnej pôsobnosti. Stratégia CLLD pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ napĺňa príslušné ciele Stratégie Európa 2020, Dunajskej stratégie, Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020, Integrovaného regionálneho operačného programu 2014 – 2020, Stratégie rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja, Programu rozvoja obcí mikroregiónu „Požitavie – Širočina“.

Demarkačné línie medzi podnikateľmi v rámci stratégie CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ vo všeobecnosti platí, že podpora z EPFRV je smerovaná do poľnohospodárskych podnikov, spracovateľských podnikov, potravinárskych podnikov, obhospodarovateľov lesa a malé a stredné podniky s podielom tržieb z poľnohospodárstva viac ako 30 %. Z EFRR sú v rámci podpory podnikateľských projektov oprávnené subjekty, ktoré nie sú oprávnené z EPFRV a inovatívne podnikajú vo vidieckej oblasti. V prípade investícií pre verejný sektor je cieľom združenia zvýšiť kvalitu života obyvateľov mikroregiónu „Požitavie – Širočina“, pričom podpora z EFRR bude zameraná na zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím (mesto – vidiek) – integrované investície smerovať do mesta Vráble a jeho okolia a dosiahnuť difúzny efekt investície.

Integrácia aktivít sa odzrkadlia aj vo zvýšenej podpore projektov súkromného sektora, ktoré majú možnosti generácie dodatočných finančných príjmov a inkluzívneho rozvoja mikroregiónu „Požitavie – Širočina“. Podpora súkromných investícií bude v pomere viac ako 51 %.

Integrácia podnikateľských projektov bude sledovať multiplikačný efekt v oblasti pestovania špeciálnej rastlinnej výroby a konzumácie týchto produktov v miestnych reštauráciách a zariadeniach cestovného ruchu. Taktiež produkty zo živočíšnej výroby sa budú môcť spracovávať v nových podporených zariadeniach pre výrobu mäsových produktov a týmto spôsobom multiplikovať a integrovať rozvoj a tvorbu pracovných miest.

4.5. Inovatívne znaky stratégie CLLD

Zmena oproti doterajšej praxi v riešení rozvoja vidieka a zároveň aj inovatívnosť v riešení problémov územia mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ spočíva v samotnej existencii partnerstva a ochoty všetkých zúčastnených podieľať sa na implementácii stratégie CLLD. Tento prístup na základe metódy LEADER ako aj prítomnosť viacerých partnerov z rôznych sektorov je zárukou, že rozhodovanie o budúcnosti územia bude mať integrovaný charakter a že spojí možnosti všetkých obcí s úsilím zabezpečiť finančne strategické rozhodnutia z viacerých zdrojov – vlastných financií i vonkajších zdrojov.

Ďalšou inováciou v prístupe k rozvoju je identifikácia príležitostí pre príjmy a pracovné miesta založené hlavne na domáčich zdrojoch v rôznych oblastiach. V území sa nachádza celoslovensky známe Arborétum Mlyňany, ktoré každoročne zaznamenáva vysokú návštevnosť. Aj okolitá príroda potvrdzuje správnosť tejto stratégie, vrátane tradície v domácej výrobe vína, fungujúcich poľovníckych revírov, historických pamiatok a parkov. Blízkosť miest Nitra, Zlaté Moravce a Vráble tiež otvára možnosť rozvoja prímeštnej rekreácie. Príťažlivý vzhlľad a mierny reliéf krajiny predpokladá rozvoj cykloturistiky. Tieto iniciatívy predpokladajú obnovu obcí – pre domáčich obyvateľov aj hostí, a to inovatívnym spôsobom tak, aby sa zvýraznili tradície a história obcí a poskytli sa inovatívne urbanistické riešenia a nové služby, za ich súčasného skvalitnenia a dobudovania nevyhnutnej infraštruktúry.

Po skúsenosti z programovacieho obdobia 2007 – 2013 a z implementácie ISRÚ mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ v rokoch 2010 – 2015 sa medzi inovatívne znaky zaraďuje kooperácia medzi viacerými sektormi zastúpenými v členskej základni MAS – verejná správa, podnikatelia, neziskový sektor a občania. Ich vzájomná spolupráca prináša ovocie v podobe rozvoja komunity a rozvoja spolupráce medzi obcami a ich obyvateľmi. Významnú úlohu v tomto smere zohrala implementácia projektov spolupráce, ktorá aktivizovala rôzne spolky, kluby a aktívnych ľudí, pričom došlo k riešeniu niektorých problémov územia. V tomto inovatívnom rozvoji by sme radi pokračovali.

Inovatívne podnikateľské zámery prinesú do územia mikroregiónu „Požitavie- Širočina“ nové pracovné miesta, nové zdroje príjmov pre podnikateľov, ako aj pre samosprávy (miestne dane) a dobre vzdelaní, kvalifikovaní mladí ľudia nebudú odchádzať do veľkých miest či

zahraničia a ostanú vo svojej rodnej obci, kde sa budú podieľať na spoločnom rozvoji obce a mikroregiónu, budú spoločne budovať komunitu, ktorá bude napĺňať svoje stanovené ciele.

Inovácia v rámci implementácie stratégie CLLD spočíva aj v spolupráci s expertami v oblasti rozvoja vidieka, ako aj s akademickou pôdou, hlavne SPU v Nitre a UKF v Nitre, ktoré pravidelne kooperujú s Občianskym združením pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ pri vyučovacom procese v oblasti manažmentu projektov EÚ a rozvoji vidieka, spoločne zavádzajú inovatívne prvky v rozvoji vidieka do praxe.

Podpora inovatívnych projektov vo vidieckej oblasti prispieva aj k skvalitneniu životného prostredia a úspore energie, pričom nové technológie prinášajú na trh nové kvalitnejšie výrobky (napr. kvalitnejšie pekárenské výrobky, mäsiarske výrobky, služby v cestovnom ruchu a pod.) S touto výzvou a cieľom združenia podporovať inovatívne podnikanie na vidieku by sme radi uspeli v možnosti získať finančné prostriedky zo zdrojov EÚ.

V spolupráci s partnermi zo zahraničia, akademickou obcou ako aj rôznymi partnermi v rámci územia pôsobnosti MAS by sme chceli realizovať rôzne inovatívne projekty, ktoré by slúžili ako pilotné projekty a následne by sme ich vedeli porovnávať s projektmi ostatných MAS na Slovensku a takýmto spôsobom by sme sa učili navzájom robiť veci lepšie, robiť veci inak a inovovať svoje manažérské postupy.

Vyššie uvedené inovácie – riadenie rozvoja územia na základe spolupráce a partnerstva rôznych sektorov (verejného, súkromného a občianskeho), využitie domácich zdrojov pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu a netradičný prístup k obnove obcí založený na tradíciách, inovatívnom urbanizme a dobudovaní nevyhnutej infraštruktúry s dôrazom na podmienky pre trávenie voľného času pre domáčich i návštěvníkov, je možné dosiahnuť prostredníctvom vyššie uvedených priorit a špecifických cieľov, čo prispeje k celkovému zatraktívneniu územia, k tvorbe nových zdrojov príjmov a pracovných miest.

5. Implementačný rámec

5.1. Popis riadiaceho a implementačného procesu

5.1.1. Riadiaci proces - organizačná štruktúra MAS

Z hľadiska právnej subjektivity má OZ pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ právnu formu občianskeho združenia v zmysle zákona SR č. 83/1990 Zb. O združovaní občanov v znení neskorších predpisov. Občianske združenie pod názvom: **Občianske združenie pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“** má sídlo v obci Malé Vozokany – Obecný úrad č. 46, 951 82 Malé Vozokany a bolo zaregistrované dňa 5.6.2008 Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, číslo sp. VVS/1-900/90-32113.

Štatistický úrad SR, pracovisko v Nitre pridelilo OZ pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ IČO: 42 11 94 30 dňa 11.6.2008.

Členská základňa Občianskeho združenia pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ predstavuje partnerstvo verejného a súkromného sektora vrátane občianskeho a neziskového, ktoré pôsobia na území mikroregiónu „Požitavie – Širočina“. Aktuálny pomer verejného a súkromného sektora v rámci členskej základne je 47,5 : 52,5 %. Celkový počet členov verejno–súkromného partnerstva je 40 členov. Pomerné teritoriálne zastúpenie členov OZ je zabezpečené tak, že minimálne 1 člen má trvalé bydlisko, sídlo, resp. prevádzku v jednej z devätnástich obcí, ktorá spadá do územia pôsobnosti partnerstva. Okrem uvedených kritérií partnerstvo splňa aj podmienky rodového a sociálneho zastúpenia. Konkrétny zoznam členov verejno–súkromného partnerstva (MAS) je uvedený v Prílohe č. 2 a č. 3.

Organizačná štruktúra občianskeho združenia bola vytvorená tak, aby jej jednotlivé orgány plnili funkciu koordinačnú, iniciačnú, výkonnú a kontrolnú. Občianske združenie pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ má konštituované všetky povinné orgány s riadne definovanými kompetenciami a úlohami. **Orgány združenia sú tvorené predstaviteľmi verejných a súkromných miestnych spoločensko–hospodárskych záujmov, v ktorých na úrovni rozhodovania nemajú ani orgány verejnej moci, ani žiadna záujmová skupina viac ako 49 % hlasovacích práv.**

Najvyšším orgánom združenia je „**Valné zhromaždenie**“, ktorého členmi sú všetci členovia MAS. Úlohy, kompetencie a zásady činnosti Valného zhromaždenia sú súčasťou stanov združenia a taktiež organizačného poriadku združenia. Personálne zastúpenie valného zhromaždenia OZ je uvedené v personálnej matici (Príloha č. 19). **Celkový počet členov Valného zhromaždenia je 40 členov a z toho je 47,5 % zástupcov verejného sektora, 20 % zástupcov súkromného sektora, 17,50 neziskového sektora a 15 % členov ako fyzických osôb.** Stanovy občianskeho združenia tvoria Prílohu č. 17 a č. 18 tejto stratégie.

Zástupcovia členov verejno-súkromného partnerstva boli do orgánov združenia delegovaní valným zhromaždením na základe ich odborných predpokladov, skúseností, pri zabezpečení základnej požiadavky prístupu LEADER a Miestneho rozvoja vedeného komunitou, rešpektujúc pomerné územné zastúpenie, sociálne a rodové zastúpenie reprezentantov.

Rada združenia – je výkonným orgánom združenia, ktorý zodpovedá za svoju činnosť valnému zhromaždeniu. Rada združenia riadi činnosť združenia v období medzi zasadnutiami valného zhromaždenia. Úlohy, kompetencie a zásady činnosti výkonného orgánu sú súčasťou stanov združenia a taktiež organizačného poriadku združenia. Personálne zastúpenie Rady združenia je uvedené v personálnej matici (Príloha č. 19). **Počet členov Rady združenia je 11 a z toho je 45,45 % zástupcov verejného sektora, 18,18 % sú zástupcovia súkromného sektora, 18,18 % sú aj zástupcovia neziskových združení a 18,18 % tvoria aj zástupcovia z radov fyzických osôb.**

Členovia rady združenia za predsedníčku občianskeho združenia zvolili **Ing. Justínu Pálkovú**, ktorá je zároveň „statutárnym orgánom“ združenia. Úlohy, zodpovednosť a kompetencie predsedu združenia upravujú Stanovy OZ, ktoré tvoria Prílohu č. 17 a č. 18 stratégie CLLD.

Združenie má taktiež zvolených **2 podpredsedov** – jedného za súkromný sektor a jedného za verejný sektor, pričom podpredseda vykonáva úlohy a kompetencie štatutárneho orgánu v špecifických prípadoch, ktoré sú definované v stanovách združenia. Tieto funkcie zastávajú **Alena Záhoreczová a Ing. Marián Gyepes**.

Kancelária rady združenia je zriadená radou združenia a jej hlavnou činnosťou je zabezpečenie spravovania verejných prostriedkov, ako aj manažovanie činnosti a realizácia úloh združenia. Na čele kancelárie rady združenia je manažér menovaný radou združenia. Kancelária rady združenia bude pracovať na základe pracovného a organizačného poriadku schváleného výkonným orgánom, ktorý obsahuje aj kvalifikačné predpoklady a kompetencie pre jednotlivé pracovné pozície v zmysle minimálnych požiadaviek Systému riadenia CLLD a bodovacích kritérií pre výber MAS. Organizačný poriadok je súčasťou príloh stratégie CLLD (Príloha č. 20). Uvedené úlohy pre zamestnancov kancelárie združenia sú popísané v Stanovách OZ. Minimálne kvalifikačné požiadavky na manažéra sa nachádzajú v organizačnom poriadku a vychádzajú z bodovacích kritérií pre hodnotenie stratégií CLLD.

Občianske združenie pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ má zatiaľ personálne obsadenú iba funkciu manažéra združenia. Ostatné pracovné pozície zamestnancov združenia (administratívny pracovník a účtovník) budú personálne obsadené ihneď po získaní štatútu MAS na základe výberového konania. Pri personálnom obsadzovaní

je braná do úvahy podmienka profesionality, ale tiež sa zohľadňuje obmedzenie, že zamestnanec môže byť iba členom valného zhromaždenia združenia.

Manažér združenia má vysokoškolské vzdelanie II. stupňa, v odbore regionálny rozvoj, pričom v súčasnosti externe študuje doktorandské štúdium v odbore Integrovaný rozvoj vidieka. Disponuje viac ako 5-ročnou praxou z oblasti manažmentu projektov financovaných z EÚ a riadením verejno-súkromného partnerstva. Od marca 2010 je manažérom Občianskeho združenia pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“. Implementácia stratégie mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ pozostávala z 55 schválených projektov v celkovej hodnote viac ako 2 milióny EUR, činnosti kancelárie MAS po dobu takmer 6 rokov v hodnote približne 370 tisíc EUR a implementácie 5 veľmi úspešných projektov spolupráce v hodnote približne 140 tisíc EUR.

Výberová komisia hodnotí (v zmysle prideľuje body, nevykonáva odborné hodnotenie) a vyberá projekty resp. ŽoNFP, prostredníctvom ktorých sa bude implementovať stratégia. Zároveň zostavuje a predkladá zoznam projektov (ŽoNFP), ktoré odporúča schváliť na financovanie z PRV a IROP. Výberová komisia za svoju činnosť zodpovedá rade združenia.

Výberová komisia má minimálne troch členov, pričom počet členov musí byť vždy nepárny. MAS v prípade konfliktu záujmov môže nahradíť člena výberovej komisie náhradníkom, aj z externého prostredia (mimo členskú základňu, mimo územnú pôsobnosť MAS). Zloženie členov výberovej komisie rešpektuje podmienku min. 50 % zástupcov zo súkromného a občianskeho sektora a max. 50 % zástupcov verejného sektora.

Výkonný orgán MAS (Rada združenia) menuje vždy novú výberovú komisiu pre každú výzvu, pričom jednotliví členovia komisie sa môžu opakovať. V rámci jednej výzvy môže byť menovaná len jedna komisia. Výmena člena komisie je možná len v opodstatnených prípadoch (konflikt záujmov, úmrtie člena komisie, dlhodobá PN a pod.).

Úlohy a kompetencie výberovej komisie sú v súlade so Systémom riadenia CLLD a so všetkými strategickými dokumentmi a legislatívou SR, pričom podrobnejšie ich definujú Stanovy OZ a Organizačný poriadok.

Výberová komisia sa bude obsadzovať náhodným výberom zo zoznamu potencionálnych členov výberovej komisie t.j. (losovaním) na zasadnutí výkonného orgánu OZ. Predmetný zoznam bude vedený v kancelárií OZ na základe odborného hľadiska, pričom sa bude brať do úvahy dlhoročná skúsenosť s hodnotením projektov LEADER 2007 – 2013 a skutočnosť, že daná osoba sa pravidelne vzdeláva v oblasti hodnotenia a výberu projektov. V prípade konfliktu záujmov člena výberovej komisie, bude takýto člen vymenený

náhradníkom, aj z externého prostredia (mimo členskú základňu, mimo územnú pôsobnosť MAS).

Monitorovací výbor je kontrolným orgánom združenia a pozostáva zo štyroch členov. Personálne obsadenie monitorovacieho výboru je uvedené v personálnej matici. Členov monitorovacieho výboru menuje výkonný orgán združenia. Všetky jeho kompetencie a zásady činnosti sú definované v Stanovách OZ a v Organizačnom poriadku.

Revízna komisia je kontrolným orgánom združenia, ktorý za svoju činnosť zodpovedá valnému zhromaždeniu, ktoré volí členov revíznej komisie. Komisia je tvorená štyrmi členmi (predseda, 3 členovia). Druhou podmienkou je, že členstvo v revíznej komisii je nezlučiteľné s členstvom v iných orgánoch združenia s výnimkou valného zhromaždenia. Personálne obsadenie revíznej komisie je uvedené v personálnej matici. Všetky kompetencie a zásady činnosti revíznej komisie sú definované v Stanovách OZ a v Organizačnom poriadku.

Spôsob propagácie činnosti verejno-súkromného partnerstva

Činnosť verejno-súkromného partnerstva bola v priebehu vypracovávania integrovanej stratégie CLLD propagovaná prostredníctvom internetovej stránky mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ a tiež prostredníctvom časopisu mikroregiónu, ktorý je vydávaný štvrtročne. O aktivitách vykonávaných v tomto období, boli tiež obyvatelia mikroregiónu informovaní prostredníctvom vývesiek na verejných tabuliach obcí a prostredníctvom obecného rozhlasu.

Od roku 2008 sú všetky aktivity verejno-súkromného partnerstva zverejňované na internetovej stránke občianskeho združenia: <http://www.ozpozitavie-sirocina.sk/>. Aktualizáciou internetovej stránky je poverený manažér združenia. Internetová stránka sa aktualizuje minimálne jedenkrát mesačne, tak aby bolo zabezpečené priebežne uverejňovanie všetkých aktivít združenia. Súčasné využitie hore uvedených možností, ako je obecný rozhlas, časopis mikroregiónu, atď. sa samozrejme nevylučuje, práveže ich vzájomná synergia je žiaduca z dôvodu čo najširšieho záberu informovania verejnosti.

Spôsob konzultácie s konečnými prijímateľmi – predkladateľmi projektov (poradenstvo a externá pomoc)

Konzultácie s konečnými prijímateľmi – predkladateľmi projektov boli, sú a budú realizované v kancelárii rady združenia a z pozície združenia budú vykonávané manažérom

zdrúženia. Konzultácie budú vykonávané vo vzťahu k predkladaniu ŽoNFP (projektov) a ich súladu s integrovanou stratégiou CLLD, ako aj k procesu výberu projektov, ich predkladaniu na PPA a IROP a komunikácie s riadiacimi orgánmi, ako aj v procese realizácie projektov, monitoringu a kontroly. Tieto procesy budú prebiehať v súlade s Programom rozvoja vidieka SR 2014 – 2020, s Integrovaným regionálnym operačným programom 2014 - 2020, tiež v súlade so Systémom riadenia CLLD a Systémom riadenia PRV a EŠIF.

Povinné prílohy:

- *Príloha č. 7 - Životopis + doklad o vzdelaní (manažér OZ pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“)*
- *Príloha č. 8 - Životopis + doklad o vzdelaní (5-ti členovia výkonného orgánu - Rady zdrúženia) OZ pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“*
- *Príloha č. 17 - Stanovy Občianskeho združenia pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ zo dňa 10. 12. 2015 (bez registrácie MV SR)*
- *Príloha č. 18 - Stanovy Občianskeho združenia pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ zo dňa 09. 02. 2015 (registrované MV SR)*
- *Príloha č. 19 - Personálne zloženie jednotlivých orgánov Občianskeho združenia pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ (Personálna matica)*
- *Príloha č. 20 - Organizačný poriadok Občianskeho združenia pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“*
- *Príloha č. 21 – Schéma organizačnej štruktúry OZ pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“*

5.1.2. Implementačný proces

Implementačný proces predstavuje proces výberu, hodnotenia a schvaľovania žiadostí zahŕňajúci vyhlásenie výzvy, príjem projektov, hodnotenie a výber na úrovni MAS, PPA resp. RO pre IROP a následné schválenie žiadosti. Tieto implementačné procesy majú svoje identické znaky ako aj svoje špecifiká a odlišnosti. Taktiež sa MAS ako konečný prijímateľ môže uchádzať o iné zdroje z národných podporných schém, ako aj z cezhraničných projektov spolupráce.

Implementačné procesy určené pre implementáciu stratégie CLLD sú podrobne opísané v nasledovných dokumentoch, vždy v aktuálne platnom znení:

- Systém riadenia CLLD (LEADER a komunitný rozvoj) pre programové obdobie 2014 – 2020
- Systém riadenia PRV SR 2014 – 2020

➤ Systém riadenia EŠIF a IROP

Implementácia stratégie CLLD a činnosť MAS sa v programovom období 2014 – 2020 bude riadiť vyššie uvedenými dokumentmi. V nasledovných podkapitolách budú popísané základné činnosti prevzaté z týchto dokumentov a regionálne špecifiká, ktoré odzrkadľujú skúsenosti s implementáciou stratégie CLLD.

V rámci implementácie stratégie CLLD je potrebné rešpektovať § 46 zákona o príspevku z EŠIF (Zákon 292/2014 Z. z.), ktorý charakterizuje pravidlá posudzovania konfliktu záujmov v rámci celého procesu (prípravy výzvy, rozhodovania v konaní, príprave a realizácii projektu alebo projektového zámeru). **Konflikt záujmov v rámci podpory z EŠIF je prísne zakázaný.**

Kancelária MAS vypracuje v rámci stratégie CLLD indikatívny harmonogram vyhlasovania výziev, ktorý bude pravidelne aktualizovaný v zmysle ročného plánu o činnosti a bude uvádzať predbežnú finančnú alokáciu na výzvu. Indikatívny harmonogram výziev musí rešpektovať podmienky jeho včasného zverejnenia a schvaľovania v zmysle Systému riadenia CLLD v kapitole 9 Žiadosť o NFP (časť PRV 2014 – 2020) a v kapitole 11 (CLLD v rámci IROP 2014 – 2020).

5.1.2.1. ŽoNFP z PRV 2014 – 2020

ŽoNFP sa podáva príslušnej MAS na základe vyhlásenej výzvy na predkladanie ŽoNFP (**jednokolový systém, uzavretá forma výzvy**). Formálne náležitosti výzvy sú uvedené v kapitole 9.1 Výzva na predkladanie Žiadosti o NFP – Systému riadenia CLLD. Prílohou výzvy sú formulár ŽoNFP (vzor vypracovaný PPA), príručka pre žiadateľa, schéma štátnej a/alebo pomoci de minimis (ak je relevantná), zoznam merateľných ukazovateľov a predbežná informácia pre žiadateľov podľa čl. 13 nariadenia 1302 /2008.

Zmena výzvy, jej prípadné zrušenie je akceptovateľné vždy iba v súlade s kapitolou 9.4 Zmena a zrušenie výzvy – Systému riadenia CLLD.

Procesné úkony, ktoré musí Občianske združenie pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ vykonať v rámci Konania o žiadosti o NFP z PRV SR 2014 – 2020, sú popísané v kapitole 9.5 Systému riadenia CLLD.

ŽoNFP je základným dokumentom, ktorým žiadateľ na základe vyhlásenej výzvy na predkladanie ŽoNFP žiada MAS o spolufinancovanie projektu z finančných prostriedkov určených pre danú MAS a danú výzvu. Konanie o ŽoNFP sa začína dňom jej riadneho a včasného doručenia na príslušnú MAS v zmysle podmienok stanovených v kapitole 9.5 Systému riadenia CLLD.

Príjem a registráciu ŽoNFP zabezpečí príslušná MAS, pričom po overení splnenia všetkých podmienok zaregistruje príslušnú ŽoNFP do IS AGIS PRV a vykoná overenie ostatných podmienok poskytnutia príspevku. Po zaregistrovaní ŽoNFP vystaví MAS žiadateľovi „Potvrdenie o registrácii žiadosti“ v zmysle kapitoly 9.5 Systému riadenia CLLD.

Po vykonaní týchto úkonov nasleduje kontrola formálnej a vecnej správnosti Žiadosti o NFP v zmysle podkapitoly 9.5.3 a 9.5.4 Systému riadenia CLLD. Všetky zásahy a závery z konania o ŽoNFP sú zaznamenané v kontrolnom liste v rámci informačného systému.

MAS vykoná kontrolu oprávnenosti výdavkov ŽoNFP v súlade so stratégou CLLD, ako aj iných podporných dokumentov, pričom oprávnené sú len výdavky v rámci územnej pôsobnosti MAS. Charakter výdavkov môže byť – bežný alebo kapitálový. Informovanie konečných prijímateľov a vecné hľadisko oprávnenosti výdavkov, ako aj iné dôležité informácie sú uvedené v podkapitole 9.5.5 Systému riadenia CLLD.

MAS si v rámci stratégie CLLD a vecne príslušnej výzvy stanoví minimálnu a maximálnu výšku oprávnených výdavkov, ktorá musí byť v súlade s Programom rozvoja vidieka SR 2014 – 2020 a Systémom riadenia CLLD, podkapitola 9.5.5.1.

Po vykonaní všetkých predchádzajúcich kontrol zabezpečí MAS odborné hodnotenie ŽoNFP odbornými hodnotiteľmi a priradenie projektov k prioritnej a fokusovej oblasti. Proces odborného hodnotenia prebieha v zmysle kapitoly 9.5.6, 9.5.7 a následne výberovou komisiou v zmysle úloh výberovej komisie uvedených v podkapitole 9.6.1 a pracovnými úkonmi v súlade s podkapitolou 9.6.2 Systému riadenia CLLD. Odborní hodnotitelia sú povinní pred účasťou na odbornom hodnotení podpísať Čestné vyhlásenie o nestrannosti, zachovaní dôvernosti informácií a vylúčení konfliktu záujmov. Všetky výsledky a hodnotenia sa musia písomne zaznamenať. Po ukončení každého kola hodnotenia sa musí vypracovať Protokol o výbere ŽoNFP, v ktorom sa navrhujú jednotlivé projekty (ŽoNFP) na vydanie Rozhodnutia o schválení ŽoNFP, neschválení ŽoNFP príp. o zastavení konania.

Pôdohospodárska platobná agentúra vykoná príjem Žiadosti o NFP, vrátane protokolu o výbere ŽoNFP z MAS v zmysle kapitoly 9.7 Systému riadenia CLLD. Všetky dokumenty v rámci protokolu o výbere ŽoNFP musia byť originály a protokol samotný musí byť podpísaný štatutárnym orgánom MAS, osobami podieľajúcimi sa na konaní o ŽoNFP na MAS a predsedom výberovej komisie. Kontrola formálnej a vecnej správnosti pracovníkmi PPA a zároveň odborné hodnotenie Žiadosti o NFP zo strany PPA, priradenie k fokusovej oblasti, vypracovanie zmluvy o poskytnutí NFP a jej prípadné ukončenie sa riadi kapitolou 9.7, 9.8 a 9.9 Systému riadenia CLLD.

Monitorovanie a hodnotenie stratégie CLLD prebieha v spolupráci viacerých organizácií. MAS je povinná poskytnúť informácie riadiacim orgánom, NSRV, určeným hodnotiteľom, alebo iným subjektom povereným výkonom týchto funkcií. MAS je okrem toho povinná vykonávať vlastné hodnotenie a monitorovanie, ktoré vykonáva kancelária MAS v spolupráci s monitorovacím výborom.

Občianske združenie pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ sa v rámci implementácie časti PRV SR 2014 – 2020 rozhodlo pre uplatňovanie len jednokolového výberového systému s ohraničeným dátumom na predkladanie ŽoNFP (uzavretá forma). V rámci konania o ŽoNFP platia stanovené termíny a časové horizonty v zmysle Systému riadenia CLLD.

5.1.2.2. ŽoNFP z IROP 2014 – 2020

ŽoNFP sa podáva príslušnej MAS na základe vyhlásenej výzvy na predkladanie ŽoNFP z časti pre IROP 2014 - 2020. Integrovaný regionálny operačný program 2014 – 2020 pracuje s informačným systémom ITMS 2014+.

Príprava výzvy, formálne náležitosti výzvy, systém a jej schvaľovanie RO pre IROP a jej zverejnenie prebieha v zmysle podkapitoly 11.1 Výzva na predkladanie Žiadostí o nenávratný finančný príspevok zo Systému riadenia CLLD.

Výzva musí mať v zmysle Systému riadenia CLLD len formu otvorenej výzvy, ktorej dĺžka je závislá na disponibilných finančných zdrojoch určených pre výzvu. Hodnotenie ŽoNFP a zverejňovanie potrebných informácií o výzve prebieha v súlade s touto kapitolou. Zmeny výzvy, prípadne jej zrušenie sa riadi kapitolou 11.2 Zmena a zrušenie výzvy zo Systému riadenia CLLD.

Procesné úkony v rámci konania o ŽoNFP (schvaľovací proces) sú popísané v kapitole 11.5 Systému riadenia CLLD.

V zmysle podkapitoly 11.5.2 Systému riadenia CLLD zabezpečuje MAS príjem ŽoNFP odo dňa vyhlásenia výzvy až do dňa jej uzavretia. ŽoNFP sa pokladá za riadne doručenú pokiaľ bola doručená elektronicky prostredníctvom systému ITMS 2014+ a písomne v určenej forme na príslušnú adresu MAS určenú vo výzve. Proces prijímania projektu je popísaný v tejto podkapitole. Po overení splnenia podmienok riadneho prijatia ŽoNFP zaregistruje MAS projekt v ITMS 2014+. Následne sa vykoná administratívne overenie projektu (ŽoNFP) zo strany MAS v zmysle zoznamu povinných príloh a v súlade s kapitolou 11.5.2 Systému riadenia CLLD. V prípade splnenia všetkých podmienok

poskytnutia príspevku, ktorých overenie je súčasťou administratívneho overenia ŽoNFP, postupuje projekt na odborné hodnotenie výberovou komisiou.

Odborné hodnotenie ŽoNFP prebieha v súlade s podkapitolou 11.5.3 Systému riadenia CLLD, pričom odborní hodnotitelia sú povinní pred účasťou na odbornom hodnotení podpísat Čestné vyhlásenie o nestrannosti, zachovaní dôvernosti informácií a vylúčení konfliktu záujmov. Konečným výstupom z odborného hodnotenia ŽoNFP je hodnotiaci hárok (jeden spoločný hárok), ktorý obsahuje spoločné posúdenie odborných hodnotiteľov. Procesný postup, ktorý predchádza vydaniu spoločného hodnotiaceho hárku, bude upravený v Príručke pre odborných hodnotiteľov.

MAS ako taká musí v procese výberu ŽoNFP kontrolovať oprávnenosť výdavkov CLLD/IROP, pričom musí byť v súlade so stratégiou CLLD, výzvou a príručkou pre žiadateľa. O oprávnenosti výdavkov rozhoduje príslušná MAS, pričom sa riadi ustanoveniami stratégie CLLD, výzvy, príručky pre žiadateľa a kapitolou 11.5.3.1 Systému riadenia CLLD.

Výdavky musia skutočne vzniknúť a byť uhradené prijímateľom medzi 1. januárom 2014 a 31. decembrom 2023 v rámci územnej pôsobnosti MAS Občianske združenie pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“. Minimálna a maximálna výška oprávnených výdavkov je definovaná v stratégii CLLD a vo výzve v ITMS 2014+, pričom kontrolu dodržania tohto intervalu vykonáva príslušná MAS.

Výber žiadostí o nenávratný finančný príspevok vykonáva výberová komisia, ktorá stanoví poradie ŽoNFP od najvyššie umiestnenej ŽoNFP (kompletnej) po najnižšiu umiestnenú ŽoNFP (kompletnú). Po ukončení procesu výberu ŽoNFP vypracuje výberová komisia Protokol o výbere ŽoNFP, v ktorom navrhuje jednotlivé ŽoNFP na schválenie, neschválenie príp. na vydanie rozhodnutia o zastavení konania. Protokol o výbere ŽoNFP musí byť podpísaný štatutárnym orgánom MAS, osobami podielajúcimi sa na konaní o ŽoNFP na MAS. Všetky postupy výberu žiadostí o nenávratný finančný príspevok sú popísané v kapitole 11.6 Systému riadenia CLLD.

Riadiaci orgán pre IROP zabezpečuje príjem posúdených ŽoNFP vrátane Protokolu o výbere ŽoNFP z MAS a vykoná ich registráciu v ITMS 2014+. RO pre IROP vykoná všetky potrebné úkony definované v kapitole 11.7 Overenie výberu ŽoNFP vykonanej MAS na RO pre IROP a schvaľovací proces ŽoNFP a vydá k ŽoNFP jedno z nižšie uvedených rozhodnutí:

- a) Rozhodnutie o schválení
- b) Rozhodnutie o neschválení

c) Rozhodnutie o zastavení konania.

Zmluva o poskytnutí NFP bude podpísaná s konečnými prijímateľmi v zmysle kapitoly 11.8 Zmluvy o poskytnutí NFP, pričom je potrebné zabezpečiť súčinnosť konečných prijímateľov a MAS.

Monitorovanie a hodnotenie stratégie CLLD prebieha spoluprácou viacerých organizácií. MAS je povinná poskytnúť informácie riadiacim orgánom, NSRV, určeným hodnotiteľom, alebo iným subjektom povereným výkonom týchto funkcií. MAS je okrem toho povinná vykonávať vlastné hodnotenie a monitorovanie, ktoré vykonáva kancelária MAS v spolupráci s monitorovacím výborom.

5.1.2.3. ŽoNFP z iných zdrojov

Občianske združenie pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ nebude rozhodovať o pridelení finančných prostriedkov z iných podporných programov EÚ a SR. Vlastný grantový systém momentálne nie je schválený, avšak v budúcnosti sa jeho implementácia nevylučuje. V prípade jeho zavedenia, bude táto časť rozpracovaná v samostatnom usmernení pre žiadateľov o grant z vlastných zdrojov mikroregiónu „Požitavie – Širočina“.

5.2. Akčný plán

V rámci stanovených cieľov stratégie CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ sú navrhnuté nasledovné opatrenia Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020 a Integrovaného regionálneho operačného programu 2014 – 2020 pre implementáciu v rámci stratégie.

Tabuľka č. 4.A: Opatrenie Stratégie CLLD

Názov opatrenia	1.1 Podpora na investície do polnohospodárskych podnikov
Priradenie kódu opatrenia	Opátrenie 4 – Investície do hmotného majetku (článok 17), Podopatrenie 4.1 – Podpora na investície do polnohospodárskych podnikov
Priradenie k fokusovej oblasti PRV	2A, 2B, 2C, 3A, 4B, 4C, 5C
Ciele a opis opatrenia	Rozvoj polnohospodárstva, podnikania a rast zamestnanosti Podľa analýzy je nezamestnanosť na území MAS „Požitavie – Širočina“ porovnatelná s priemerom Slovenska, avšak miestne stretnutia poukázali na veľký nedostatok miestnych pracovných príležitostí priamo v obciach, čo jednak nútí obyvateľov k migrácii za prácou a nevyhovuje tým, ktorí z nejakých príčin nie sú schopní dochádzať za prácou na veľké vzdialenosťi.

	<p>Obecné stretnutia k príprave CLLD stratégie poskytli množstvo námetov na projektové zámery s cieľom zvýšenia miestnej zamestnanosti v oblasti poľnohospodárstva a potravinárstva. Poľnohospodárstvo a potravinárstvo bolo v SWOT analýze definované ako príležitosť pre uplatnenie miestnych obyvateľov v pracovnom či podnikateľskom priestore.</p> <p>Aktivity a operácie opatrenia majú za cieľ riešiť nasledovné problémy a potreby územia mikroregiónu „Požitavie – Širočina“:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvýšenie efektivity všetkých výrobných faktorov vrátane pôdy a dosiahnutie nárastu pridannej hodnoty poľnohospodárskych podnikov vrátane diverzifikácie ich činnosti ➤ podpora investičných aktivít malých podnikov s výrazne obmedzeným prístupom k zdrojom financovania ➤ zastavenie negatívneho trendu vo využívaní závlah a zvýšenie efektívnosti využívania vody v poľnohospodárstve ➤ zvýšenie podielu využívania a spracovania odpadovej biomasy, rastlinných zvyškov, exkrementov živočíšnej výroby a iných OZE na produkciu energie ➤ podpora predaja domácej produkcie a zvýšenie kvality, rozvoja krátkych dodávateľských reťazcov vrátane investícií v oblasti spracovania a odbytu / marketingu poľnohospodárskej produkcie ➤ zvýšenie energetickej efektívnosti a úspory energie v pôdohospodárstve ➤ pomerné zníženie tvorby emisií skleníkových plynov vo vzťahu k zvýšeniu poľnohospodárskej produkcie ➤ zachovanie kvality vôd a zvýšenie environmentálnej efektívnosti podpôr na ochranu pred znečistením vôd z poľnohospodárskej činnosti <p><u>Opis opatrenia a aktivít</u></p> <p>Predmetom projektových aktivít budú investície do hmotného majetku, ktoré zvyšujú celkovú výkonnosť a udržateľnosť poľnohospodárskeho podniku ako aj činnosti týkajúce sa spracovania alebo využívania obnoviteľných zdrojov energie s výnimkou vodnej, veternej a solárnej energie a činnosti týkajúce sa výroby biomasy a zakladania porastov rýchlorašúcich drevín. Investície do výroby, spracovania a využívania OZE, pričom všetku vyrobenu energiu spotrebuje podnik na vlastnú činnosť.</p> <p>V nadväznosti na SWOT analýzu stratégie CLLD a stanovené špecifické ciele budú v rámci podpory realizované operácie a oprávnené činnosti v súlade s definíciou Programu rozvoja vidieka SR 2014 - 2020 a Príručky pre žiadateľa o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z PRV SR 2014 – 2020 a jej príloh, ktoré vychádzajú z nariadenia EÚ č. 1305/2013.</p>
Oprávnení prijímateľia	Prijímateľom pomoci sú fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej pravovýrobe. V spojitosti s opatrením Spolupráca aj iný verejný alebo súkromný subjekt.

Intenzita pomoci	<p><u>Základná miera podpory z celkových oprávnených výdavkov:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 50 % <p><u>Zároveň platí, že základná miera podpory sa zvyšuje:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • o 20 % v prípade mladých poľnohospodárov; • o 20 % v prípade ekologickejho poľnohospodárstva; • o 20 % v prípade kolektívnych (zdrúžených) investícií; • o 20 % v prípade operačíi v rámci operačných skupín EIP; • o 20 % v prípade integrovaných projektov s inými opatreniami. <p>V prípade, ak predmetom projektu je aj spracovanie, kde výstupom je produkt mimo prílohy I, bude na uvedenú časť nasledovná miera podpory:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Miera podpory z celkových oprávnených výdavkov pre mikro a malé podniky: 45% • Miera podpory z celkových oprávnených výdavkov pre stredné podniky: 35% • Miera podpory z celkových oprávnených výdavkov pre veľké podniky: 25% 																								
Oprávnené výdavky	Definícia oprávnených výdavkov, oprávnených nákladov, všeobecných podmienok oprávnenosti a podmienok oprávnenosti jednotlivých špecifických činností sú definované v Programe rozvoja vidieka SR 2014 - 2020 a Príručke pre žiadateľa o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z PRV SR 2014 – 2020 a jej príloh, ktoré vychádzajú z nariadenia EÚ č. 1305/2013.																								
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	<ul style="list-style-type: none"> • minimálna 10 000,- € • maximálna 100 000,- € 																								
Finančný plán	<table border="1" data-bbox="620 1192 1414 1522"> <thead> <tr> <th></th><th>Spolu</th><th>EU</th><th>ŠR</th><th>VZ</th><th>iné</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>menej rozvinutý región</td><td>538000,00</td><td>201750,00</td><td>67250,00</td><td>269000,00</td><td>0,00</td></tr> <tr> <td>viac rozvinutý región</td><td>0,00</td><td>0,00</td><td>0,00</td><td>0,00</td><td>0,00</td></tr> <tr> <td>Spolu</td><td>538000,00</td><td>201750,00</td><td>67250,00</td><td>269000,00</td><td>0,00</td></tr> </tbody> </table> <p>Vlastné zdroje v rámci kapitoly finančný plán sa môžu znížiť/zvýšiť na základe podmienok, definovaných v časti „Intenzita pomoci“ (možnosť zvýšenia / zníženia základnej miery intenzity pomoci).</p>		Spolu	EU	ŠR	VZ	iné	menej rozvinutý región	538000,00	201750,00	67250,00	269000,00	0,00	viac rozvinutý región	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Spolu	538000,00	201750,00	67250,00	269000,00	0,00
	Spolu	EU	ŠR	VZ	iné																				
menej rozvinutý región	538000,00	201750,00	67250,00	269000,00	0,00																				
viac rozvinutý región	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00																				
Spolu	538000,00	201750,00	67250,00	269000,00	0,00																				
Principy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií	Výberový, hodnotiaci a bodovaci proces bude vykonávaný v zmysle platných právnych predpisov a pravidiel o konfliktoch záujmov. Výberová komisia, zriadená pre každú výzvu samostatne, vyberie a schváli na financovanie z EPFRV projekty s najvyšším počtom bodov v súlade s alokáciou financií na výzvu. Každý projekt musí splniť všeobecné podmienky oprávnenosti a poskytnutia finančného príspevku definovaného v PRV SR 2014 – 2020 a v stratégii CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ a jej príloh (Výberové a hodnotiace kritériá stratégie CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“).																								

Meratelné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota
	M04	Počet podnikov, ktoré získali podporu na investície do pol'nohospodárskych podnikov (opatrenie 1.1)	počet	0	3
	M04	Celkové verejné výdavky (opatrenie 1.1)	€	0	269000,-
	M04	Celkové verejné a súkromné investície (opatrenie 1.1)	€	0	538000,-
		Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch (opatrenie 1.1)	počet	0	3
Indikatívny harmonogram výziev	1. výzva : 2Q/2016 2. výzva : 2Q/2017 n. výzva : 2Q/20nn – v jednotlivých rokoch podľa voľných finančných prostriedkov v opatrení 1.1 určených pre výzvu.				

Tabuľka č. 4.B: Opatrenie Stratégie CLLD

Názov opatrenia	1.2 Podpora pre investície na spracovanie/uvádzanie na trh a/alebo vývoj pol'nohospodárskych výrobkov
Priradenie kódu opatrenia	Opatrenie 4 – Investície do hmotného majetku (článok 17), Podopatrenie 4.2 - Podpora pre investície na spracovanie/uvádzanie na trh a/alebo vývoj pol'nohospodárskych výrobkov
Priradenie k fokusovej oblasti PRV	2A, 2B, 3A
Ciele a opis opatrenia	<p>Rozvoj pol'nohospodárstva, podnikania a rast zamestnanosti</p> <p>Podľa analýzy je nezamestnanosť na území MAS „Požitavie – Širočina“ porovnatelná s priemerom Slovenska, avšak miestne stretnutia poukázali na veľký nedostatok miestnych pracovných príležitostí priamo v obciach, čo jednak nútí obyvateľov k migrácii za prácou a nevyhovuje tým, ktorí z nejakých príčin nie sú schopní dochádzať za prácou na veľké vzdialenosťi.</p> <p>Obecné stretnutia k príprave CLLD stratégie poskytli množstvo námetov na projektové zámery s cieľom zvýšenia miestnej zamestnanosti v oblasti pol'nohospodárstva a potravinárstva. Pol'nohospodárstvo a potravinárstvo bolo v SWOT analýze definované ako príležitosť pre uplatnenie miestnych obyvateľov v pracovnom či podnikateľskom priestore.</p> <p>Aktivity a operácie opatrenia majú za cieľ riešiť nasledovné problémy a potreby územia mikroregiónu „Požitavie – Širočina“:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvýšenie efektivity všetkých výrobných faktorov vrátane pôdy a dosiahnutie nárastu pridanej hodnoty pol'nohospodárskych podnikov vrátane diverzifikácie ich činnosti ➤ podpora investičných aktivít malých podnikov s výrazne obmedzeným prístupom k zdrojom financovania ➤ zastavenie negatívneho trendu vo využívaní závlah a zvýšenie efektívnosti využívania vody v pol'nohospodárstve

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvýšenie podielu využívania a spracovania odpadovej biomasy, rastlinných zvyškov, exkrementov živočisnej výroby a iných OZE na produkciu energie ➤ podpora predaja domácej produkcie a zvýšenie kvality, rozvoja krátkych dodávateľských reťazcov vrátane investícií v oblasti spracovania a odbytu / marketingu poľnohospodárskej produkcie ➤ zvýšenie energetickej efektívnosti a úspory energie v pôdohospodárstve ➤ pomerné zníženie tvorby emisií skleníkových plynov vo vzťahu k zvýšeniu poľnohospodárskej produkcie ➤ zachovanie kvality vôd a zvýšenie environmentálnej efektívnosti podpôr na ochranu pred znečistením vôd z poľnohospodárskej činnosti
	<p>Opis opatrenia:</p> <p>Predmetom projektových aktivít budú investície do hmotného majetku, ktoré sa týkajú spracovania, skladovania, uvádzania na trh a/alebo vývoja poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov, na ktoré sa vzťahuje príloha I ZFEÚ alebo výroby, spracovania, skladovania, uvádzania na trh a/alebo vývoja potravinárskych výrobkov, pričom výstupom výrobného procesu môže byť aj výrobok, na ktorý sa príloha I ZFEÚ nevzťahuje a na investície, ktoré zároveň prispievajú k úsporám spotreby energie. Investícia sa týka výlučne vlastnej činnosti podniku.</p> <p>V nadväznosti na SWOT analýzu stratégie CLLD a stanovené špecifické ciele budú v rámci podpory realizované operácie a oprávnené činností v súlade s definíciou Programu rozvoja vidieka SR 2014 - 2020 a Príručky pre žiadateľa o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z PRV SR 2014 – 2020 a jej príloh, ktoré vychádzajú z nariadenia EÚ č. 1305/2013.</p> <p>Definované oblasti podpory:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mäsopriemysel, hydinársky priemysel a spracovanie vajec 2. Mliekarený priemysel a výroba mliečnych výrobkov 3. Mlynský, pekárenský, pečivárenský a cukrovinkársky priemysel 4. Konzervárenský priemysel a mraziarenský priemysel vrátane výroby termosterilizovaných pokrmov, hotových jedál, omáčok, dojčenských výživ, pretlakov, kečupov, džemov a lekvárov a priemysel výroby korenín 5. Cukrovarnícky priemysel, tukový priemysel vrátane spracovania olejnín a strukovín 6. Pivovarnícko - sladovnícky priemysel, liehovarnícky priemysel, vinársky priemysel, priemysel nealko nápojov a škrobárenský priemysel 7. Výroba kŕmnych zmesí a ostatné spracovanie alebo uvádzanie na trh neuvedené v predchádzajúcich bodoch, napr. spracovanie medu, spracovanie liečivých rastlín, osív a sadív a pod.
Oprávnení prijímateľa	<p>Prijímateľmi pomoci sú:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti spracovania produktov poľnohospodárskej pravovýroby a/alebo potravinárskej výroby (s výnimkou rybích produktov) v rámci celého rozsahu činností. 2. Fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti poľnohospodárskej pravovýroby ako aj spracovania vlastnej produkcie. V tomto prípade prijímateľ podpory bude môcť predávať výhradne výrobky, na ktoré sa ako vstup vzťahuje príloha I ZFEÚ.

	<p>1. VÝSTUP V RÁMCI PRÍLOHY I.</p> <p>Základná miera podpory z celkových oprávnených výdavkov:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pre mikro, malý a stredný podnik: 50% • pre veľký podnik, výška oprávnených výdavkov: 35% <p>Zároveň platí, že základná miera podpory sa zvýší o 20%:</p> <ul style="list-style-type: none"> • v prípade operácií v rámci operačných skupín EIP; • v prípade integrovaných projektov s inými opatreniami. <p>Miera podpory sa môže zvýšiť kombinované najviac do 90% z celkových oprávnených výdavkov.</p> <p>2. VÝSTUP MIMO PRÍLOHY I.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Miera podpory z celkových oprávnených výdavkov pre mikro a malé podniky: 45% • Miera podpory z celkových oprávnených výdavkov pre stredné podniky: 35% • Miera podpory z celkových oprávnených výdavkov pre veľké podniky: 25% 																								
Oprávnené výdavky	Definícia oprávnených výdavkov, oprávnených nákladov, všeobecných podmienok oprávnenosti a podmienok oprávnenosti jednotlivých špecifických činností (produkty v rámci alebo mimo prílohy I ZFEÚ) sú definované v Programe rozvoja vidieka SR 2014 - 2020 a Príručke pre žiadateľa o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z PRV SR 2014 – 2020 a jej príloh, ktoré vychádzajú z nariadenia EÚ č. 1305/2013.																								
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	<ul style="list-style-type: none"> • minimálna 10 000,- € • maximálna 100 000,- € 																								
Finančný plán	<table border="1" data-bbox="604 1259 1393 1589"> <thead> <tr> <th></th><th>Spolu</th><th>EÚ</th><th>ŠR</th><th>VZ</th><th>iné</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>menej rovinutý región</td><td>312000,00</td><td>117000,00</td><td>39000,00</td><td>156000,00</td><td>0,00</td></tr> <tr> <td>viac rovinutý región</td><td>0,00</td><td>0,00</td><td>0,00</td><td>0,00</td><td>0,00</td></tr> <tr> <td>Spolu</td><td>312000,00</td><td>117000,00</td><td>39000,00</td><td>156000,00</td><td>0,00</td></tr> </tbody> </table> <p>Vlastné zdroje v rámci kapitoly finančný plán sa môžu znížiť/zvýšiť na základe podmienok, definovaných v časti „Intenzita pomoci“ (možnosť zvýšenia / zníženia základnej miery intenzity pomoci na základe výstupu v rámci alebo mimo prílohy I. ZFEÚ).</p>		Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné	menej rovinutý región	312000,00	117000,00	39000,00	156000,00	0,00	viac rovinutý región	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Spolu	312000,00	117000,00	39000,00	156000,00	0,00
	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné																				
menej rovinutý región	312000,00	117000,00	39000,00	156000,00	0,00																				
viac rovinutý región	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00																				
Spolu	312000,00	117000,00	39000,00	156000,00	0,00																				
Principy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií¹	Výberový, hodnotiaci a bodovací proces bude vykonávaný v zmysle platných právnych predpisov a pravidiel o konfliktoch záujmov. Výberová komisia, zriadená pre každú výzvu samostatne, vyberie a schválí na financovanie z EPFRV projekty s najvyšším počtom bodov v súlade s alokáciou financií na výzvu. Každý projekt musí splniť všeobecné podmienky oprávnenosti a poskytnutia finančného príspevku definovaného v PRV SR 2014 – 2020 a v stratégii CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ a jej príloh (Výberové a hodnotiacie kritériá stratégie CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“).																								

Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cielová hodnota
	M04	Počet operácií, ktoré získali podporu na investície ako napr. do poľnohospodárskych podnikov, v oblasti spracovania a uvádzania poľnohospodárskych výrobkov na trh (opatrenie 1.2)	počet	0	2
	M04	Celkové verejné výdavky (opatrenie 1.2)	€	0	156000,-
	M04	Celkové verejné a súkromné investície (opatrenie 1.2)	€	0	312000,-
		Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch (opatrenie 1.2)	počet	0	2
Indikatívny harmonogram výziev	1. výzva : 2Q/2016 2. výzva : 2Q/2017 n. výzva : 2Q/20nn – v jednotlivých rokoch podľa voľných finančných prostriedkov v opatrení 1.2 určených pre výzvu.				

Tabuľka č. 4.C: Opatrenie Stratégie CLLD

Názov opatrenia	1.3 Pomoc na začatie podnikateľskej činnosti pre mladých poľnohospodárov
Priradenie kódu opatrenia	Opätnenie 6 - Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti (článok 19) Podopätnenie 6.1 - Pomoc na začatie podnikateľskej činnosti pre mladých poľnohospodárov
Priradenie k fokusovej oblasti PRV	2A, 2B, 6A
Ciele a opis opatrenia	<p>Rozvoj poľnohospodárstva, podnikania a rast zamestnanosti</p> <p>Podľa analýzy je nezamestnanosť na území MAS „Požitavie – Širočina“ porovnatelná s priemerom Slovenska, avšak miestne stretnutia poukázali na veľký nedostatok miestnych pracovných príležitostí priamo v obciach, čo jednak nútí obyvateľov k migrácii za prácou a nevyhovuje tým, ktorí z nejakých príčin nie sú schopní dochádzať za prácou na veľké vzdialenosťi.</p> <p>Obecné stretnutia k príprave CLLD stratégie poskytli množstvo námetov na projektové zámery s cieľom zvýšenia miestnej zamestnanosti v oblasti poľnohospodárstva a potravinárstva. Poľnohospodárstvo a potravinárstvo bolo v SWOT analýze definované ako príležitosť pre uplatnenie miestnych obyvateľov v pracovnom či podnikateľskom priestore so špecifickým aspektom vstupu mladých ľudí do poľnohospodárstva.</p> <p>Aktivity a operácie opatrenia majú za cieľ riešiť nasledovné problémy a potreby územia mikroregiónu „Požitavie – Širočina“:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ podpora začiatia podnikania mladých ľudí v poľnohospodárstve

	Opis typu operácie Podpora sa poskytuje mladému poľnohospodárovi na začatie jeho podnikateľskej činnosti v oblasti živočíšnej a špecializovanej rastlinnej výroby na realizáciu podnikateľského plánu																								
Oprávnení prijímateľia	Prijímateľia Mladý poľnohospodár samostatne hospodáriaci roľník (mikropodnik alebo malý podnik v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES), ktorý vykonáva poľnohospodársku pruvovýrobu ako sústavnú a samostatnú činnosť pod vlastným menom, na vlastnú zodpovednosť a za účelom dosiahnutia zisku, ktorý je hlavným zdrojom jeho príjmu. Táto fyzická osoba v čase podania ŽoNFP nemá viac ako 40 rokov, má zodpovedajúce profesijné zručnosti a schopnosti a prvýkrát zakladá poľnohospodársky podnik ako jeho jediný a najvyšší predstaviteľ'. <i>Proces prvého založenia poľnohospodárskeho podniku opisuje PRV SR 2014 -2020 a tento postup musí byť dodržaný</i> Podnikateľský plán musí byť vypracovaný v súlade s podmienkami definovanými v Programe rozvoja vidieka SR 2014 - 2020 a Príručky pre žiadateľa o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z PRV SR 2014 – 2020 a jej príloh, ktoré vychádzajú z nariadenia EÚ č. 1305/2013, pričom oprávnené sú len komodity rastlinnej výroby a komodity živočíšnej výroby taxatívne vymenované v spomenutých dokumentoch pre dané podopatrenie. Okrem vyššie uvedených povinných súčasťí podnikateľského plánu budú v rámci výzvy na predkladanie ŽoNFP pre toto opatrenie stanovené ďalšie špecifické požiadavky súvisiace s obsahom podnikateľského plánu. Schválenie ŽoNFP v rámci opatrenia 1.3 poskytuje príjemcovi pomoci zvýhodnený prístup do opatrenia 1.1, v rámci ktorého si môže uplatniť požiadavku na investície, ktoré sú v súlade s predloženým podnikateľským plánom a zároveň podmienkami a rozsahom podpory v rámci opatrenia 1.1																								
Intenzita pomoci	podpora na začatie podnikania vo forme grantu – paušálna platba – 100%																								
Oprávnené výdavky	Definícia oprávnených výdavkov, oprávnených nákladov, všeobecných podmienok oprávnenosti a podmienok oprávnenosti špecifických pre dané podopatrenie sú definované v Programe rozvoja vidieka SR 2014 - 2020 a Príručke pre žiadateľa o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z PRV SR 2014 – 2020 a jej príloh, ktoré vychádzajú z nariadenia EÚ č. 1305/2013.																								
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	50 000€ na 1 mladého poľnohospodára vo forme 2 splátok po dobu max. 5 rokov, pričom 70% podpory sa vypláca po podpise Zmluvy o poskytnutí NFP a 30% po správnej realizácii podnikateľského plánu.																								
Finančný plán	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Spolu</th> <th>EÚ</th> <th>ŠR</th> <th>VZ</th> <th>iné</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>menej rozvinutý región</td> <td>50000,00</td> <td>37500,00</td> <td>12500,00</td> <td>0,00</td> <td>0,00</td> </tr> <tr> <td>viac rozvinutý region</td> <td>0,00</td> <td>0,00</td> <td>0,00</td> <td>0,00</td> <td>0,00</td> </tr> <tr> <td>Spolu</td> <td>50000,00</td> <td>37500,00</td> <td>12500,00</td> <td>0,00</td> <td>0,00</td> </tr> </tbody> </table>		Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné	menej rozvinutý región	50000,00	37500,00	12500,00	0,00	0,00	viac rozvinutý region	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Spolu	50000,00	37500,00	12500,00	0,00	0,00
	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné																				
menej rozvinutý región	50000,00	37500,00	12500,00	0,00	0,00																				
viac rozvinutý region	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00																				
Spolu	50000,00	37500,00	12500,00	0,00	0,00																				

Principy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií¹	Výberový, hodnotiaci a bodovací proces bude vykonávaný v zmysle platných právnych predpisov a pravidiel o konfliktoch záujmov. Výberová komisia, zriadená pre každú výzvu samostatne, vyberie a schváli na financovanie z EPFRV projekty s najvyšším počtom bodov v súlade s alokáciou financií na výzvu. Každý projekt musí splniť všeobecné podmienky oprávnenosti a poskytnutia finančného príspevku definovaného v PRV SR 2014 – 2020 a v stratégii CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ a jej prílohy (Výberové a hodnotiacie kritériá stratégie CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“).																												
Merateľné ukazovatele projektu	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Kód/ID</th><th>Názov/Ukazovateľ</th><th>Merná jednotka</th><th>Počiatočná hodnota</th><th>Celková cieľová hodnota</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>M06</td><td>Počet prijímateľov (poľnohospodárskych podnikov), ktorí dostávajú pomoc na začatie podnikania pre mladých poľnohospodárov (1.3)</td><td>počet</td><td>0</td><td>1</td></tr> <tr> <td>M06</td><td>Celkové verejné výdavky (opatrenie 1.3)</td><td>€</td><td>0</td><td>50000,-</td></tr> <tr> <td>M06</td><td>Celkové verejná a súkromné investície (opatrenie 1.3)</td><td>€</td><td>0</td><td>50000,-</td></tr> <tr> <td></td><td>Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch (opatrenie 1.3)</td><td>počet</td><td>0</td><td>1</td></tr> </tbody> </table>				Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota	M06	Počet prijímateľov (poľnohospodárskych podnikov), ktorí dostávajú pomoc na začatie podnikania pre mladých poľnohospodárov (1.3)	počet	0	1	M06	Celkové verejné výdavky (opatrenie 1.3)	€	0	50000,-	M06	Celkové verejná a súkromné investície (opatrenie 1.3)	€	0	50000,-		Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch (opatrenie 1.3)	počet	0	1
Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota																									
M06	Počet prijímateľov (poľnohospodárskych podnikov), ktorí dostávajú pomoc na začatie podnikania pre mladých poľnohospodárov (1.3)	počet	0	1																									
M06	Celkové verejné výdavky (opatrenie 1.3)	€	0	50000,-																									
M06	Celkové verejná a súkromné investície (opatrenie 1.3)	€	0	50000,-																									
	Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch (opatrenie 1.3)	počet	0	1																									
Indikatívny harmonogram výziev	1. výzva : 3Q/2016 n. výzva : 3Q/20nn – v jednotlivých rokoch podľa voľných finančných prostriedkov v opatrení 1.3 určených pre výzvu.																												

Tabuľka č. 4.D: Opatrenie Stratégie CLLD

Názov opatrenia	1.4 Podpora na investície do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností
Priradenie kódu opatrenia	Opatrenie 6 - Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti (článok 19) Podopatrenie 6.4 - Podpora na investície do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností
Priradenie k fokusovej oblasti PRV	2A, 2B, 5C, 6A
Ciele a opis opatrenia	<p>Rozvoj poľnohospodárstva, podnikania a rast zamestnanosti</p> <p>Podľa analýzy je nezamestnanosť na území MAS „Požitavie – Širočina“ porovnatelná s priemerom Slovenska, avšak miestne stretnutia poukázali na veľký nedostatok miestnych pracovných príležitostí priamo v obciach, čo jednak nútí obyvateľov k migrácii za prácou a nevyhovuje tým, ktorí z nejakých príčin nie sú schopní dochádzať za prácou na veľké vzdialenosťi.</p> <p>Obecné stretnutia k príprave CLLD stratégie poskytli množstvo námetov na projektové zámery s cieľom zvýšenia miestnej zamestnanosti v oblasti poľnohospodárstva a potravinárstva. Poľnohospodárstvo a potravinárstvo bolo v SWOT analýze definované ako príležitosť pre uplatnenie miestnych obyvateľov v pracovnom či podnikateľskom priestore.</p> <p>Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam má za cieľ podporu nasledovných oblastí:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> investície do rekreačných a relaxačných činností spojených s vidieckym cestovným ruchom; investície do činností spojených s cielovou skupinou deti, seniori a občania so zníženou schopnosťou pohybu; investície do spracovania a uvádzania na trh produktov, ktorých výstup nespadá do prílohy I ZFEÚ. Vstupom môže byť aj produkt, ktorý sa nachádza na prílohe I ZFEÚ za podmienky, že je zároveň vstupom aj produkt, ktorý nespadá do prílohy I ZFEÚ (s výnimkou vstupov výlučne spadajúcich do prílohy I ZFEÚ v prípade, že výstupom je energia z OZE alebo produkt, ktorý sa ďalej využíva na výrobu energie); investície do činností súvisiacich s poskytovaním služieb, najmä služieb spojených s logistikou, skladovaním a dopravou; investície do OZE. <p>V nadväznosti na SWOT analýzu stratégie CLLD a stanovené špecifické ciele budú v rámci podpory realizované operácie, aktivity a oprávnené činnosti v súlade s definíciou Programu rozvoja vidieka SR 2014 - 2020 a Príručky pre žiadateľa o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z PRV SR 2014 – 2020 a jej príloh, ktoré vychádzajú z nariadenia EÚ č. 1305/2013.</p>
Oprávnení prijímateľa	<p>Činnosť 1 a 2: Mikropodniky a malé podniky (v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES) vo vidieckych oblastiach.</p> <p>Činnosť 1 až 3:</p> <ol style="list-style-type: none"> Fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti polnohospodárskej pravovýroby. Fyzické a právnické osoby (mikropodniky a malé podniky vo vidieckych oblastiach v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES) obhospodarujúce lesy vo vlastníctve: <ul style="list-style-type: none"> súkromných vlastníkov a ich združení; obcí a ich združení; cirkvi, ktorej majetok možno podľa právneho poriadku SR považovať za súkromný, pokial' ide o jeho správu a nakladanie s ním. Fyzické a právnické osoby (mikropodniky a malé podniky vo vidieckych oblastiach v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES) podnikajúce v oblasti hospodárskeho chovu rýb (akvakultúry).
Intenzita pomoci	<ul style="list-style-type: none"> Výška podpory z celkových oprávnených výdavkov pre mikro a malé podniky: 45%. Výška podpory z celkových oprávnených výdavkov pre stredné podniky: 35%. Výška podpory z celkových oprávnených výdavkov pre vel'ké podniky: 25%.
Oprávnené výdavky	Definícia oprávnených výdavkov , oprávnených nákladov , všeobecných podmienok oprávnenosti a podmienok oprávnenosti špecifických pre dané podopatrenie sú definované v Programe rozvoja vidieka SR 2014 - 2020 a Príručke pre žiadateľa o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z PRV SR 2014 – 2020 a jej príloh, ktoré vychádzajú z nariadenia EÚ č. 1305/2013.
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	<ul style="list-style-type: none"> minimálna 10 000,- € maximálna 100 000,- €

Finančný plán		Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné
	menej rozvinutý región	346666,67	117000,00	39000,00	190666,67	0,00
	viac rozvinutý región	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Spolu	346666,67	117000,00	39000,00	190666,67	0,00
Vlastné zdroje v rámci kapitoly finančný plán sa môžu znížiť / zvýšiť na základe podmienok, definovaných v časti „Intenzita pomoci“ (možnosť zvýšenia / zníženia základnej miery intenzity pomoci na základe veľkosti podniku (žiadateľa).						
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií	Výberový, hodnotiaci a bodovací proces bude vykonávaný v zmysle platných právnych predpisov a pravidiel o konfliktoch záujmov. Výberová komisia, zriadená pre každú výzvu samostatne, vyberie a schváli na financovanie z EPFRV projekty s najvyšším počtom bodov v súlade s alokáciou financií na výzvu. Každý projekt musí splniť všeobecné podmienky oprávnenosti a poskytnutia finančného príspevku definovaného v PRV SR 2014 – 2020 a v stratégii CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ a jej prílohy (Výberové a hodnotiacie kritériá stratégie CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“).					
Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota	
	M06	Počet prijímateľov (polnohospodárskych podnikov), ktorí dostávajú podporu na investície do nepolnohospodárskych činností vo vidieckych oblastiach (opatrenie 1.4)	počet	0	2	
	M06	Celkové verejné výdavky (opatrenie 1.4)	€	0	156000,-	
	M06	Celkové verejné a súkromné investície (opatrenie 1.4)	€	0	346666,67	
		Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch (opatrenie 1.4)	počet	0	2	
Indikatívny harmonogram výziev	1. výzva : 3Q/2016 2. výzva : 3Q/2017 n. výzva : 3Q/201n – v jednotlivých rokoch podľa voľných finančných prostriedkov v opatrení 1.4 určených pre výzvu					

Tabuľka č. 4.E: Opatrenie Stratégie CLLD

Názov opatrenia	1.5 Zakladanie nových a podpora tradičných a inovatívnych obchodných služieb
------------------------	---

Priradenie kódu opatrenia	-
Priradenie k špecifickému cieľu IROP	5.1.1 – Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií
Ciele a opis opatrenia	<p>Rozvoj polnohospodárstva, podnikania a rast zamestnanosti</p> <p>Podľa analýzy je nezamestnanosť na území MAS „Požitavie – Širočina“ porovnatelná s priemerom Slovenska, avšak miestne stretnutia poukázali na veľký nedostatok miestnych pracovných príležitostí priamo v obciach, čo jednak nútí obyvateľov k migrácii za prácou a nevyhovuje tým, ktorí z nejakých príčin nie sú schopní dochádzať za prácou na veľké vzdialenosťi.</p>
Ciele a opis opatrenia	<p>Obecné stretnutia k príprave CLLD stratégie poskytli množstvo námetov na projektové zámery s cieľom zvýšenia miestnej zamestnanosti v oblasti výroby a služieb. SWOT analýza definovala príležitosť rozvoja v uplatnení miestnych obyvateľov v pracovnom či podnikateľskom priestore v oblastiach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakladanie a rozvoj subjektov poskytujúcich služby - zakladanie a rozvoj malých výrobných subjektov <p>Špecifikácia oprávnených aktivít:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>zakladanie nových a podpora existujúcich mikro a malých podnikov, SZČO a družstiev</i> <ul style="list-style-type: none"> A) obstaranie hmotného majetku pre účely tvorby pracovných miest B) nutné stavebnotechnické úpravy budov spojené s umiestnením obstaranej technológie a/alebo s poskytovaním nových služieb C) podpora marketingových aktivít D) podpora miestnych produkčno-spotrebiteľských reťazcov, sietovanie na úrovni miestnej ekonomiky a výmena skúseností • samostatne zárobkovo činné osoby, okrem tých, ktoré sú oprávnenými prijímateľmi z PRV v opatrení LEADER a oprávnenými prijímateľmi z OP RH • mikro a malé podniky s počtom do 49 zamestnancov, okrem tých, ktoré sú oprávnenými prijímateľmi z PRV v opatrení LEADER a oprávnenými prijímateľmi OP RH <p>V prípade projektu na zriadenie ubytovacích služieb prijímateľ môže mať z vlastnej polnohospodárskej, lesníckej alebo akvakultúrnej činnosti max. 29% svojich tržieb/príjmov</p> <p>Demarkačná línia medzi opatreniami PRV a IROP</p> <p>Podpora z IROP je orientovaná na trh práce v miestnom kontexte, so zámerom o rozvoj a rast udržateľných pracovných miest bez ohľadu na sektor alebo odvetvie vrátane oblasti zelených technológií, s výnimkou podpory tých investícií v polnohospodárskej pravovýrobe, investícií v spracovaní vývoji a uvádzaní na trh polnohospodárskych produktov a potravinárskych výrobkov, či diverzifikácie, ktoré sú predmetom podpory z PRV pre subjekty, ktoré majú tržby z polnohospodárskej, akvakultúrnej alebo lesníckej činnosti presahujúce 30 % z ich celkových tržieb.</p>
Oprávnení prijímateľia	

Intenzita pomoci	<p>súkromný sektor mimo schém štátnej pomoci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • EFRR: 90,0 % • Štátny rozpočet: 0,0 % • Prijímateľ: 10,0% <p>súkromný sektor v rámci schémy štátnej pomoci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bude definovaný v konkrétnej schéme pomoci, ktorá je momentálne v procese prípravy. 																								
Oprávnené výdavky	<p>Konkretizácia ďalších aspektov oprávnenosti výdavkov (vecná a časová oprávnenosť, číselník oprávnených výdavkov, ďalšie pravidlá oprávnenosti pre najčastejšie sa vyskytujúce skupiny výdavkov) budú uvedené v Príručke pre žiadateľa z Prioritnej osi 5 IROP, pričom bude vychádzať najmä z nasledovných dokumentov:</p>																								
Oprávnené výdavky	<ul style="list-style-type: none"> • Metodický pokyn CKO č. 4 k číselníku oprávnených výdavkov (http://www.partnerskadohoda.gov.sk/metodicke-pokyny-cko/) • Metodický pokyn CKO č. 6 k pravidlám oprávnenosti pre najčastejšie sa vyskytujúce skupiny výdavkov (http://www.partnerskadohoda.gov.sk/metodicke-pokyny-cko/) • Metodický pokyn CKO č. 18 k overovaniu hospodárnosti výdavkov (http://www.partnerskadohoda.gov.sk/metodicke-pokyny-cko/) <p>Definícia neoprávnených výdavkov z EŠIF a EFRR bude prebratá a implementovaná v súlade s definíciou v prílohe č. Metodického pokynu na spracovanie stratégie CLLD.</p>																								
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	<ul style="list-style-type: none"> • minimálna 10 000,- € • maximálna 100 000,- € 																								
Finančný plán	<table border="1" data-bbox="620 1263 1409 1578"> <thead> <tr> <th></th><th>Spolu</th><th>EÚ</th><th>ŠR</th><th>VZ</th><th>iné</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>menej rozvinutý región</td><td>361444,44</td><td>325300,00</td><td>0,00</td><td>36144,44</td><td>0,00</td></tr> <tr> <td>viac rozvinutý régión</td><td>0,00</td><td>0,00</td><td>0,00</td><td>0,00</td><td>0,00</td></tr> <tr> <td>Spolu</td><td>361444,44</td><td>325300,00</td><td>0,00</td><td>36144,44</td><td>0,00</td></tr> </tbody> </table>		Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné	menej rozvinutý región	361444,44	325300,00	0,00	36144,44	0,00	viac rozvinutý régión	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Spolu	361444,44	325300,00	0,00	36144,44	0,00
	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné																				
menej rozvinutý región	361444,44	325300,00	0,00	36144,44	0,00																				
viac rozvinutý régión	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00																				
Spolu	361444,44	325300,00	0,00	36144,44	0,00																				
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií	<p>Výberový, hodnotiaci a bodovací proces bude vykonávaný v zmysle platných právnych predpisov a pravidiel o konfliktoch záujmov. Výberová komisia, zriadená pre každú výzvu samostatne, vyberie a schváli na financovanie z EFRR projekty s najvyšším počtom bodov v súlade s alokáciou financií na výzvu. Každý projekt musí splniť všeobecné podmienky oprávnenosti a poskytnutia finančného príspevku definovaného v IROP 2014 – 2020 a v stratégii CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ a jej prílohy (Výberové a hodnotiace kritériá stratégie CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“).</p>																								
Merateľné ukazovatele projektu	<table border="1" data-bbox="572 1937 1447 2045"> <thead> <tr> <th>Kód/ ID</th><th>Názov/Ukazovateľ</th><th>Merná jednotka</th><th>Počiatočná hodnota</th><th>Celková ciel'ová hodnota</th></tr> </thead> </table>	Kód/ ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková ciel'ová hodnota																			
Kód/ ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková ciel'ová hodnota																					

	CO08	Nárast zamestnanosti v podporovaných podnikoch	FTE	0	4
	CO29	Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre firmu nové	počet	0	3
	CO28	Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť služby, ktoré sú pre trh a územie MAS nové	počet	0	1
	FO002	Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikovaní CO	€	0	361444,44
	CO01	Počet podnikov, ktorým sa poskytuje podpora	počet	0	4
Indikatívny harmonogram výziev	1. výzva : 2Q/2016 2. výzva : 2Q/2017 n. výzva : 2Q/201n – v jednotlivých rokoch podľa voľných finančných prostriedkov v opatrení 1.5 určených pre výzvu.				

Tabuľka č. 4.F: Opatrenie Stratégie CLLD

Názov opatrenia	1.6 Zakladanie nových a podpora tradičných a inovatívnych výrobných podnikov
Priradenie kódu opatrenia	-
Priradenie k špecifickému cielu IROP	5.1.1 – Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií
Ciele a opis opatrenia	<p>Rozvoj polnohospodárstva, podnikania a rast zamestnanosti</p> <p>Podľa analýzy je nezamestnanosť na území MAS „Požitavie – Širočina“ porovnatelná s priemerom Slovenska, avšak miestne stretnutia poukázali na veľký nedostatok miestnych pracovných príležitostí priamo v obciach, čo jednak nútí obyvateľov k migrácii za prácou a nevyhovuje tým, ktorí z nejakých príčin nie sú schopní dochádzať za prácou na veľké vzdialenosťi.</p> <p>Obecné stretnutia k príprave CLLD stratégie poskytli množstvo námetov na projektové zámery s cieľom zvýšenia miestnej zamestnanosti v oblasti výroby a služieb. SWOT analýza definovala príležitosť rozvoja v uplatnení miestnych obyvateľov v pracovnom či podnikateľskom priestore v oblastiach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakladanie a rozvoj subjektov poskytujúcich služby - zakladanie a rozvoj malých výrobných subjektov <p>Špecifikácia oprávnených aktivít:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zakladanie nových a podpora existujúcich mikro a malých podnikov, SZČO a družstiev <ul style="list-style-type: none"> A) obstaranie hmotného majetku pre účely tvorby pracovných miest B) nutné stavebnotechnické úpravy budov spojené s umiestnením obstaranej technológie a/alebo s poskytovaním nových služieb

	<p>C) podpora marketingových aktivít D) podpora miestnych produkčno-spotrebiteľských reťazcov, sieťovanie na úrovni miestnej ekonomiky a výmena skúseností</p>
Oprávnení prijímateľia	<ul style="list-style-type: none"> • samostatne zárobkovo činné osoby, okrem tých, ktoré sú oprávnenými prijímateľmi z PRV v opatrení LEADER a oprávnenými prijímateľmi z OP RH • mikro a malé podniky s počtom do 49 zamestnancov, okrem tých, ktoré sú oprávnenými prijímateľmi z PRV v opatrení LEADER a oprávnenými prijímateľmi OP RH <p>V prípade projektu na zriadenie ubytovacích služieb prijímateľ môže mať z vlastnej poľnohospodárskej, lesníckej alebo akvakultúrnej činnosti max. 29% svojich tržieb/príjmov</p> <p>Demarkačná línia medzi opatreniami PRV a IROP</p> <p>Podpora z IROP je orientovaná na trh práce v miestnom kontexte, so zámerom o rozvoj a rast udržateľných pracovných miest bez ohľadu na sektor alebo odvetvie vrátane oblasti zelených technológií, s výnimkou podpory tých investícií v poľnohospodárskej pruvovýrobe, investícií v spracovaní vývoji a uvádzaní na trh poľnohospodárskych produktov a potravinárskych výrobkov, či diverzifikácie, ktoré sú predmetom podpory z PRV pre subjekty, ktoré majú tržby z poľnohospodárskej, akvakultúrnej alebo lesníckej činnosti presahujúce 30 % z ich celkových tržieb.</p>
Intenzita pomoci	<p>súkromný sektor mimo schém štátnej pomoci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • EFRR: 90,0 % • Štátny rozpočet: 0,0 % • Prijímateľ: 10,0% <p>súkromný sektor v rámci schémy štátnej pomoci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bude definovaný v konkrétnej schéme pomoci, ktorá je momentálne v procese prípravy.
Oprávnené výdavky	<p>Konkretizácia ďalších aspektov oprávnenosti výdavkov (vecná a časová oprávnenosť, číselník oprávnených výdavkov, ďalšie pravidlá oprávnenosti pre najčastejšie sa vyskytujúce skupiny výdavkov) budú uvedené v Príručke pre žiadateľa z Prioritnej osi 5 IROP, pričom bude vychádzať najmä z nasledovných dokumentov:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metodický pokyn CKO č. 4 k číselníku oprávnených výdavkov http://www.partnerskadohoda.gov.sk/metodicke-pokyny-cko/ • Metodický pokyn CKO č. 6 k pravidlám oprávnenosti pre najčastejšie sa vyskytujúce skupiny výdavkov http://www.partnerskadohoda.gov.sk/metodicke-pokyny-cko/ • Metodický pokyn CKO č. 18 k overovaniu hospodárnosti výdavkov http://www.partnerskadohoda.gov.sk/metodicke-pokyny-cko <p>Definícia neoprávnených výdavkov z EŠIF a EFRR bude prebratá a implementovaná v súlade s definíciou v prílohe č. Metodického pokynu na spracovanie stratégie CLLD.</p>

Výška príspevku (minimálna a maximálna)	<ul style="list-style-type: none"> • minimálna 10 000,- € • maximálna 100 000,- € 						
Finančný plán		Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné	
	menej rozvinutý región	340000,00	306000,00	0,00	34000,00	0,00	
	viac rozvinutý región	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Spolu	340000,00	306000,00	0,00	34000,00	0,00
Principy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií¹	Výberový, hodnotiaci a bodovací proces bude vykonávaný v zmysle platných právnych predpisov a pravidiel o konfliktoch záujmov. Výberová komisia, zriadená pre každú výzvu samostatne, vyberie a schválí na financovanie z EFRR projekty s najvyšším počtom bodov v súlade s alokáciou financí na výzvu. Každý projekt musí splniť všeobecné podmienky oprávnenosti a poskytnutia finančného príspevku definovaného v IROP 2014 – 2020 a v stratégii CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ a jej prílohy (Výberové a hodnotiace kritériá stratégie CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“).						
Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota		
	CO08	Nárast zamestnanosti v podporovaných podnikoch	FTE	0	4		
	CO29	Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre firmu nové	počet	0	3		
	CO28	Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť služby, ktoré sú pre trh a územie MAS nové	počet	0	1		
	FO002	Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikovaní CO	€	0	340000,-		
	CO01	Počet podnikov, ktorým sa poskytuje podpora	počet	0	4		
Indikatívny harmonogram výziev	1. výzva : 2Q/2016 2. výzva : 2Q/2017 n. výzva : 2Q/201n – v jednotlivých rokoch podľa voľných finančných prostriedkov v opatrení 1.6 určených pre výzvu.						

Tabuľka č. 4.G: Opatrenie Stratégie CLLD

Názov opatrenia	2.1 Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie
Priradenie kódu opatrenia	Opatrenie 7 - Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (článok 20) Podopatrenie 7.2 - Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie
Priradenie k fokusovej oblasti PRV	6B, 6C
Ciele a opis opatrenia	<p>Obnova obcí, budovanie infraštruktúry a životné prostredie</p> <p>Na základe SWOT analýzy územia mikroregiónu „Požitavie – Širočina“, výsledku dotazníkového prieskumu a verejných obecných stretnutí boli stanovené strategické priority a aktivity, ktoré majú byť súčasťou stratégie CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“. Stav miestnej infraštruktúry zásadným spôsobom vplýva na kvalitu života na vidieku, atraktívnu z pohľadu vidieckeho cestovného ruchu, a taktiež v rámci ďalšieho rozvoja miestneho hospodárstva. Doterajšia činnosť MAS zlepšila úroveň miestnej infraštruktúry. Na základe obecných stretnutí v tomto procese je potrebné pokračovať. Na základe hodnotení na obecných stretnutiach okrem technickej infraštruktúry (voda, kanalizácia atď.) zvyčajne je potrebné riešiť nasledovné oblasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rekonštrukcia miestnych ciest • výstavba chodníkov • rekonštrukcia verejných priestranstiev a parkov <p>Opis typu operácie</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. výstavba, rekonštrukcia, modernizácia, dostavba kanalizácie, vodovodu, alebo čistiarne odpadových vôd; 2. výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií, lávok, mostov, chodníkov a záchytných parkovísk, autobusových zastávok, výstavba, rekonštrukcia a údržba odvodňovacích kanálov, prehľbovanie existujúcich obecných studní. V prípade investícií do miestnych komunikácií, tie budú umožnené len v malom rozsahu a za predpokladu, že prispievajú k oživeniu znevýhodnejšej vidieckej oblasti, kde môže zlepšiť prepojenie medzi vidieckymi oblasťami a širšou dopravnou sietou, príp. budú prispievať k miestnemu ekonomickému rozvoju (napr. k rozvoju vidieckeho cestovného ruchu a pod.); 3. zlepšenie vzhľadu obcí – úprava a tvorba verejných priestranstiev, námestí, parkov a pod.
Oprávnení prijímatelia	mestá / obce a združenia obcí s právnou subjektivitou v rámci pôsobnosti územia MAS „Požitavie – Širočina“.
Intenzita pomoci	Výška podpory z celkových oprávnených nákladov 95 %, s maximálnym limitom v zmysle definície malej infraštruktúry. Grant (nenávratný finančný príspevok), možnosť poskytnutia zálohovej platby do výšky 50 % oprávnených nákladov.

Oprávnené výdavky	Definícia oprávnených výdavkov, oprávnených nákladov, všeobecných podmienok oprávnenosti a podmienok oprávnenosti špecifických pre dané podopatrenie sú definované v Programe rozvoja vidieka SR 2014 - 2020 a Príručke pre žiadateľa o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z PRV SR 2014 – 2020 a jej príloh, ktoré vychádzajú z nariadenia EÚ č. 1305/2013.																									
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	<ul style="list-style-type: none"> • minimálna 10 000,- € • maximálna 100 000,- € 																									
Finančný plán	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th></th><th>Spolu</th><th>EÚ</th><th>ŠR</th><th>VZ</th><th>iné</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>menej rozvinutý región</td><td>305263,16</td><td>217500,00</td><td>72500,00</td><td>15263,16</td><td>0,00</td></tr> <tr> <td>viac rozvinutý régión</td><td>0,00</td><td>0,00</td><td>0,00</td><td>0,00</td><td>0,00</td></tr> <tr> <td>Spolu</td><td>305263,16</td><td>217500,00</td><td>72500,00</td><td>15263,16</td><td>0,00</td></tr> </tbody> </table>		Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné	menej rozvinutý región	305263,16	217500,00	72500,00	15263,16	0,00	viac rozvinutý régión	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Spolu	305263,16	217500,00	72500,00	15263,16	0,00	
	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné																					
menej rozvinutý región	305263,16	217500,00	72500,00	15263,16	0,00																					
viac rozvinutý régión	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00																					
Spolu	305263,16	217500,00	72500,00	15263,16	0,00																					
Principy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií	Výberový, hodnotiaci a bodovací proces bude vykonávaný v zmysle platných právnych predpisov a pravidiel o konfliktoch záujmov. Výberová komisia, zriadená pre každú výzvu samostatne, vyberie a schválí na financovanie z EPFRV projekty s najvyšším počtom bodov v súlade s alokáciou financií na výzvu. Každý projekt musí splniť všeobecné podmienky oprávnenosti a poskytnutia finančného príspevku definovaného v PRV SR 2014 – 2020 a v stratégii CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ a jej prílohy (Výberové a hodnotiace kritériá stratégie CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“).																									
Merateľné ukazovatele projektu	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>Kód/ID</th><th>Názov/Ukazovateľ</th><th>Merná jednotka</th><th>Počiatočná hodnota</th><th>Celková cielová hodnota</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>M07</td><td>Počet operácií , ktoré získali podporu na investície do infraštruktúry malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie (opatrenie 2.1)</td><td>počet</td><td>0</td><td>4</td></tr> <tr> <td>M07</td><td>Počet obyvateľov, ktorí majú prospech zo zlepšenia služieb/infraštruktúry (opatrenie 2.1)</td><td>počet</td><td>0</td><td>7 500</td></tr> <tr> <td>M07</td><td>Celkové verejné výdavky (v EUR)</td><td>€</td><td>0</td><td>290000,-</td></tr> <tr> <td></td><td>Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch (opatrenie 2.1)</td><td>počet</td><td>0</td><td>0</td></tr> </tbody> </table>	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cielová hodnota	M07	Počet operácií , ktoré získali podporu na investície do infraštruktúry malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie (opatrenie 2.1)	počet	0	4	M07	Počet obyvateľov, ktorí majú prospech zo zlepšenia služieb/infraštruktúry (opatrenie 2.1)	počet	0	7 500	M07	Celkové verejné výdavky (v EUR)	€	0	290000,-		Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch (opatrenie 2.1)	počet	0	0
Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cielová hodnota																						
M07	Počet operácií , ktoré získali podporu na investície do infraštruktúry malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie (opatrenie 2.1)	počet	0	4																						
M07	Počet obyvateľov, ktorí majú prospech zo zlepšenia služieb/infraštruktúry (opatrenie 2.1)	počet	0	7 500																						
M07	Celkové verejné výdavky (v EUR)	€	0	290000,-																						
	Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch (opatrenie 2.1)	počet	0	0																						
Indikatívny harmonogram výziev	1. výzva : 4Q/2016 2. výzva : 4Q/2017 n. výzva : 4Q/201n – v jednotlivých rokoch podľa voľných finančných prostriedkov v opatrení 2.1 určených pre výzvu.																									

Tabuľka č. 4.H: Opatrenie Stratégie CLLD

Názov opatrenia	2.2 Podpora na investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a do turistickej infraštruktúry malých rozmerov na verejné využitie
Priradenie kódu opatrenia	Opatrenie 7 - Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (článok 20) Podopatrenie 7.5 - Podpora na investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a do turistickej infraštruktúry malých rozmerov na verejné využitie
Priradenie k fokusovej oblasti PRV	6B, 6C
Ciele a opis opatrenia	<p>Obnova obcí, budovanie infraštruktúry a životné prostredie</p> <p>Na základe SWOT analýzy územia mikroregiónu „Požitavie – Širočina“, výsledku dotazníkového prieskumu a verejných obecných stretnutí boli stanovené strategické priority a aktivity, ktoré majú byť súčasťou stratégie CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“.</p> <p>Stav miestnej infraštruktúry zásadným spôsobom vplýva na kvalitu života na vidieku, atraktívnu z pohľadu vidieckeho cestovného ruchu, a taktiež v rámci ďalšieho rozvoja miestneho hospodárstva. Doterajšia činnosť MAS zlepšila úroveň miestnej infraštruktúry a vzhľad obcí. Na základe obecných stretnutí je potrebné pokračovať v rozvoji územia „zdola nahor“. Na základe spätej väzby od občanov je ešte potrebné riešiť:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rekonštrukciu a obnovu významných kultúrno, historicky významných miest • zlepšenie činnosti mikroregionálnej TIK • komplexne rozvíjať vidiecky cestovný ruch v mikroregióne „Požitavie – Širočina“ <p>Opis typu operácie</p> <ul style="list-style-type: none"> • investície, ktoré súvisia s vytvorením, udržiavaním, obnovou a skvalitňovaním turisticky zaujímavých objektov, bodov a miest vrátane príslušnej infraštruktúry – miestne kultúrne, historické, prírodné a iné objekty a zaujímavosti, zriadenie múzejných a galérijných zariadení a pod.; • investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a informačných tabúľ v turistických lokalitách na verejné využitie, budovanie drobných obslužných zariadení pre turistov, informačné body, smerové tabule, KIOSKY a pod.; • budovanie, rekonštrukcia náučných chodníkov, cykloturistických chodníkov, ich napojenie na náučné chodníky, budovanie doplnkovej infraštruktúry (odpočinkové miesta, prístrešky, stojany na bicykle a pod.), výstavba vyhliadkových veží, budovanie, údržba a obnova cykloturistického značenia na existujúcich cykloturistických trasách a pod.
Oprávnení prijímateľia	mestá / obce a združenia obcí s právnou subjektivitou v rámci pôsobnosti územia MAS „Požitavie – Širočina“.
Intenzita pomoci	Výška podpory z celkových oprávnených nákladov 95 %, s maximálnym limitom v zmysle definície malej infraštruktúry. Grant (nenávratný finančný príspevok), možnosť poskytnutia zálohovej platby do výšky 50 % oprávnených nákladov.
Oprávnené výdavky	Definícia oprávnených výdavkov, oprávnených nákladov,

	všeobecných podmienok oprávnenosti a podmienok oprávnenosti špecifických pre dané podopatrenie sú definované v Programe rozvoja vidieka SR 2014 - 2020 a Príručke pre žiadateľa o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z PRV SR 2014 – 2020 a jej príloh, ktoré vychádzajú z nariadenia EÚ č. 1305/2013.																									
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	<ul style="list-style-type: none"> • minimálna 10 000,- € • maximálna 100 000,- € 																									
Finančný plán	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th>Spolu</th><th>EÚ</th><th>ŠR</th><th>VZ</th><th>iné</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>menej rozvinutý región</td><td>104326,32</td><td>74332,50</td><td>24777,50</td><td>5216,32</td><td>0,00</td></tr> <tr> <td>viac rozvinutý régión</td><td>0,00</td><td>0,00</td><td>0,00</td><td>0,00</td><td>0,00</td></tr> <tr> <td>Spolu</td><td>104326,32</td><td>74332,50</td><td>24777,50</td><td>5216,32</td><td>0,00</td></tr> </tbody> </table>		Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné	menej rozvinutý región	104326,32	74332,50	24777,50	5216,32	0,00	viac rozvinutý régión	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Spolu	104326,32	74332,50	24777,50	5216,32	0,00	
	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné																					
menej rozvinutý región	104326,32	74332,50	24777,50	5216,32	0,00																					
viac rozvinutý régión	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00																					
Spolu	104326,32	74332,50	24777,50	5216,32	0,00																					
Principy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií¹	Výberový, hodnotiaci a bodovací proces bude vykonávaný v zmysle platných právnych predpisov a pravidiel o konfliktoch záujmov. Výberová komisia, zriadená pre každú výzvu samostatne, vyberie a schválí na financovanie z EPFRV projekty s najvyšším počtom bodov v súlade s alokáciou financií na výzvu. Každý projekt musí splniť všeobecné podmienky oprávnenosti a poskytnutia finančného príspevku definovaného v PRV SR 2014 – 2020 a v stratégii CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ a jej príloh (Výberové a hodnotiace kritériá stratégie CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“).																									
Meratelné ukazovatele projektu	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Kód/ ID</th><th>Názov/Ukazovateľ</th><th>Merná jednotka</th><th>Počiatočná hodnota</th><th>Celková cieľová hodnota</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>M07</td><td>Počet operácií, ktoré získali podporu na investície do rekreačnej/turistickej infraštruktúry (opatrenie 2.2)</td><td>počet</td><td>0</td><td>2</td></tr> <tr> <td>M07</td><td>Počet obyvateľov, ktorí majú prospech zo zlepšenia služieb/infraštruktúry (opatrenie 2.2)</td><td>počet</td><td>0</td><td>1 500</td></tr> <tr> <td>M07</td><td>Celkové verejné výdavky (v EUR)</td><td>€</td><td>0</td><td>99110,-</td></tr> <tr> <td></td><td>Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch (opatrenie 2.2)</td><td>počet</td><td>0</td><td>0</td></tr> </tbody> </table>	Kód/ ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota	M07	Počet operácií, ktoré získali podporu na investície do rekreačnej/turistickej infraštruktúry (opatrenie 2.2)	počet	0	2	M07	Počet obyvateľov, ktorí majú prospech zo zlepšenia služieb/infraštruktúry (opatrenie 2.2)	počet	0	1 500	M07	Celkové verejné výdavky (v EUR)	€	0	99110,-		Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch (opatrenie 2.2)	počet	0	0
Kód/ ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota																						
M07	Počet operácií, ktoré získali podporu na investície do rekreačnej/turistickej infraštruktúry (opatrenie 2.2)	počet	0	2																						
M07	Počet obyvateľov, ktorí majú prospech zo zlepšenia služieb/infraštruktúry (opatrenie 2.2)	počet	0	1 500																						
M07	Celkové verejné výdavky (v EUR)	€	0	99110,-																						
	Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch (opatrenie 2.2)	počet	0	0																						
Indikatívny harmonogram výziev	1. výzva : 4Q/2016 2. výzva : 4Q/2018 n. výzva : 4Q/20nn – v jednotlivých rokoch podľa voľných finančných prostriedkov v opatrení 2.2 určených pre výzvu.																									

Tabuľka č. 4.I: Opatrenie Stratégie CLLD

Názov opatrenia	2.3 Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry
------------------------	--

Priradenie kódu opatrenia	Opatrenie 7 - Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (článok 20) Podopatrenie 7.4 - Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry
Priradenie k fokusovej oblasti PRV /	6B, 6C
Ciele a opis opatrenia	<p>Obnova obcí, budovanie infraštruktúry a životné prostredie</p> <p>Na základe SWOT analýzy územia mikroregiónu „Požitavie – Širočina“, výsledku dotazníkového prieskumu a verejných obecných stretnutí boli stanovené strategické priority a aktivity, ktoré majú byť súčasťou stratégie CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“.</p> <p>Stav miestnej infraštruktúry zásadným spôsobom vplýva na kvalitu života na vidieku, atraktivitu z pohľadu vidieckeho cestovného ruchu, a taktiež v rámci ďalšieho rozvoja miestneho hospodárstva. Doterajšia činnosť MAS zlepšila úroveň miestnej infraštruktúry a vzhlad obcí. Na základe obecných stretnutí je potrebné pokračovať v rozvoji územia „zdola nahor“. Na základe spätej väzby od občanov je ešte potrebné riešiť:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj zázemia pre mládežnicke, športové, rekreačné a kultúrne aktivity • rekonštrukcia miestnej základnej infraštruktúry • udržateľný rozvoj - OZE <p>Opis typu operácie</p> <ul style="list-style-type: none"> • investície súvisiace s vytváraním podmienok pre trávenie voľného času vrátane príslušnej infraštruktúry – napr. výstavba/rekonštrukcia/modernizácia športovísk a detských ihrísk, amfiteárov, investície do rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre komunitnú/spolkovú činnosť vrátane rekonštrukcie existujúcich kultúrnych domov; • zriadenie nových, prístavba, prestavba, rekonštrukcia a modernizácia existujúcich domov smútku vrátane ich okolia; • investície súvisiace so zvyšovaním kvality života obyvateľov – investície spojené s odstraňovaním malých tzv. divokých skládok odpadov resp. opusteného odpadu; • investície súvisiace so zvýšením bezpečnosti a prevencie proti vandalizmu na verejných priestoroch (montáž kamerových systémov a iných bezpečnostných prvkov); • investície súvisiace s vytváraním podmienok pre rozvoj podnikania – rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre podnikateľskú činnosť, výstavba/rekonštrukcia tržník pre podporu predaja miestnych produktov a pod. • investície do využívania OZE vrátane investícií spojenými s úsporou energie – len ako súčasť investícií do miestnych služieb.
Oprávnení prijímatelia	mestá / obce a združenia obcí s právnou subjektivitou v rámci pôsobnosti územia MAS „Požitavie – Širočina“.
Intenzita pomoci	Výška podpory z celkových oprávnených nákladov 95 %, s maximálnym limitom v zmysle definície malej infraštruktúry. Grant (nenávratný finančný príspevok), možnosť poskytnutia zálohovej platby do výšky 50 % oprávnených nákladov.

Oprávnené výdavky	Definícia oprávnených výdavkov, oprávnených nákladov, všeobecných podmienok oprávnenosti a podmienok oprávnenosti špecifických pre dané podopatrenie sú definované v Programe rozvoja vidieka SR 2014 - 2020 a Príručke pre žiadateľa o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z PRV SR 2014 – 2020 a jej prílohy, ktoré vychádzajú z nariadenia EÚ č. 1305/2013.																														
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	<ul style="list-style-type: none"> • minimálna 10 000,- € • maximálna 100 000,- € 																														
Finančný plán	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th></th><th>Spolu</th><th>EÚ</th><th>ŠR</th><th>VZ</th><th>iné</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>menej rozvinutý región</td><td>321052,63</td><td>228750,00</td><td>76250,00</td><td>16052,63</td><td>0,00</td></tr> <tr> <td>viac rozvinutý región</td><td>0,00</td><td>0,00</td><td>0,00</td><td>0,00</td><td>0,00</td></tr> <tr> <td>Spolu</td><td>321052,63</td><td>228750,00</td><td>76250,00</td><td>16052,63</td><td>0,00</td></tr> </tbody> </table>							Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné	menej rozvinutý región	321052,63	228750,00	76250,00	16052,63	0,00	viac rozvinutý región	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Spolu	321052,63	228750,00	76250,00	16052,63	0,00	
	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné																										
menej rozvinutý región	321052,63	228750,00	76250,00	16052,63	0,00																										
viac rozvinutý región	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00																										
Spolu	321052,63	228750,00	76250,00	16052,63	0,00																										
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií ¹	Výberový, hodnotiaci a bodovací proces bude vykonávaný v zmysle platných právnych predpisov a pravidiel o konfliktoch záujmov. Výberová komisia, zriadená pre každú výzvu samostatne, vyberie a schváli na financovanie z EPFRV projekty s najvyšším počtom bodov v súlade s alokáciou financií na výzvu. Každý projekt musí splniť všeobecné podmienky oprávnenosti a poskytnutia finančného príspevku definovaného v PRV SR 2014 – 2020 a v stratégii CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ a jej prílohy (Výberové a hodnotiace kritériá stratégie CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“).																														
Merateľné ukazovatele projektu	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>Kód/ID</th><th>Názov/Ukazovateľ</th><th>Merná jednotka</th><th>Počiatočná hodnota</th><th>Celková cieľová hodnota</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>M07</td><td>Počet operácií, ktoré získali podporu na investície do rekreačnej/turistickej infraštruktúry (opatrenie 2.3)</td><td>počet</td><td>0</td><td>4</td></tr> <tr> <td>M07</td><td>Počet obyvateľov, ktorí majú prospech zo zlepšenia služieb/infraštruktúry (opatrenie 2.3)</td><td>počet</td><td>0</td><td>5 500</td></tr> <tr> <td>M07</td><td>Celkové verejné výdavky (v EUR)</td><td>€</td><td>0</td><td>305000,-</td></tr> <tr> <td></td><td>Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch (opatrenie 2.3)</td><td>počet</td><td>0</td><td>0</td></tr> </tbody> </table>						Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota	M07	Počet operácií, ktoré získali podporu na investície do rekreačnej/turistickej infraštruktúry (opatrenie 2.3)	počet	0	4	M07	Počet obyvateľov, ktorí majú prospech zo zlepšenia služieb/infraštruktúry (opatrenie 2.3)	počet	0	5 500	M07	Celkové verejné výdavky (v EUR)	€	0	305000,-		Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch (opatrenie 2.3)	počet	0	0
Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota																											
M07	Počet operácií, ktoré získali podporu na investície do rekreačnej/turistickej infraštruktúry (opatrenie 2.3)	počet	0	4																											
M07	Počet obyvateľov, ktorí majú prospech zo zlepšenia služieb/infraštruktúry (opatrenie 2.3)	počet	0	5 500																											
M07	Celkové verejné výdavky (v EUR)	€	0	305000,-																											
	Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch (opatrenie 2.3)	počet	0	0																											

Indikatívny harmonogram výziev	1. výzva : 4Q/2016 2. výzva : 4Q/2018 n. výzva : 4Q/201n – v jednotlivých rokoch podľa voľných finančných prostriedkov v opatrení 2.3 určených pre výzvu.
---------------------------------------	---

Tabuľka č. 4.J: Opatrenie Stratégie CLLD

Názov opatrenia	2.4 Rozvoj základnej infraštruktúry v sociálnych službách a komunitných službách
Priadenie kódu opatrenia	-
Priadenie k špecifickému cieľu IROP	5.1.2 – Zvýšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach
Ciele a opis opatrenia	<p>Obnova obcí, budovanie infraštruktúry a životné prostredie</p> <p>Na základe SWOT analýzy územia mikroregiónu „Požitavie – Širočina“, výsledku dotazníkového prieskumu a verejných obecných stretnutí boli stanovené strategické priority a aktivity, ktoré majú byť súčasťou stratégie CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“.</p> <p>Doterajšia činnosť MAS zlepšila úroveň miestnej infraštruktúry a vzhľad obcí. Na základe obecných stretnutí je potrebné pokračovať v rozvoji územia „zdola nahor“. Spätná väzba od občanov poskytla nápady a projektové zámery v oblasti rozvoja komunitných služieb so špecifickým zameraním na mládež, seniorov resp. zdravotne postihnutých osôb. V minulosti sa realizovali viaceré pilotné projekty pre seniorov v podobe „Vidieckej univerzity tretieho veku“ v spolupráci so Slovenskou poľnohospodárskou univerzitou a názor seniorov, ako aj názor mládežníckych organizácií (napr. skautov) bol pri príprave stratégie CLLD braný v úvahu a zapracovaný. Z výsledkov analýzy potrieb územia je nevyhnutné rozvíjať:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mládežnícke aktivity • dôchodcovské aktivity • aktivity pre zdravotne postihnutých osôb <p>Podporené oblasti</p> <p>A) Podpora poskytovania služieb na komunitnej úrovni pre osoby so zdravotným postihnutím</p> <p>B) Podpora poskytovania služieb na komunitnej úrovni pre seniorov</p> <p>Špecifikácia oprávnených aktivít:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zriaďovanie nových alebo rekonštrukcia a modernizácia existujúcich zariadení pre poskytovanie komunitných sociálnych služieb vrátane materiálno-technického vybavenia • zvyšovanie kvality a kapacity komunitných sociálnych služieb • rozvoj terénnych a ambulantných sociálnych služieb • infraštruktúra komunitných centier

Oprávnení prijímateľa	<ul style="list-style-type: none"> - mestá / obce - združenia miest a obcí - občianske združenia - neziskové organizácie - cirkevné organizácie 																													
Intenzita pomoci	Obec: <ul style="list-style-type: none"> • EFRR: 95,0% • Štátny rozpočet: 0,0% • Prijímateľ: 5,0% 		Nezisková organizácia: <ul style="list-style-type: none"> • EFRR: 95,0% • Štátny rozpočet: 0,0% • Prijímateľ: 5,0% 																											
Oprávnené výdavky	<p>Konkretizácia ďalších aspektov oprávnenosti výdavkov (vecná a časová oprávnenosť, číselník oprávnených výdavkov, ďalšie pravidlá oprávnenosti pre najčastejšie sa vyskytujúce skupiny výdavkov) budú uvedené v Príručke pre žiadateľa z Prioritnej osi 5 IROP, pričom bude vychádzat najmä z nasledovných dokumentov:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metodický pokyn CKO č. 4 k číselníku oprávnených výdavkov http://www.partnerskadohoda.gov.sk/metodicke-pokyny-cko/ • Metodický pokyn CKO č. 6 k pravidlám oprávnenosti pre najčastejšie sa vyskytujúce skupiny výdavkov http://www.partnerskadohoda.gov.sk/metodicke-pokyny-cko/ • Metodický pokyn CKO č. 18 k overovaniu hospodárnosti výdavkov http://www.partnerskadohoda.gov.sk/metodicke-pokyny-cko <p>Definícia neoprávnených výdavkov z ESIF a EFRR bude prebratá a implementovaná v súlade s definíciou v prílohe č. Metodického pokynu na spracovanie stratégie CLLD.</p>																													
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	<ul style="list-style-type: none"> • minimálna 10 000,- € • maximálna 100 000,- € 																													
Finančný plán	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th></th><th>Spolu</th><th>EÚ</th><th>ŠR</th><th>VZ</th><th>iné</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>menej rozvinutý región</td><td>186842,11</td><td>177500,00</td><td>0,00</td><td>9342,11</td><td>0,00</td></tr> <tr> <td>viac rozvinutý region</td><td>0,00</td><td>0,00</td><td>0,00</td><td>0,00</td><td>0,00</td></tr> <tr> <td>Spolu</td><td>186842,11</td><td>177500,00</td><td>0,00</td><td>9342,11</td><td>0,00</td></tr> </tbody> </table>							Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné	menej rozvinutý región	186842,11	177500,00	0,00	9342,11	0,00	viac rozvinutý region	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Spolu	186842,11	177500,00	0,00	9342,11	0,00
	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné																									
menej rozvinutý región	186842,11	177500,00	0,00	9342,11	0,00																									
viac rozvinutý region	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00																									
Spolu	186842,11	177500,00	0,00	9342,11	0,00																									
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií	<p>Výberový, hodnotiaci a bodovací proces bude vykonávaný v zmysle platných právnych predpisov a pravidiel o konfliktoch záujmov. Výberová komisia, zriadená pre každú výzvu samostatne, vyberie a schváli na financovanie z EFRR projekty s najvyšším počtom bodov v súlade s alokáciou financií na výzvu. Každý projekt musí splniť všeobecné podmienky</p>																													

	oprávnenosti a poskytnutia finančného príspevku definovaného v IROP 2014 – 2020 a v stratégii CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ a jej prílohy (Výberové a hodnotiace																									
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií	<p>kritériá stratégie CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“).</p> <p>HLAVNÉ ZÁSADY VÝBERU OPERÁCIÍ (ZÁKLADNÉ PRINCÍPY) DEFINOVANÉ V IROP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projekt musí mať preukázateľný dopad na podporu, rozvoj alebo posilnenie vzťahov medzi obcou ako rozvojovým pólom a jej sídelným zázemím. • Projekt uplatňuje zásadu „znečisťovateľ platí“. <p><i>Výberové kritériá a hodnotiace (bodovacie) kritéria pre výber projektov stratégie CLLD pre opatrenie 2.4 sú súčasťou prílohy č. 3 projektového zámeru.</i></p>																									
Merateľné ukazovatele projektu	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Kód/ ID</th> <th>Názov/Ukazovateľ</th> <th>Merná jednotka</th> <th>Počiatočná hodnota</th> <th>Celková cieľová hodnota</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>O0158</td><td>Počet nových služieb a prvkov verejnej infraštruktúry (opatrenie 2.4)</td><td>počet</td><td>0</td><td>2</td></tr> <tr> <td>R0110</td><td>Počet ľudí, využívajúcich rozvinuté sociálne služby (opatrenie 2.4)</td><td>počet</td><td>0</td><td>30</td></tr> <tr> <td>FO002</td><td>Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikovaní CO (opatrenie 2.4)</td><td>€</td><td>0</td><td>177500,-</td></tr> <tr> <td></td><td>Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch (opatrenie 2.4)</td><td>počet</td><td>0</td><td>0</td></tr> </tbody> </table>	Kód/ ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota	O0158	Počet nových služieb a prvkov verejnej infraštruktúry (opatrenie 2.4)	počet	0	2	R0110	Počet ľudí, využívajúcich rozvinuté sociálne služby (opatrenie 2.4)	počet	0	30	FO002	Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikovaní CO (opatrenie 2.4)	€	0	177500,-		Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch (opatrenie 2.4)	počet	0	0
Kód/ ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota																						
O0158	Počet nových služieb a prvkov verejnej infraštruktúry (opatrenie 2.4)	počet	0	2																						
R0110	Počet ľudí, využívajúcich rozvinuté sociálne služby (opatrenie 2.4)	počet	0	30																						
FO002	Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikovaní CO (opatrenie 2.4)	€	0	177500,-																						
	Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch (opatrenie 2.4)	počet	0	0																						
Indikatívny harmonogram výziev	<p>1. výzva : 4Q/2016 2. výzva : 4Q/2017 n. výzva : 4Q/201n – v jednotlivých rokoch podľa voľných finančných prostriedkov v opatrení 2.4 určených pre výzvu.</p>																									

Tabuľka č. 4.K: Opatrenie Stratégie CLLD

Názov opatrenia	2.5 Rozvoj základnej infraštruktúry vo vzdelávaní
Priradenie kódu opatrenia	-
Priradenie k špecifickému cieľu IROP	5.1.2 – Zvýšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach
Ciele a opis opatrenia	<p>Obnova obcí, budovanie infraštruktúry a životné prostredie</p> <p>Na základe SWOT analýzy územia mikroregiónu „Požitavie – Širočina“, výsledku dotazníkového prieskumu a verejných obecných stretnutí boli stanovené strategické priority a aktivity, ktoré majú byť súčasťou stratégie CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“. Doterajšia činnosť MAS zlepšila úroveň miestnej infraštruktúry a vzhľad obcí. Na základe obecných stretnutí je potrebné pokračovať</p>

	<p>v rozvoji územia „zdola nahor“. Na základe spätej väzby od občanov je kvalita vzdelávacieho procesu v mikroregióne „Požitavie – Širočina“ na uspokojivej úrovni, avšak tento proces je potrebné neustále inovať a skvalitňovať. Neustále je potrebné riešiť :</p> <ul style="list-style-type: none"> • kvalitu vzdelávacieho procesu v predškolských zariadeniach (materské školy) • kvalitu vzdelávacieho procesu v školských zariadeniach (základných) <p>Špecifikácia oprávnených aktivít:</p> <p>A) vybudovanie, modernizácia odborných učební, laboratórií, jazykových učební ZŠ</p> <p>B) skvalitnenie a rozšírenie kapacít predškolských zariadení</p>																								
Oprávnení prijímateľia	<ul style="list-style-type: none"> - mestá / obce - združenia miest a obcí - občianske združenia - neziskové organizácie - cirkevné organizácie 																								
Intenzita pomoci	<table border="0"> <tr> <td>Obec:</td> <td>Nezisková organizácia:</td> </tr> <tr> <td> <ul style="list-style-type: none"> • EFRR: 95,0% • Štátnej rozpočet: 0,0% • Prijímateľ: 5,0% </td> <td> <ul style="list-style-type: none"> • EFRR: 95,0% • Štátnej rozpočet: 0,0% • Prijímateľ: 5,0% </td> </tr> </table>	Obec:	Nezisková organizácia:	<ul style="list-style-type: none"> • EFRR: 95,0% • Štátnej rozpočet: 0,0% • Prijímateľ: 5,0% 	<ul style="list-style-type: none"> • EFRR: 95,0% • Štátnej rozpočet: 0,0% • Prijímateľ: 5,0% 																				
Obec:	Nezisková organizácia:																								
<ul style="list-style-type: none"> • EFRR: 95,0% • Štátnej rozpočet: 0,0% • Prijímateľ: 5,0% 	<ul style="list-style-type: none"> • EFRR: 95,0% • Štátnej rozpočet: 0,0% • Prijímateľ: 5,0% 																								
Oprávnené výdavky	<p>Konkretizácia ďalších aspektov oprávnenosti výdavkov (večná a časová oprávnenosť, číselník oprávnených výdavkov, ďalšie pravidlá oprávnenosti pre najčastejšie sa vyskytujúce skupiny výdavkov) budú uvedené v Príručke pre žiadateľa z Prioritnej osi 5 IROP, pričom bude vychádzať najmä z nasledovných dokumentov:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Metodický pokyn CKO č. 4 k číselníku oprávnených výdavkov</i> http://www.partnerskadohoda.gov.sk/metodicke-pokyny-cko/ • <i>Metodický pokyn CKO č. 6 k pravidlám oprávnenosti pre najčastejšie sa vyskytujúce skupiny výdavkov</i> http://www.partnerskadohoda.gov.sk/metodicke-pokyny-cko/ • <i>Metodický pokyn CKO č. 18 k overovaniu hospodárnosti výdavkov</i> http://www.partnerskadohoda.gov.sk/metodicke-pokyny-cko <p>Definícia neoprávnených výdavkov z EŠIF a EFRR bude prebratá a implementovaná v súlade s definíciou v prílohe č. Metodického pokynu na spracovanie stratégie CLLD.</p>																								
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	<ul style="list-style-type: none"> • minimálna 10 000,- € • maximálna 100 000,- € 																								
Finančný plán	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Spolu</th> <th>EÚ</th> <th>ŠR</th> <th>VZ</th> <th>iné</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>menej rozvinutý región</td> <td>336842,11</td> <td>320000,00</td> <td>0,00</td> <td>16842,11</td> <td>0,00</td> </tr> <tr> <td>viac rozvinutý región</td> <td>0,00</td> <td>0,00</td> <td>0,00</td> <td>0,00</td> <td>0,00</td> </tr> <tr> <td>Spolu</td> <td>336842,11</td> <td>320000,00</td> <td>0,00</td> <td>16842,11</td> <td>0,00</td> </tr> </tbody> </table>		Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné	menej rozvinutý región	336842,11	320000,00	0,00	16842,11	0,00	viac rozvinutý región	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Spolu	336842,11	320000,00	0,00	16842,11	0,00
	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné																				
menej rozvinutý región	336842,11	320000,00	0,00	16842,11	0,00																				
viac rozvinutý región	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00																				
Spolu	336842,11	320000,00	0,00	16842,11	0,00																				
Principy pre stanovenie	Výberový, hodnotiaci a bodovací proces bude vykonávaný v zmysle																								

výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií	<p>platných právnych predpisov a pravidiel o konfliktoch záujmov. Výberová komisia, zriadená pre každú výzvu samostatne, vyberie a schváli na financovanie z EFRR projekty s najvyšším počtom bodov v súlade s alokáciou financií na výzvu. Každý projekt musí splniť všeobecné podmienky oprávnenosti a poskytnutia finančného príspevku definovaného v IROP 2014 – 2020 a v stratégii CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ a jej prílohy (Výberové a hodnotiace kritériá stratégie CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“).</p> <p>HLAVNÉ ZÁSADY VÝBERU OPERÁCIÍ (ZÁKLADNÉ PRINCÍPY) DEFINOVANÉ V IROP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projekt musí mať preukázateľný dopad na podporu, rozvoj alebo posilnenie vzťahov medzi obcou ako rozvojovým pólom a jej sídelným zázemím. • Projekt uplatňuje zásadu „znečist'ovateľ platí“. <p><i>Výberové kritériá a hodnotiace (bodovacie) kritéria pre výber projektov stratégie CLLD pre opatrenie 2.4 sú súčasťou prílohy č. 3 projektového zámeru.</i></p>																													
Merateľné ukazovatele projektu	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>Kód/ID</th> <th>Názov/Ukazovateľ</th> <th>Merná jednotka</th> <th>Počiatočná hodnota</th> <th>Celková cielová hodnota</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>O0158</td> <td>Počet nových služieb a prvkov verejnej infraštruktúry (opatrenie 2.4)</td> <td>počet</td> <td>0</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>R0110</td> <td>Počet žiakov a detí, navštievujúcich rozvinutú a modernizovanú infraštruktúru (opatrenie 2.4)</td> <td>počet</td> <td>0</td> <td>120</td> </tr> <tr> <td>FO002</td> <td>Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikovaní CO (opatrenie 2.4)</td> <td>€</td> <td>0</td> <td>320000,-</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Počet podporených subjektov (opatrenie 2.4)</td> <td>počet</td> <td>0</td> <td>4</td> </tr> </tbody> </table>					Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cielová hodnota	O0158	Počet nových služieb a prvkov verejnej infraštruktúry (opatrenie 2.4)	počet	0	4	R0110	Počet žiakov a detí, navštievujúcich rozvinutú a modernizovanú infraštruktúru (opatrenie 2.4)	počet	0	120	FO002	Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikovaní CO (opatrenie 2.4)	€	0	320000,-		Počet podporených subjektov (opatrenie 2.4)	počet	0	4
Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cielová hodnota																										
O0158	Počet nových služieb a prvkov verejnej infraštruktúry (opatrenie 2.4)	počet	0	4																										
R0110	Počet žiakov a detí, navštievujúcich rozvinutú a modernizovanú infraštruktúru (opatrenie 2.4)	počet	0	120																										
FO002	Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikovaní CO (opatrenie 2.4)	€	0	320000,-																										
	Počet podporených subjektov (opatrenie 2.4)	počet	0	4																										
Indikatívny harmonogram výziev	<p>1. výzva : 4Q/2016 2. výzva : 4Q/2017 n. výzva : 4Q/201n – v jednotlivých rokoch podľa voľných finančných prostriedkov v opatrení 2.4 určených pre výzvu.</p>																													

Tabuľka č. 4.L: Opatrenie Stratégie CLLD

Názov opatrenia	3.1 Prevádzka kancelárie MAS
Priradenie kódu opatrenia	-
Priradenie k špecifickému cieľu IROP	5.1.1 – Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií
Ciele a opis opatrenia	<p>Podpora v rámci tohto opatrenia bude poskytovaná na prevádzku a administratívnu činnosť schválených miestnych akčných skupín.</p> <p>V zmysle strategicj časti Stratégie CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ bude opatrenie 3.1 riešiť strategickú prioritu 3 Rozvoj partnerstva a spolupráce a špecifický cieľ: Rozvíjať partnerstvo a</p>

	<p>spoluprácu v území mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ i mimo neho.</p> <p>Skúsenosti z implementácie stratégie LEADER v rokoch 2010 – 2015 poskytujú významný predoklad pre zvládnutie náročného administratívneho procesu riadenia a manažovania stratégie CLLD a jej úspešného implementovania v regióne „Požitavie – Širočina“</p> <p>Oprávnená aktivita v zmysle definície IROP je financovanie prevádzkových nákladov MAS spojených s riadením uskutočňovania strategie CLLD</p>																								
Oprávnení prijímateľa	Miestna akčná skupina (menej rozvinutého regiónu) vybraná RO na implementáciu stratégie miestneho rozvoja																								
Intenzita pomoci	Intenzita pomoci: 95 % Spolufinancovanie konečného prijímateľa: 5 % z celkových oprávnených výdavkov.																								
Oprávnené výdavky	Definícia oprávnených výdavkov a oprávnených nákladov je v súlade s IROP a metodickým pokynom pre spracovanie stratégie CLLD: A) personálne a administratívne náklady MAS B) vzdelávanie zamestnancov a členov MAS, ktorí sa podieľajú na príprave a vykonávaní stratégie CLLD C) náklady na publicitu a siet'ovanie D) finančné náklady E) náklady vynaložené na monitorovanie, hodnotenie a aktualizáciu stratégie CLLD																								
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	Maximálna výška príspevku je stanovená v súlade s definíciou v IROP a metodickom pokyne pre spracovanie stratégie CLLD na 59 170 € pre 1 MAS na 1 rok k čomu prislúcha aj povinné spolufinancovanie prijímateľa. Celková výška príspevku na prevádzku a oživenie nesmie presiahnuť 20 % celkových nákladov, ktoré vznikli v rámci implementácie stratégie miestneho rozvoja.																								
Finančný plán	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Spolu</th> <th>EÚ</th> <th>ŠR</th> <th>VZ</th> <th>iné</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>menej rozvinutý región</td><td>435989,47</td><td>414190,00</td><td>0,00</td><td>21799,47</td><td>0,00</td></tr> <tr> <td>viac rozvinutý región</td><td>0,00</td><td>0,00</td><td>0,00</td><td>0,00</td><td>0,00</td></tr> <tr> <td>Spolu</td><td>435989,47</td><td>414190,00</td><td>0,00</td><td>21799,47</td><td>0,00</td></tr> </tbody> </table>		Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné	menej rozvinutý región	435989,47	414190,00	0,00	21799,47	0,00	viac rozvinutý región	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Spolu	435989,47	414190,00	0,00	21799,47	0,00
	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné																				
menej rozvinutý región	435989,47	414190,00	0,00	21799,47	0,00																				
viac rozvinutý región	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00																				
Spolu	435989,47	414190,00	0,00	21799,47	0,00																				
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií	Činnosť a prevádzka kancelárie združenia sa bude počas celej doby implementácie stratégie CLLD riadiť platnými zákonmi SR a nadriadeným strategickým dokumentom (IROP). Dôležitým zákonom pri implementácii stratégie CLLD bude zákon o EŠIF, zákon o konflikte záujmov a zákon o verejnem obstarávaní. Všetky operácie vykonávané v rámci prevádzky kancelárie MAS budú vyberané, aby dosiahli maximálny možný multiplikačný efekt a synergicky pôsobili pozitívne na rozvoj územia čím sa zabezpečí úspešná implementácia stratégie CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“.																								

Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota
	O0241	Počet podporených MAS (opatrenie 3.1)	počet	0	1
	M19	Počet obyvateľov, ktorých pokrývajú miestnu akčnú skupinu (opatrenie 3.1)	počet	0	23 180
	M19	Celkové verejné výdavky – podpora pri prevádzkových nákladoch (opatrenie 3.1)	€	0	414190,-
		Pracovné miesta vytvorené pre zabezpečenie implementácie stratégie CLLD	počet	0	2,5
Indikatívny harmonogram výziev	Irelevantné – výzvu vyhlasuje RO pre IROP v zmysle Systému riadenia CLLD – predpoklad rok 2016				

Tabuľka č. 4.M: Opatrenie Stratégie CLLD

Názov opatrenia	3.2 Animácie a náklady na oživenie
Priradenie kódu opatrenia	Opátrenie 19 – na miestny rozvoj v rámci iniciatívy LEADER (MRVK – miestny rozvoj vedený komunitou) Podopätrenie 19.4 - Podpora na prevádzkové náklady a oživenie
Priradenie k fokusovej oblasti PRV	6B
Ciele a opis opatrenia	Podpora v rámci tohto opatrenia bude poskytovaná na animačnú činnosť a oživovanie územia schválených miestnych akčných skupín. V zmysle strategickej časti Stratégie CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ bude opatrenie 3.2 riešiť strategickú prioritu 3 Rozvoj partnerstva a spolupráce a špecifický cieľ: Rozvíjať partnerstvo a spoluprácu v území mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ i mimo neho. Skúsenosti z implementácie stratégie LEADER v rokoch 2010 – 2015 poskytujú významný predpoklad pre zvládnutie náročného administratívneho procesu riadenia a manažovania stratégie CLLD a jej úspešného implementovania v regióne „Požitavie – Širočina“ so špecifickým aspektom na propagáciu územia a vzdelávanie aktérov v rozvoji vidieckej oblasti Oprávnená aktivita v zmysle definície PRV SR 2014 - 2020 je financovanie animačných nákladov MAS v súvislosti s oživovaním stratégie CLLD
Oprávnení prijímateľia	Miestna akčná skupina (menej rozvinutého regiónu) vybraná RO na implementáciu stratégie miestneho rozvoja

Intenzita pomoci	Miera podpory z celkových oprávnených výdavkov = 100 % (grant)																									
Oprávnené výdavky	<p>Oprávnené výdavky budú financované v súlade s PRV SR 2014 – 2020 v rozsahu:</p> <ul style="list-style-type: none"> A) propagácia a informovanie o dotknutej oblasti a výsledkoch stratégie CLLD B) výmena informácií medzi miestnymi aktérmi – semináre, konferencie, workshopy pre členov MAS, ďalších aktérov, ako aj zamerané na ich rozširovanie vedomostí a zručností pri vykonávaní stratégie CLLD a s tým spojených prác, C) vzdelávanie potencionálnych prijímateľov zamerané na rozširovanie vedomostí a zručností pri príprave projektov <p>Náklady súvisiace s oživovaním stratégie (animácie) musia tvoriť min. 15 % a max. 25 % z celkových výdavkov v rámci operácie Chod miestnej akčnej skupiny a animácia.</p>																									
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	Maximálna výška príspevku bola stanovená vo finančnom pláne na 75 000,- € na celé obdobie implementácie stratégie CLLD. Minimálna výška príspevku sa bude odvíjať od podmienky definovanej v časti „oprávnené výdavky“.																									
Finančný plán	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Spolu</th> <th>EÚ</th> <th>ŠR</th> <th>VZ</th> <th>iné</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>menej rozvinutý región</td><td>75000,00</td><td>56250,00</td><td>18750,00</td><td>0,00</td><td>0,00</td></tr> <tr> <td>viac rozvinutý región</td><td>0,00</td><td>0,00</td><td>0,00</td><td>0,00</td><td>0,00</td></tr> <tr> <td>Spolu</td><td>75000,00</td><td>56250,00</td><td>18750,00</td><td>0,00</td><td>0,00</td></tr> </tbody> </table>		Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné	menej rozvinutý región	75000,00	56250,00	18750,00	0,00	0,00	viac rozvinutý región	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Spolu	75000,00	56250,00	18750,00	0,00	0,00	
	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné																					
menej rozvinutý región	75000,00	56250,00	18750,00	0,00	0,00																					
viac rozvinutý región	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00																					
Spolu	75000,00	56250,00	18750,00	0,00	0,00																					
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií	Výdavky na oživovanie a animačné aktivity sa budú počas celej doby implementácie stratégie CLLD riadiť platnými zákonmi SR a nadriadeným strategickým dokumentom (PRV SR 2014 - 2020). Dôležitým zákonom pri implementácii stratégie CLLD bude zákon o EŠIF, zákon o konflikte záujmov a zákon o verejnem obstarávaní. Všetky operácie vykonávané v rámci animácie MAS budú vyberané, aby dosiahli maximálny možný multiplikačný efekt a synergicky pôsobili pozitívne na rozvoj územia čím sa zabezpečí úspešná implementácia stratégie CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“.																									
Merateľné ukazovatele projektu	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Kód/ID</th> <th>Názov/Ukazovateľ</th> <th>Merná jednotka</th> <th>Počiatočná hodnota</th> <th>Celková cieľová hodnota</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>O0241</td><td>Počet podporených MAS (opatrenie 3.2)</td><td>počet</td><td>0</td><td>1</td></tr> <tr> <td>M19</td><td>Počet obyvateľov, ktorých pokrývajú miestnu akčnú skupinu (opatrenie 3.2)</td><td>počet</td><td>0</td><td>23 180</td></tr> <tr> <td>M19</td><td>Celkové verejné výdavky – podpora pri nákladoch na oživenie (opatrenie 3.2)</td><td>€</td><td>0</td><td>75000,-</td></tr> <tr> <td></td><td>Pracovné miesta</td><td>počet</td><td>0</td><td>2,5</td></tr> </tbody> </table>	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota	O0241	Počet podporených MAS (opatrenie 3.2)	počet	0	1	M19	Počet obyvateľov, ktorých pokrývajú miestnu akčnú skupinu (opatrenie 3.2)	počet	0	23 180	M19	Celkové verejné výdavky – podpora pri nákladoch na oživenie (opatrenie 3.2)	€	0	75000,-		Pracovné miesta	počet	0	2,5
Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota																						
O0241	Počet podporených MAS (opatrenie 3.2)	počet	0	1																						
M19	Počet obyvateľov, ktorých pokrývajú miestnu akčnú skupinu (opatrenie 3.2)	počet	0	23 180																						
M19	Celkové verejné výdavky – podpora pri nákladoch na oživenie (opatrenie 3.2)	€	0	75000,-																						
	Pracovné miesta	počet	0	2,5																						

		vytvorené pre zabezpečenie implementácie stratégie CLLD			
Indikatívny harmonogram výziev	Irelevantné – výzvu vyhlasuje PPA v zmysle Systému riadenia CLLD – predpoklad rok 2016				

Tabuľka č. 4.N: Opatrenie Stratégie CLLD

Názov opatrenia	3.3 Národná a nadnárodná spolupráca
Priradenie kódu opatrenia	Opátrenie 19 – na miestny rozvoj v rámci iniciatívy LEADER (MRVK – miestny rozvoj vedený komunitou) Podopátrenie 19.4 - Podpora na prevádzkové náklady a oživenie
Priradenie k fokusovej oblasti PRV	Prioritne: 6B
Ciele a opis opatrenia	<p>Podpora v rámci tohto opatrenia bude poskytovaná na realizáciu projektov spolupráce medzi MAS a partnerstvami pracujúcimi na princípoch LEADER na Slovensku, ale aj v zahraničí.</p> <p>V zmysle strategickej časti Stratégie CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ bude opátrenie 3.3 riešiť strategickú prioritu 3 Rozvoj partnerstva a spolupráce a špecifický cieľ: Rozvíjať partnerstvo a spoluprácu v území mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ i mimo neho.</p> <p>Skúsenosti z implementácie stratégie LEADER v rokoch 2010 – 2015 poskytujú významný predpoklad pre zvládnutie náročného administratívneho procesu riadenia a manažovania stratégie CLLD a jej úspešného implementovania v regióne „Požitavie – Širočina“ so špecifickým aspektom na vykonávanie činnosti v rámci projektov spolupráce (5 realizovaných projektov spolupráce v rokoch 2010 – 2015).</p> <p>Oprávnená aktivita v zmysle definície PRV SR 2014 - 2020 je príprava a vykonávanie činností spolupráce miestnej akčnej skupiny.</p> <p>Spolupráca sa neviaže len na podporu z PRV SR 2014 – 2020, ale môže byť počas implementácie stratégie CLLD rozšírená o spoluprácu prostredníctvom rôznych fondov a grantov ako napr. projekty cezhraničnej spolupráce, Vyšehradský fond, výzvy z dunajskej stratégie a pod.</p>
Oprávnení prijímatelia	Miestna akčná skupina (menej rozvinutého regiónu) vybraná RO na implementáciu stratégie miestneho rozvoja a verejno súkromné partnerstvo pracujúce na princípoch LEADER/CLLD (bez štatútu MAS) zo SR
Intenzita pomoci	Miera podpory z celkových oprávnených výdavkov do 100 % v závislosti od uplatňovaných pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis
Oprávnené výdavky	Oprávnené výdavky budú financované v súlade s PRV SR 2014 – 2020 v rozsahu uvedenom v opatrení 19.4 a delené na predbežnú technickú podporu a realizáciu projektu národnej a nadnárodnej spolupráce.
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	V súlade s PRV SR 2014 – 2020, definované vo výzve

	a v metodickej príručke do 2 rokov od dátumu schválenia PRV.					
Finančný plán	menej rozvinutý región	Spolu Min. 50000	EÚ Min. 37500	ŠR Min. 12500	VZ 0,00	iné min. 20000
	viac rozvinutý región	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Spolu	Min. 50000	Min. 37500	Min. 12500	0,00	min. 20000
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií	Výdavky na vykonávanie činností projektov spolupráce sa budú počas celej doby implementácie stratégie CLLD riadiť platnými zákonmi SR a nadriadeným strategickým dokumentom (PRV SR 2014 - 2020). Dôležitým zákonom pri implementácii stratégie CLLD bude zákon o EŠIF, zákon o konflikte záujmov a zákon o verejnem obstarávaní. Všetky operácie vykonávané v rámci projektov spolupráce MAS budú vyberané, aby dosiahli maximálny možný multiplikačný efekt a synergicky pôsobili pozitívne na rozvoj územia čím sa zabezpečí úspešná implementácia stratégie CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“.					
Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cielová hodnota	
	00241	Počet podporených MAS (opatrenie 3.3)	počet	0	1	
	M19	Počet obyvateľov, ktorých pokrývajú miestnu akčnú skupinu (opatrenie 3.3)	počet	0	23 180	
	M19	Celkové verejné výdavky (v EUR) – príprava a vykonávanie činností spolupráce miestnej akčnej skupiny (opatrenie 3.3)	€	0	Min. 50 000,-	
Indikatívny harmonogram výziev	Irelevantné – výzvu vyhlasuje PPA v zmysle Systému riadenia CLLD a Programu rozvoja vidieka SR 2014 - 2020 – predpoklad rok 2017					

5.3. Monitorovanie a hodnotenie stratégie CLLD

Monitorovanie a hodnotenie je potrebné na posúdenie, či sú napĺňané ciele stratégie. Pre potreby hodnotenia a monitorovania bol odborným tímom zostavený hodnotiaci a monitorovací rámec, ktorý umožní už na začiatku zvážiť reálnosť cielov a opatrení v území mikroregiónu „Požitavie – Širočina“. Treba si uvedomiť, že ide o integrovanú multifondovú stratégiu, ktorej implementácia zahŕňa opatrenia PRV SR 2014 – 2020 a IROP 2014 – 2020, pričom výstupy sa budú merať na úrovni jednotlivých programov. Pri sledovaní dopadov a výsledkov sa bude zohľadňovať aj projektový výstup mimo podporu prostredníctvom stratégie CLLD.

5.3.1. Opis monitorovacích a hodnotiacich opatrení stratégie CLLD

Hodnotiaci a monitorovací rámec bude slúžiť ako nástroj priebežného hodnotenia implementácie stratégie pre výkonný orgán – Radu združenia, monitorovací výbor a najvyšší orgán – Valné zhromaždenie a ako nástroj prípadných zmien, ktoré vyššie uvedené orgány môžu navrhnúť a prijať, ak implementácia nebude sledovať vytýčené ciele. Vyhodnocovanie stratégie sa bude vykonávať v strednodobom horizonte v roku 2018, na konci programového obdobia v roku 2020 a v roku 2023 po skončení implementácie stratégie. Predmetom strednodobého hodnotenia je hodnotenia výstupov na úrovni rozvojových opatrení a hodnotenie výsledkov na úrovni priorít a špecifických cielov stratégie. Predmetom záverečného hodnotenia na konci programového obdobia a na konci implementácie stratégie je hodnotenie výstupov na úrovni opatrení, hodnotenie výsledkov na úrovni špecifického cieľa a hodnotenie dopadov na úrovni strategického cieľa.

Združenie v prípade získania štatútu MAS bude mať povinnosť vypracovať ročne Správu o činnosti MAS (Monitorovaciu správu). Správy budú predkladané RO a PPA za predchádzajúci kalendárny rok v zmysle metodiky, ktorá bude zverejnená na internetovej stránke www.land.gov.sk, resp. www.apa.sk. Súčasťou Správy o činnosti MAS bude aj vyhodnotenie stanovených indikátorov uvedených v stratégii MAS.

V zmysle Systému riadenia CLLD bude povinnosťou združenia poskytnúť riadiacim orgánom, NSRV a/alebo určeným hodnotiteľom alebo iným subjektom povereným výkonom týchto funkcií v jeho mene všetky informácie potrebné na monitorovanie a hodnotenie programu. Okrem toho bude združenie vykonávať vlastné hodnotenie a monitorovanie miestnej rozvojovej stratégie CLLD.

Počas priebehu implementácie nástroja CLLD bude vykonané priebežné hodnotenie MAS, pričom výsledkom hodnotenia môžu mať vplyv na výšku pridelených finančných prostriedkov na MAS a jej stratégiu CLLD.

Postupy sebahodnotenia jednotlivých orgánov MAS a činnosti MAS

Jednotlivé orgány Občianskeho združenia pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ budú pravidelne vyhodnocovať inštitucionálne zabezpečenie implementácie stratégie CLLD, a to konkrétnie procesom sebahodnotenia v rámci ktorého sa hodnotí:

- Funkčnosť existujúcej organizačnej štruktúry MAS
- Funkčnosť manažmentu MAS
- Flexibilitu, účinnosť a oprávnenosť rozhodovacích postupov o stratégii a projektach
- Schopnosť MAS zabezpečiť implementáciu stratégie a projektov

- Schopnosť MAS zabezpečiť monitoring a hodnotenie projektov

Všetky vyššie uvedené otázky budú na začiatku každého roku prerokované. Kontrolu sebahodnotenia hore uvedených orgánov vykoná kontrolný orgán MAS a monitorovací výbor. V prípade odpovedi „nie“ príslušný orgán prerokuje danú oblasť a na základe toho vykoná potrebné opatrenia na odstránenie problému.

Základom sebahodnotenia implementácie stratégie je pravidelné (minimálne raz za rok) číselné vyhodnocovanie vyššie uvedených ukazovateľov monitorovania a hodnotenia v zmysle interných smerníc a pravidiel.

5.3.2. Monitorovacie ukazovatele

Občianske združenie pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ si stanovilo na preukazovanie napĺňania cieľov implementácie stratégie CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ jasne merateľné ukazovatele pre výstupy. Monitorovacie ukazovatele sú stanovené nasledovne:

- povinné ukazovatele v súvislosti s IROP a PRV – úroveň programu
- povinné ukazovatele v súvislosti s IROP a PRV – úroveň špecifických cieľov IROP a fokusových oblastí PRV
- vlastné ukazovatele.

Tabuľka č. 5: Povinné ukazovatele na úrovni programu – PRV SR 2014-2020

Názov cieľového ukazovateľa	Cieľová hodnota v roku 2023
Čistý počet obyvateľov, ktorý má prospech zo zlepšenia služieb	14 500
Počet obyvateľov podporenej MAS	23 180
Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch (LEADER/PRV) (oblasť zamerania 6B)	8

Tabuľka č. 6: Celkové verejné výdavky – PRV SR 2014-2020

Názov ukazovateľa výstupu	Cieľová hodnota v roku 2023
Celkové verejné výdavky (v EUR) – podpora na vykonávanie operácií v rámci stratégie CLLD (len časť z PRV)	1 325 110,00
Celkové verejné výdavky (v EUR) – podpora pri prevádzkových nákladoch a oživení - (len časť z PRV)	75 000,00

Tabuľka č. 7: Povinné ukazovatele na úrovni IROP 2014-2020

Názov ukazovateľa výstupu	Merná jednotka	Cieľová hodnota v roku 2023
Počet podporených podnikov	podnik	8
Zamestnanosť v podporených podnikoch	FTE	8
Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre firmu nové	podnik	6
Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre trh nové	podnik	0
Počet nových služieb a prvkov verejnej infraštruktúry	počet	6

Plánovaný počet vytvorených pracovných miest v rámci implementácie Stratégie mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ je **16** (8 pracovných miest PRV a 8 pracovných miest IROP).

Povinné ukazovatele v súvislosti s PRV – úroveň fokusových oblastí PRV

Fokusová oblasť 2A) Zlepšenie hospodárskeho výkonu všetkých poľnohospodárskych podnikov a uľahčenie reštrukturalizácie a modernizácie poľnohospodárskych podnikov, najmä na účely zvýšenia ich účasti na trhu, zamerania na trh a poľnohospodárskej diverzifikácii

Názov opatrenia	Názov ukazovateľa	Hodnota
M04 – Investície do hmotného majetku (článok 17)	Počet podnikov, ktoré získali podporu na investície do poľnohospodárskych podnikov (4.1., 4.2, 6.1, 6.4)	8
M04 – Investície do hmotného majetku (článok 17)	Celkové verejné výdavky v EUR (4.1)	269 000,00
M04 – Investície do hmotného majetku (článok 17)	Celkové investície (v EUR) (verejné + súkromné, 4.1)	538 000,00
M04 – Investície do hmotného majetku (článok 17)	Celkové verejné výdavky v EUR (4.2)	156 000,00
M04 – Investície do hmotného majetku (článok 17)	Celkové investície (v EUR) (verejné + súkromné, 4.2)	312 000,00
M04 – Investície do hmotného majetku (článok 17)	Celkové verejné výdavky v EUR (6.1)	50 000,00
M04 – Investície do hmotného majetku (článok 17)	Celkové investície (v EUR) (verejné + súkromné, 6.1)	50 000,00
M04 – Investície do hmotného majetku (článok 17)	Celkové verejné výdavky v EUR (6.4)	156 000,00

M04 – Investície do hmotného majetku (článok 17)	Celkové investície (v EUR) (verejné + súkromné, 6.4)	346 666,67
M04 – Investície do hmotného majetku (článok 17)	Celkové verejné výdavky v EUR (4.1, 4.2, 6.1, 6.4)	631 000,00

Fokusová oblasť 2B) Uľahčenie vstupu poľnohospodárov s primeranými zručnosťami do odvetvia poľnohospodárstva, a najmä generačnej výmeny

Názov opatrenia	Názov ukazovateľa	Hodnota
M04 – Investície do hmotného majetku (článok 17)	Počet podnikov, ktoré získali podporu na investície do poľnohospodárskych podnikov (4.1., 4.2, 6.1, 6.4)	8
M04 – Investície do hmotného majetku (článok 17)	Celkové verejné výdavky v EUR (4.1)	269 000,00
M04 – Investície do hmotného majetku (článok 17)	Celkové investície (v EUR) (verejné + súkromné, 4.1)	538 000,00
M04 – Investície do hmotného majetku (článok 17)	Celkové verejné výdavky v EUR (4.2)	156 000,00
M04 – Investície do hmotného majetku (článok 17)	Celkové investície (v EUR) (verejné + súkromné, 4.2)	312 000,00
M04 – Investície do hmotného majetku (článok 17)	Celkové verejné výdavky v EUR (6.1)	50 000,00
M04 – Investície do hmotného majetku (článok 17)	Celkové investície (v EUR) (verejné + súkromné, 6.1)	50 000,00
M04 – Investície do hmotného majetku (článok 17)	Celkové verejné výdavky v EUR (6.4)	156 000,00
M04 – Investície do hmotného majetku (článok 17)	Celkové investície (v EUR) (verejné + súkromné, 6.4)	346 666,67
M04 – Investície do hmotného majetku (článok 17)	Celkové verejné výdavky v EUR (4.1, 4.2, 6.1, 6.4)	631 000,00
M06 – Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti (článok 19)	Počet prijímateľov (poľnohospodárskych podnikov), ktorí dostávajú pomoc na začatie podnikania pre mladých poľnohospodárov(6.1.)	1
M06 – Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti (článok 19)	Počet prijímateľov (poľnohospodárskych podnikov), ktorí dostávajú podporu na investície do nepoľnohospodárskych činností vo vidieckych oblastiach (6.4.)	2
M06 – Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti (článok 19)	Celkové investície (v EUR) (verejné + súkromné 6.1. 6.4)	396 666,67
M06 – Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti (článok 19)	Celkové verejné výdavky v EUR (6.1)	50 000,00
M06 – Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti (článok 19)	Celkové verejné výdavky v EUR (6.4)	156 000,00
M06 – Rozvoj poľnohospodárskych	Celkové verejné výdavky (v EUR)	206 000,00

podnikov a podnikateľskej činnosti (článok 19)		
---	--	--

Fokusová oblasť 2C: Zlepšenie hospodárskeho výkonu lesného hospodárstva

Názov opatrenia	Názov ukazovateľa	Hodnota
M04 – Investície do hmotného majetku (článok 17)	Celkové verejné výdavky v EUR (4.1)	269 000,00
M04 – Investície do hmotného majetku (článok 17)	Celkové investície (v EUR) (verejné + súkromné, 4.1)	538 000,00
M04 – Investície do hmotného majetku (článok 17)	Celkové verejné výdavky v EUR (6.4)	156 000,00
M04 – Investície do hmotného majetku (článok 17)	Celkové investície (v EUR) (verejné + súkromné, 6.4)	346 666,67
M04 – Investície do hmotného majetku (článok 17)	Celkové verejné výdavky v EUR (4.1, 6.4)	425 000,00

Fokusová oblasť 3A) Zvýšenie konkurencieschopnosti pravovýrobcov prostredníctvom ich lepšej integrácie do poľnohospodársko-potravinového reťazca pomocou systémov kvality, pridávania hodnoty poľnohospodárskym produktom, propagácie na miestnych trhoch a v krátkych dodávateľských reťazcoch, skupín výrobcov a medziodvetvových organizácií

Názov opatrenia	Názov ukazovateľa	Hodnota
M04 – Investície do hmotného majetku (článok 17)	Počet podnikov, ktoré získali podporu na investície do poľnohospodárskych podnikov (4.1.)	3
M04 – Investície do hmotného majetku (článok 17)	Celkové verejné výdavky v EUR (4.1)	269 000,00
M04 – Investície do hmotného majetku (článok 17)	Celkové investície (v EUR) (verejné + súkromné, 4.1)	538 000,00
M04 – Investície do hmotného majetku (článok 17)	Celkové verejné výdavky v EUR (4.2)	156 000,00
M04 – Investície do hmotného majetku (článok 17)	Celkové investície (v EUR) (verejné + súkromné, 4.2)	312 000,00
M04 – Investície do hmotného majetku (článok 17)	Celkové verejné výdavky v EUR (6.1)	50 000,00
M04 – Investície do hmotného majetku (článok 17)	Celkové investície (v EUR) (verejné + súkromné, 6.1)	50 000,00
M04 – Investície do hmotného majetku (článok 17)	Celkové verejné výdavky v EUR (6.4)	156 000,00
M04 – Investície do hmotného majetku (článok 17)	Celkové investície (v EUR) (verejné + súkromné, 6.4)	346 666,67
M04 – Investície do hmotného majetku (článok 17)	Celkové verejné výdavky v EUR (4.1, 4.2, 6.1)	581 000,00

Fokusová oblasť 5C) Uľahčenie dodávok a využívania obnoviteľných zdrojov energie, vedľajších produktov, odpadov, zvyškov a iných nepotravinových surovín na účely bioekonomiky;

Názov opatrenia	Názov ukazovateľa	Hodnota
M04 – Investície do hmotného majetku (článok 17)	Počet podnikov, ktoré získali podporu na investície do poľnohospodárskych podnikov (4.1.)	3
M04 – Investície do hmotného majetku (článok 17)	Celkové verejné výdavky v EUR (4.1)	269 000,00
M04 – Investície do hmotného majetku (článok 17)	Celkové investície (v EUR) (verejné + súkromné, 4.1)	538 000,00
M04 – Investície do hmotného majetku (článok 17)	Celkové verejné výdavky v EUR (6.1)	50 000,00
M04 – Investície do hmotného majetku (článok 17)	Celkové investície (v EUR) (verejné + súkromné, 6.1)	50 000,00
M04 – Investície do hmotného majetku (článok 17)	Celkové verejné výdavky v EUR (4.1, 6.1)	319 000,00
M07 – Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (článok 20)	Počet operácií , ktoré získali podporu na investície do infraštruktúry malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie (7.2.)	3
M07 – Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (článok 20)	Celkové verejné výdavky (v EUR) 7.2	290 000,00
M07 – Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (článok 20)	Počet operácií , ktoré získali podporu na investície do infraštruktúry malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie (7.5)	2
M07 – Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (článok 20)	Celkové verejné výdavky (v EUR) 7.5	99 110,00
M07 – Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (článok 20)	Počet operácií , ktoré získali podporu na investície do infraštruktúry malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie (7.4)	4
M07 – Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (článok 20)	Celkové verejné výdavky (v EUR) 7.4	305 000,00

Fokusová oblasť 6A) Uľahčenie diverzifikácie, zakladania a rozvoja malých podnikov ako aj vytvárania pracovných miest

Názov opatrenia	Názov ukazovateľa	Hodnota
M04 – Investície do hmotného majetku (článok 17)	Celkové verejné výdavky v EUR (4.2)	156 000,00
M04 – Investície do hmotného majetku	Celkové investície (v EUR) (verejné +	312 000,00

(článok 17)	súkromné, 4.2)	
M06 – Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti (článok 19)	Počet prijímateľov (poľnohospodárskych podnikov), ktorí dostávajú pomoc na začatie podnikania/podporu na investície do nepoľnohospodárskych činností vo vidieckych oblastiach (6.1.)	1
M06 – Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti (článok 19)	Celkové investície (v EUR) (verejné + súkromné) 6.1	50 000,00
M06 – Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti (článok 19)	Celkové verejné výdavky (v EUR) 6.1	50 000,00
M06 – Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti (článok 19)	Počet prijímateľov (poľnohospodárskych podnikov), ktorí dostávajú pomoc na začatie podnikania/podporu na investície do nepoľnohospodárskych činností vo vidieckych oblastiach (6.4)	2
M06 – Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti (článok 19)	Celkové investície (v EUR) (verejné + súkromné) 6.4	346 666,67
M06 – Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti (článok 19)	Celkové verejné výdavky (v EUR)6.4	156 000,00

Fokusová oblasť 6B) Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach

Názov opatrenia	Názov ukazovateľa	Hodnota
M07 – Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (článok 20)	Počet operácií , ktoré získali podporu na investície do infraštruktúry malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie (7.2.)	3
M07 – Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (článok 20)	Počet operácií, ktoré získali podporu na investície do miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo (7.4.)	4
M07 – Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (článok 20)	Počet operácií, ktoré získali podporu na investície do rekreačnej/turistickej infraštruktúry (7.5.)	2
M07 – Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (článok 20)	Počet obyvateľov, ktorí majú prospech zo zlepšenia služieb/infraštruktúry (7.2.; 7.4.; 7.5.)	23 180
M07 – Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (článok 20)	Celkové verejné výdavky (v EUR)	694 110,00
M19 – Podpora na miestny rozvoj v rámci iniciatívy LEADER (MRVK – miestny rozvoj vedený komunitou) (článok 35 nariadenia (EÚ) č. 1303/2013)	Počet vybraných MAS	1
M19 – Podpora na miestny rozvoj v	Počet obyvateľov, ktorých pokrývajú miestne	23 180

rámci iniciatívy LEADER (MRVK – miestny rozvoj vedený komunitou) (článok 35 nariadenia (EÚ) č. 1303/2013)	akčné skupiny	
M19 – Podpora na miestny rozvoj v rámci iniciatívy LEADER (MRVK – miestny rozvoj vedený komunitou) (článok 35 nariadenia (EÚ) č. 1303/2013)	Celkové verejné výdavky (v EUR) – podpora pri prevádzkových nákladoch a oživení (19.4)	75 000,00

Vlastné ukazovatele

Ukazovatale pre opatrenia z IROP

Názov opatrenia	Merná jednotka	Hodnota
Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre územie MAS nové (opatrenia 1.5, 1.6)	počet	2
Počet ľudí, využívajúcich rozvinuté sociálne služby (opatrenie 2.4)	počet	30
Počet žiakov a detí, navštevujúcich rozvinutú a modernizovanú infraštruktúru (opatrenie 2.5)	počet	120

Ukazovatale pre opatrenia z PRV

Názov opatrenia	Merná jednotka	Hodnota
Počet ľudí, využívajúcich rozvinuté sociálne služby (opatrenie 2.4)	počet	30
Počet žiakov a detí, navštevujúcich rozvinutú a modernizovanú infraštruktúru (opatrenie 2.5)	počet	120

6. Finančný rámec

6.1. Financovanie stratégie CLLD

Celkový rozpočet stratégie CLLD v rámci územnej pôsobnosti Občianskeho združenia pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ je uvádzaný v súlade s maximálnymi limitmi uvedenými v Systéme riadenia CLLD (LEADER a komunitný rozvoj) pre programové obdobie 2014 – 2020. Občianske združenie pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ si uplatňuje základnú fixnú zložku a variabilnú zložku za vyšší počet obyvateľov v zmysle vzorca pre výpočet variabilnej zložky uvedenom v kapitole 6.4 Systému riadenia CLLD.

Finančné prostriedky z iných zdrojov, ktoré nie sú zahrnuté vo fixnej a variabilnej zložke plánuje Občianske združenie pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ využiť hlavne z opatrenia 19.3 Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020 Príprava a vykonávanie činností spolupráce miestnej akčnej skupiny, kde plánujeme využiť skúsenosti z implementácie stratégie mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ v rokoch 2010 – 2015 (realizácia 5 projektov spolupráce) a vybudované vzťahy a kontakty s miestnymi akčnými skupinami na Slovensku a v zahraničí.

Fixná zložka: 2 800 000,00 €

Výpočet variabilnej zložky

Stanovené jednotkové alokácie v EUR	
EUR / obyvateľa	X = 45
EUR / km ² rozlohy	Y = 900
EUR / obec	Z = 9 500
EUR / % nezamestnanosti	W = 8 500

Variabilná zložka stratégie CLLD = (23 180 – 20 000) x 45

Variabilná zložka stratégie CLLD = 3 180 x 45

Variabilná zložka stratégie CLLD = 143 100,00 €

Stratégia CLLD = 2 800 000 + 143 100

Stratégia CLLD = 2 943 100,00 €

Tabuľka č. 8: Celkové zdroje pre MAS z PRV a IROP

	SPOLU EUR
Celkové zdroje z PRV (EPFRV) a IROP (EFRR) (maximálny limit podľa vzorca pre MAS v súlade s kapitolou 6.4 Systému riadenia CLLD), z toho:	2 943 100,00
Operácie v rámci implementácie stratégie CLLD	2 453 910,00
Chod MAS a animácie	489 190,00

Tabuľka č. 9: Celkové zdroje pre MAS z PRV a IROP rozdelené podľa fondov

	Fond	Typ regiónu	Spolu v EUR
Celkové zdroje z PRV (EPFRV) a IROP (EFRR) (maximálny limit podľa vzorca pre MAS v súlade s kapitolou 6.4 Systému riadenia CLLD), z toho:	EPFRV	menej rozvinutý	2 943 100,00
	EFRR	viac rozvinutý	0,00
Operácie v rámci implementácie stratégie CLLD	EPFRV	menej rozvinutý	2 453 910,00
	EFRR	viac rozvinutý	0,00
Chod MAS	EFRR	menej rozvinutý	414 190,00
		viac rozvinutý	0,00
Animácie	EPFRV	menej rozvinutý	75 000,00
		viac rozvinutý	0,00

Pozn.: Financovanie chodu MAS vrátane animácií musí byť v súlade s kapitolou 6.2 Systému riadenia CLLD.

Tabuľka č. 10: Rozdelenie zdrojov na jednotlivé typy výdavkov v rámci príslušných programov

	región	PRV				IROP				SPOLU			
		EPFRV	ŠR	VZ	spolu	EFRR	ŠR	VZ	spolu	fondy	ŠR	VZ	spolu
operácie v rámci stratégie CLLD	menej rozvinutý	993832,50	331277,50	652198,78	1977308,78	1128800,00	0	96328,66	1225128,66	2122632,5	331277,50	748527,44	3202437,44
	viac rozvinutý	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
chod MAS	menej rozvinutý	0	0	0	0	414190,00	0	21799,47	435989,47	414190,00	0	21799,47	435989,47
	viac rozvinutý	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
animácie	menej rozvinutý	56250,00	18750,00	0	75000,00	0	0	0	0	56250,00	18750,00	0	75000,00
	viac rozvinutý	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SPOLU	menej rozvinutý	1050082,50	350027,50	652198,78	2052308,78	1542990,00	0	118128,13	1661118,13	2593072,50	350027,50	770326,91	3713426,91
	viac rozvinutý	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	spolu	1050082,50	350027,50	652198,78	2052308,78	1542990,00	0	118128,13	1661118,13	2593072,50	350027,50	770326,91	3713426,91

6.2. Finančný plán pre opatrenia

V tabuľke sa uvedie prehľad podľa opatrení stratégie CLLD, v členení podľa fondu (EPFRR/PRV, EFRR/IROP), kategórie regiónu a podľa zdrojov financovania v nadväznosti na vyvážený pomer medzi fondmi vyplývajúci z indikatívnej výšky finančnej alokácie na stratégiu CLLD, ktorá je:

	PRV:IROP
pre stratégie mimo BSK (menej rozvinutý región):	54 : 46
pre stratégie v rámci BSK (viac rozvinutý región):	75 : 25

Tabuľka č. 11: Sumárna tabuľka finančného plánu

Opatrenie stratégie CLLD	Fond	Región	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné
Opatrenie 1.1 Podpora na investície do poľnohospodárskych podnikov	EPFRV	menej rozvinutý región	538000,00	201750,00	67250,00	269000,00	0,00
		viac rozvinutý región	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Opatrenie 1.2 Podpora pre investície na spracovanie / uvádzanie na trh a/alebo vývoj poľnohospodárskych výrobkov	EPFRV	menej rozvinutý región	312000,00	117000,00	39000,00	156000,00	0,00
		viac rozvinutý regón	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Opatrenie 1.3 Pomoc na začatie podnikateľskej činnosti pre mladých poľnohospodárov	EPFRV	menej rozvinutý regón	50000,00	37500,00	12500,00	0,00	0,00
		viac rozvinutý regón	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Opatrenie 1.4 Podpora na investície do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností	EPFRV	menej rozvinutý régimen	346666,67	117000,00	39000,00	190666,67	0,00
		viac rozvinutý régimen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Opatrenie 1.5 Zakladanie nových a podpora tradičných a inovatívnych obchodných služieb	EFRR	menej rozvinutý régimen	361444,44	325300,00	0,00	36144,44	0,00
		viac rozvinutý régimen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Opatrenie 1.6 Zakladanie nových a podpora tradičných a inovatívnych výrobných podnikov	EFRR	menej rozvinutý régimen	340000,00	306000,00	0,00	34000,00	0,00
		viac rozvinutý régimen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Opatrenie 2.1 Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie	EPFRV	menej rozvinutý régimen	305263,16	217500,00	72500,00	15263,16	0,00
		viac rozvinutý régimen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Opatrenie 2.2 Podpora na investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a do turistickej infraštruktúry malých rozmerov na verejné využitie	EPFRV	menej rozvinutý régimen	104326,32	74332,50	24777,50	5216,32	0,00
		viac rozvinutý régimen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Opatrenie 2.3 Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry	EPFRV	menej rozvinutý régime	321052,63	228750,00	76250,00	16052,63	0,00
		viac rozvinutý régime	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Opatrenie 2.4 Rozvoj základnej infraštruktúry v sociálnych službách a komunitných službách	EFRR	menej rozvinutý régime	186842,11	177500,00	0,00	9342,11	0,00
		viac rozvinutý régime	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Opatrenie 2.5 Rozvoj základnej infraštruktúry vo vzdelávaní	EFRR	menej rozvinutý régime	336842,11	320000,00	0,00	16842,11	0,00
		viac rozvinutý régime	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Opatrenie 3.1 Prevádzka kancelárie MAS	EFRR	menej rozvinutý régime	435 989,47	414190,00	0,00	21 799,47	0,00
		viac rozvinutý régime	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Opatrenie 3.2 Animácie a náklady na oživenie	EPFRV	menej rozvinutý régime	75 000,00	56 250,00	18 750,00	0,00	0,00
		viac rozvinutý régime	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Opatrenie 3.3 Národná a nadnárodná spolupráca	EPFRV	menej rozvinutý régime	min. 50 000,00	min. 37 500,00	min. 12 500,00	0,00	min. 20 000,00
		viac rozvinutý régime	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tabuľka č. 12: Celkový pomer medzi fondmi na stratégiu

	PRV (EPFRV) : IROP (EFRR)
Stratégia CLLD mimo BSK (menej rozvinutý región):	54 : 46
Stratégia CLLD v rámci BSK (viac rozvinutý región):	

Tabuľka č. 13: Zameranie stratégie podľa sektorov

Názov opatrenia stratégie CLLD	Rozpočet na opatrenie	Oprávnený prijímateľ – verejný sektor (označiť „X“)	Oprávnený prijímateľ – neverejný sektor (označiť „X“)
Opatrenie 1.1	269 000,00		„X“
Opatrenie 1.2	156 000,00		„X“
Opatrenie 1.3	50 000,00		„X“
Opatrenie 1.4	156 000,00		„X“
Opatrenie 1.5	325 300,00		„X“
Opatrenie 1.6	306 000,00		„X“
Opatrenie 2.1	290 000,00	„X“	
Opatrenie 2.2	99 110,00	„X“	
Opatrenie 2.3	305 000,00	„X“	
Opatrenie 2.4	177 500,00	„X“	
Opatrenie 2.5	320 000,00	„X“	
Celkový rozpočet podľa sektorov		1 191 610,00	1 262 300,00
Percentuálny pomer zamerania stratégie		48,56 %	51,44 %

7. Zhodnotenie prínosov stratégie CLLD, jej synergie a doplnkovost'

Stratégia CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ bola vypracovaná v súlade so strategickými dokumentmi Slovenskej republiky, v súlade so zásadami strategického plánovania a programovania, so zapojením širokej verejnosti, využitím silných stránok regiónu, eliminácií slabých stránok a s cieľom využiť všetky dostupné príležitosti a potenciál mikroregiónu „Požitavie – Širočina“.

7.1 Prínosy k zlepšovaniu ekonomického rozvoja územia

Stratégia CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ prispieva k zlepšovaniu ekonomického prostredia a rozvoja podnikateľských aktivít v území pôsobnosti MAS. Miestni obyvatelia definovali v procese prípravy stratégie CLLD strategickú prioritu Tvorba pracovných miest a podpora podnikania, ktorá bola v rámci SWOT analýzy definovaná ako príležitosť pre ekonomický rozvoj mikroregiónu. V súlade so stanoveným špecifickým cieľom 1: Využitie potenciálu podnikateľského prostredia a tvorba pracovných miest v mikroregióne „Požitavie – Širočina“ v oblasti polnohospodárstva, služieb a remesiel boli vybrané podnikateľské opatrenia na realizáciu jednotlivých projektov v rámci stratégie CLLD.

Opatrenia z Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020 vybrané na implementáciu v rámci stratégie CLLD reflektujú silné stránky mikroregiónu „Požitavie – Širočina“. V rámci regiónu sú silné polnohospodárske podniky a samostatne hospodáriaci rolníci, ktorí môžu využiť podporu z podopatrenia 4.1 Podpora na investície do polnohospodárskych podnikov. Zároveň sú v regióne lokalizované malé a stredné podniky z oblasti potravinárskeho priemyslu a spracovania výrobkov polnohospodárskej pruvovýroby. Tieto môžu požiadať o podporu z podopatrenia 4.2 Podpora pre investície na spracovanie/uvádzanie na trh a/alebo vývoj polnohospodárskych výrobkov. Tretím podnikateľským opatrením je podpora mladých farmárov (č. 6.1). V rámci tohto opatrenia môžu získať podporu začínajúci mladí farmári, ktorí majú záujem o realizáciu aktivít na vidiek u v oblasti špeciálnej rastlinnej alebo živočíšnej výroby. Podopatrenie 6.4 rieši podporu malých a stredných podnikov vo vidieckej oblasti na diverzifikáciu svojich výrobných činností.

Opatrenia z IROP – špecifický cieľ 5.1.1 riešia podporu tvorby pracovných miest vo vidieckej oblasti a investície do DHM – nákup technológií, strojov a rekonštrukcie budov za účelom inovatívneho podnikania vo vidiek.

Všetky vybrané opatrenia do stratégie CLLD pre súkromný sektor sa zameriavajú na riešenie otázky zamestnanosti. V rámci bodovacích kritérií sú uprednostňované projekty, ktoré vytvoria väčší počet pracovných miest, pričom základnou podmienkou je zachovanie pôvodnej zamestnanosti v podniku.

Miestna akčná skupina Občianske združenie pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ sa zaviazala vytvoriť v rámci stratégie CLLD priamo 16 nových pracovných miest prostredníctvom projektov. Tento cieľ bol stanovený v zmysle metodiky SMART – špecifické, merateľné, dosiahnuteľné, realistické a časovo ohraničené.

Územie mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ je výnimočným územím s vysokým potenciálom rozvoja vidieckeho cestovného ruchu a agroturistiky. V regióne sa významne darí vinohradníctvu a poľnohospodárstvu. V minulosti vybudované penzióny a malé reštaurácie čerpajú zo silných stránok mikroregiónu – kvalitné produkty typické pre región, predovšetkým zelenina, ovocie a vína predurčujú región aj na rozvoj gastroturistiky.

Arborétum Mlyňany je vysoko spoločensky hodnotená atrakcia cestovného ruchu medzinárodného významu, ktorá poskytuje priestor pre voľnočasové aktivity v pôvabnom prostredí, ponuka vyžitie na čerstvom vzduchu a zároveň má v sebe i náučný potenciál.

7.2 Prínosy k napĺňaniu cieľov PRV

Program rozvoja vidieka SR 2014 – 2020 ako strategický dokument Slovenskej republiky v oblasti rozvoja vidieckej oblasti má stanovené 3 prierezové ciele:

- životné prostredie
- zmierňovanie zmeny klímy a adaptácie na ňu
- inovácie.

Všetky aktivity a projekty realizované prostredníctvom stratégie CLLD budú v súlade s podmienkami ochrany životného prostredia v 21. storočí. Vybrané opatrenia pomáhajú riešiť problematiku zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu – najmä opatrenia v rámci poľnohospodárskeho sektora, prípadne iných podnikateľských aktivít na vidieku. Verejná správa bude realizovať projekty, ktoré pomôžu znížiť energetickú náročnosť verejných budov spolu s využitím obnoviteľných zdrojov energie. Inovácie sú základným pilierom iniciatívy LEADER, pričom všetky aktivity by mali mať inovatívny a novátorský charakter. Je

podstatné neustále inovovať pracovné postupy a činnosti vo vidieckej ekonomike z dôvodu ustavičného zvyšovania produktivity práce v národnom hospodárstve. Znižovaním hodnoty vstupov a maximalizáciou hodnoty výstupov sa dosiahne maximálny možný hospodársky efekt a efekt investícií sa niekoľko násobne zvýši (multiplikačný efekt). Najdôležitejším strategickým cieľom stratégie CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ je posilnenie konkurencieschopnosti pôdohospodárskeho sektora (poľnohospodárstvo a potravinárstvo). Tieto sektory sú v rámci územia mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ definované v SWOT analýze ako silné stránky a príležitosti rozvoja do budúcnosti. Konkurencieschopné poľnohospodárstvo a potravinárstvo prinesie pridanú hodnotu k ekonomickému rozvoju mikroregiónu, nové podnikateľské príležitosti, nové pracovné možnosti a zvýšenie príjmov miestneho obyvateľstva.

7.3 Prínosy k napĺňaniu cieľov IROP

Stratégia IROP spočíva v kombinácii a synergickom prepojení vhodne zvolených intervencií regionálneho a miestneho charakteru ako prostriedku posilnenia kvality života a regionálnej konkurencieschopnosti, s dopadom na vyvážený územný rozvoj.

Prioritná os 5 Miestny rozvoj vedený komunitou prispieva k tematickému cieľu č. 9 Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii. Projektové podpory v rámci uvedeného nástroja v IROP komplementárne prispievajú ku všetkým tematickým cieľom IROP:

1. nízkouhlíkové hospodárstvo
2. životné prostredie
3. doprava
4. podpora zamestnanosti
5. sociálna inkluzia
6. vzdelávanie.

Vybrané opatrenia z časti IROP prispievajú k plneniu aktivít špecifických cieľov IROP a to konkrétnie:

- 5.1.1 Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií
- 5.1.2 Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach.

Podnikateľské aktivity sú zamerané najmä na tvorbu pracovných miest a podporu inovatívneho podnikania v členských obciach „Požitavie – Širočina“. Podpora predstavuje intervenciu do inovatívnej výroby ako aj k inovatívnym službám. Podpora verejného sektora smeruje hlavne k podpore komunitných a sociálnych služieb, k podpore vzdelávania v rámci základných škôl, ako aj predškolských zariadení.

Synergické pôsobenie jednotlivých aktivít podpory v rámci PRV a IROP prispejú multiplikačne k zvýšeniu kvality života na vidieku v území MAS „Požitavie – Širočina“ a taktiež k zvýšeniu príjmov miestneho obyvateľstva. Týmto spôsobom sa stane mikroregión „Požitavie – Širočina“ zaujímavým miestom pre život, kde nájdú miestni ľudia dostatok pracovných príležitostí a možností trávenia voľného času. Budovanie komunitných vzťahov medzi obyvateľmi v rámci pôsobnosti MAS je pridanou hodnotou činnosti združenia od roku 2008.

7.4 Prínosy k začleňovaniu zraniteľných skupín obyvateľstva

Zraniteľné skupiny obyvateľstva, ako sú marginalizované rómske komunity, dlhodobo nezamestnaní, telesne či zdravotne postihnutí, seniori či deti nájdú množstvo aktivít v rámci stratégie CLLD.

Aj keď sa oficiálne v rámci SODB 2011 v území mikroregiónu nenachádzajú marginalizované rómske komunity, vieme, že neoficiálne žije v území pôsobnosti MAS približne 300 obyvateľov rómskej národnosti. Spolupráca s ich vodcami „vajdami“ prináša svoje ovocie a zapájanie rómskych remeselníkov či folklórnych súborov do kultúrno-spoločenských aktivít znižuje napätie medzi majoritnou a minoritnou skupinou obyvateľstva a takýmto spôsobom sa obohacuje kultúrny život obyvateľov. Akákoľvek forma diskriminácie a sociálneho vylúčenia je neprípustná, prístup k rozhodovaniu o rozvoji územia mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ nemôže byť nikomu odopretá.

Dlhodobo nezamestnané osoby budú zapojené do implementácie stratégie CLLD prostredníctvom podnikateľských aktivít, prípadne projektov verejného sektora, kde v rámci jednotlivých aktivít môžu nájsť svoje uplatnenie – napr. práca v obecných službách, práca na farme a pod.

Telesne a zdravotne postihnutí budú čerpať výhody prostredníctvom projektov implementovaných verejným sektorm v rámci špecifického cieľa 5.1.2 z IROP a to je

budovanie komunitných a sociálnych centier. V tejto aktivite sa nájdu aj seniori. Všetky aktivity v rámci zlepšenia vzdelávacie procesu prostredníctvom IROP, či budovanie verejnej infraštruktúry z PRV (napr. detské či multifunkčné ihriská) budú prospešné pre ohrozenú skupinu detí.

7.5 Prínosy k životnému prostrediu

Ako už bolo vyššie spomenuté, Program rozvoja vidieka SR 2014 – 2020 má definované prierezové ciele ochrany životného prostredia a predchádzanie zmenám klímy a prispôsobenie sa na ne. Všetky aktivity a projekty v rámci stratégie CLLD musia byť šetrné k životnému prostrediu. Uvedený cieľ sa dosiahne spoluprácou s okresnými úradmi a ich odbormi ochrany životného prostredia, ktoré budú posudzovať každú investičnú akciu. Ochrana životného prostredia a zastavenie vplyvov, ktoré pôsobia na zmenu klímy sú prioritami stratégie Európa 2020, z dôvodu zachovania kvalitného životného prostredia aj pre budúce generácie. Podnikateľské projekty podporujúce poľnohospodárstvo, potravinárstvo, podnikanie na vidieku v oblasti výroby a služieb budú prispievať k ochrane životného prostredia využitím moderných postupov a najnovších technológií. Inovácie sú základným princípom metódy LEADER a aktivít CLLD. Vybrané opatrenia pomáhajú riešiť problematiku zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu – najmä opatrenia v rámci poľnohospodárskeho sektora, prípadne iných podnikateľských aktivít na vidieku. Verejná správa bude realizovať projekty, ktoré pomôžu znížiť energetickú náročnosť verejných budov spolu s využitím obnoviteľných zdrojov energie.

7.6 Synergie a doplnkovosť stratégie CLLD

Synergia je v rámci všeobecnej definície chápáná ako súčinnosť alebo spolupôsobenie síl, faktorov či prvkov následkom čoho je účinok, ktorý je vyšší než by bol súčet účinkov jednotlivých síl pôsobiacich osobitne (tzv. synergický efekt).

7.6.1 Popis iných stratégii, ktoré sa na danom území realizujú, resp. plánujú realizovať

Stratégie a nadradené strategické dokumenty, ktoré sa plánujú v rámci územia mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ realizovať, sú najmä Programy hospodárskeho a sociálneho rozvoja členských obcí a samosprávneho kraja, ktoré počítajú s viacerými investíciami zahrnutými aj v rámci implementácie stratégie CLLD.

Pri príprave PHSR Nitrianskeho samosprávneho kraja, ako aj Regionálnej integrovanej územnej stratégie (RIUS) aktívne spolupracovali členské obce a podnikatelia z územia mikroregiónu. Víziou všetkých zúčastnených je aktívne rozvíjať územie mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ v zmysle agendy a cieľov Európa 2020 – inteligentný, inkluzívny a udržateľný rast.

Projekty cezhraničnej spolupráce budú realizované v rámci možností a administratívnych kapacít združenia. Dôležité je nájsť si zodpovedného a odborne zdatného zahraničného partnera, s ktorým získa určitá rozvojová stratégia a projektový zámer reálnejšie kontúry.

RIUS Nitrianskeho samosprávneho kraja plánuje v rámci územia mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ viaceré aktivity a projekty, ktoré prispejú k tematickým cieľom IROP – najmä prepojenie vzťahov medzi mestom a vidiekom. Vidiek poskytuje pre mesto viaceré suroviny – potraviny, energiu, palivo a pod.

7.6.2 Synergie a komplementarity

Pri plánovaní stratégie CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ sa postupovalo v súlade so strategickými dokumentmi SR a to konkrétnie:

- Program rozvoja vidieka SR 2014 – 2020
- Integrovaný regionálny operačný program SR 2014 – 2020.

Jednotlivé programové dokumenty majú aj svoje vykonávacie materiály – Systém riadenia, metodické pokyny a pod., ktoré boli pri písaní stratégie veľmi často využívané a citované. Stratégia CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ nie je v rozpore so žiadnym dokumentom nadriadeného charakteru ako napr. PHSR samosprávneho kraja, Stratégia rozvoja cestovného ruchu do roku 2020, Dunajská stratégia a pod. Združenie sa aktívne zapája do výziev v rámci Dunajskej stratégie, bohužiaľ zatiaľ jej neboli podporený ani jeden projektový zámer. Silnou stránkou stratégie CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ je jej doplnkovosť ku všetkým strategickým dokumentom a finančná podpora bude multiplikačne pôsobiť v rámci rozvoja územia mikroregiónu.

Prílohy Stratégie CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“

- Príloha č. 1: Vymedzenie územia a obyvateľstva MAS
- Príloha č. 2: Doklad o súhlase všetkých obcí so zaradením do územia pôsobnosti MAS
- Príloha č. 3: Zoznam členov MAS podľa sektorov (okrem obcí)
- Príloha č. 4: Mapa územia pôsobnosti Občianskeho združenia pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“
- Príloha č. 5: Výpis zo štatistického registra organizácií (dátum vzniku)
- Príloha č. 6: Dokumenty k tvorbe partnerstva (Zápisnica z ustanovujúceho zasadnutia MAS, Prezenčné listiny a prehľad stretnutí k príprave stratégie LEADER 2007 – 2013)
- Príloha č. 7: Životopis + doklad o vzdelaní (manažér OZ pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“)
- Príloha č. 8: Životopis + doklad o vzdelaní (5-ti členovia výkonného orgánu - Rady združenia) OZ pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“
- Príloha č. 9: Vzor dotazníka pre prípravu stratégie mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ + Výpis z uznesenia Ústrednej volebnej komisie pre voľby prezidenta SR 2014 + správa z realizácie a fotografie
- Príloha č. 10: Výber fotografií zo stretnutí s občanmi a verejné prerokovania prípravy „Stratégie CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ pre roky 2014 – 2020“
- Príloha č. 11: Výber fotografií zo stretnutí členov MAS (pracovných skupín) k príprave „Stratégie CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ pre roky 2014 – 2020“
- Príloha č. 12: Výber z prezenčných listín zo stretnutí s občanmi a verejných prerokovaní prípravy „Stratégie CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ pre roky 2014 – 2020“
- Príloha č. 13: Výpis z uznesenia zo zasadnutia Valného zhromaždenia (najvyššieho orgánu združenia) zo dňa 10. 12. 2015 k schváleniu stratégie CLLD mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ a jej príloh (napr. Stanovy OZ a pod.)
- Príloha č. 14: Prehľad projektov realizovaných Občianskym združením pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ a ich členov
- Príloha č. 15: Zoznam zdrojov (analýzy) a vstupných dokumentov

- Príloha č. 16: Výsledky prieskumu verejnej mienky v mikroregióne „Požitavie – Širočina“ – vyhodnotenie dotazníkov
- Príloha č. 17: Stanovy Občianskeho združenia pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ zo dňa 10. 12. 2015 (bez registrácie MV SR)
- Príloha č. 18: Stanovy Občianskeho združenia pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ zo dňa 09. 02. 2015 (registrované MV SR)
- Príloha č. 19: Personálne zloženie jednotlivých orgánov Občianskeho združenia pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“ (Personálna matica)
- Príloha č. 20: Organizačný poriadok Občianskeho združenia pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“
- Príloha č. 21: Schéma organizačnej štruktúry OZ pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie – Širočina“

Odkazy na základné a podporné dokumenty:

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1301/2013 zo 17. decembra 2013 o Európskom fonde regionálneho rozvoja a o osobitných ustanoveniach týkajúcich sa cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti, a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1080/2006

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32013R1301>

Nariadenie Európskeho parlamentu a rady (EÚ) č. 1303/2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom polnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32013R1303>

Nariadenie Európskeho parlamentu a rady (EÚ) č. 1305/2013 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho polnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32013R1305>

Program rozvoja vidieka SR 2014 – 2020

<http://www.mpsr.sk/sk/index.php?navID=935&navID2=935&sID=43&id=8644>

Integrovaný regionálny operačný program 2014-2020:

<http://www.mpsr.sk/index.php?navID=1036&navID2=1036&sID=67&id=9006>

Operačný program Ľudské zdroje

<http://www.employment.gov.sk/sk/esf/programove-obdobie-2014-2020/operacny-program-ludske-zdroje/>